
Zittingsdocument

A9-0289/2023

11.10.2023

VERSLAG

over de aanbeveling van de Raad voor de benoeming van een lid van de
directie van de Europese Centrale Bank
(N9-0054/2023 – C9-0346/2023 – 2023/0810(NLE))

Commissie economische en monetaire zaken

Rapporteur: Irene Tinagli

INHOUD

	Blz.
ONTWERPBESLUIT VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
BIJLAGE 1: CURRICULUM VITAE VAN PIERO CIPOLLONE	5
BIJLAGE 2: ANTWOORDEN VAN PIERO CIPOLLONE OP DE VRAGENLIJST	15
INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	75

ONTWERPBESLUIT VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over de aanbeveling van de Raad voor de benoeming van een lid van de directie van de Europese Centrale Bank
(N9-0054/2023 – C9-0346/2023 – 2023/0810(NLE))

(Raadpleging)

Het Europees Parlement,

- gezien de aanbeveling van de Raad van 19 september 2023 (N9-0054/2023)¹,
  - gezien artikel 283, lid 2, tweede alinea, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het Parlement door de Europese Raad is geraadpleegd (C9-0346/2023),
  - gezien zijn resolutie van 14 maart 2019 over genderevenwicht bij benoemingen in de EU op het gebied van economische en monetaire zaken²,
  - gezien zijn resolutie van 16 januari 2020 over instellingen en organen in de economische en monetaire unie: belangenconflicten na uitdiensttreding bij de overheid voorkomen³,
  - gezien artikel 130 van zijn Reglement,
  - gezien het verslag van de Commissie economische en monetaire zaken (A9-0289/2023),
- A. overwegende dat de Europese Raad bij schrijven van 25 september 2023 het Parlement heeft geraadpleegd over de benoeming van Piero Cipollone tot lid van de directie van de Europese Centrale Bank voor een ambtstermijn van acht jaar, ingaande op 1 november 2023;
- B. overwegende dat de Commissie economische en monetaire zaken van het Parlement vervolgens de kwalificaties van Piero Cipollone heeft onderzocht, met name in het licht van de vereisten, zoals vastgelegd in artikel 283, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en het uit artikel 130 van hetzelfde Verdrag voortvloeiende gebod van volledige onafhankelijkheid van de ECB; overwegende dat de commissie in het kader van dit onderzoek een curriculum vitae van Piero Cipollone heeft ontvangen, alsmede de antwoorden van de kandidaat op de hem toegezonden schriftelijke vragenlijst;
- C. overwegende dat deze commissie Piero Cipollone vervolgens op 9 oktober 2023 heeft gehoord, waarbij hij een inleidende verklaring heeft afgelegd en daarna de door de leden van de commissie gestelde vragen heeft beantwoord;
- D. overwegende dat de Raad van Bestuur van de Europese Centrale Bank bestaat uit de

---

¹ PB C 334 van 22.9.2023, blz. 1.

² PB C 23 van 21.1.2021, blz. 105.

³ PB C 270 van 7.7.2021, blz. 113.

leden van de directie van de Europese Centrale Bank en de twintig presidenten van de nationale centrale banken van de lidstaten die de euro als munt hebben; overwegende dat deze laatsten op dit moment allemaal man zijn;

- E. overwegende dat vrouwen ondervertegenwoordigd blijven in de Raad van Bestuur van de Europese Centrale Bank; overwegende dat het Parlement de nationale en EU-instellingen oproept actief te werken aan het bereiken van genderevenwicht bij de volgende benoemingen;
- F. overwegende dat alle EU- en nationale instellingen en organen concrete maatregelen moeten nemen om voor genderevenwicht te zorgen;
- 1. brengt een positief advies uit over de aanbeveling van de Raad om Piero Cipollone te benoemen tot lid van de directie van de Europese Centrale Bank;
- 2. verzoekt zijn Voorzitter dit besluit te doen toekomen aan de Europese Raad, de Raad en de regeringen van de lidstaten.

BIJLAGE 1: CURRICULUM VITAE VAN PIERO CIPOLLONE

Piero Cipollone

CONTACTGEGEVENS

Banca d'Italia
Via Nazionale 91 – 00184, Rome, Italië
E-mail: piero.cipollone@bancaditalia.it

Geboren te Avezzano (AQ), Italië op 3 januari 1962

ACADEMISCHE KWALIFICATIES

2001	Gastwetenschapper, afdeling Economie, University of California in Berkeley
1992	Master of Arts in economie, Stanford University
1982	Afgestudeerd (met eervolle vermelding) in Economie (Universiteit van Rome “La Sapienza”)

ONDERSCHEIDINGEN

Ridder in [de Orde van Verdienste van de Italiaanse Republiek](#)

PROFESSIONELE ERVARING EN BELANGRIJKSTE BEKLEDE FUNCTIES

- Momenteel:
- Vicepresident van de Bank van Italië (sinds januari 2020)
  - Lid van het bestuur van de Italiaanse toezichhoudende autoriteit voor het verzekeringswezen (Ivass) (sinds januari 2020)
  - Lid van Werkgroep nr. 3 van de OESO (sinds januari 2022)
  - Lid van de Coördinatiegroep voor grensoverschrijdende betalingen van de Bank voor Internationale Betalingen (sinds 2021)
  - Lid van de Taskforce op hoog niveau voor een digitale euro (ECB) (sinds januari 2020)
  - Lid van de Taskforce op hoog niveau voor geïntegreerde financiële verslaggeving IReF (ECB) (sinds 2022)
  - Lid van het Economisch en Financieel Comité (EU) (sinds 2020)
  - Lid van de Taskforce op hoog niveau voor samenwerking binnen het Eurosysteem (ECB, afgerond)

Mijn belangrijkste aandachtsgebieden zijn: betalingssystemen (infrastructuur en methoden), uitvoering van monetair beleid, financiële stabiliteit, economische ontwikkeling van Italië en het eurogebied, productie en distributie van bankbiljetten, IT, statistieken, planning en controle, relaties met multilaterale ontwikkelingsbanken en het IMF.

Eerdere
functies:

2018
(augustus)-
2020 **Economisch adviseur van de premier.** Ik assisteerde de premier bij onderhandelingen met de Europese Commissie en werkte actief aan het economische dossier voor de G7, G20 en de Raad voor financiële stabiliteit. Bevordering van de institutionele dialoog tussen de regering en de Bank van Italië en verenigingen van banken en bedrijven.

2017-2018 (juli) **Adjunct-hoofd van het directoraat-generaal Geldcirculatie en boekhouding.** Ik coördineerde het actieplan voor de “versterking van de managementcontrole door de ontwikkeling van analyse-instrumenten en rationaliseringsinitiatieven” dat is opgenomen in het Strategisch plan 2017-2019 van de Bank van Italië. In dit verband heb ik leidinggegeven aan de invoering van meerjarenbudgettering bij de Bank en van systemen voor kostenprognoses en voor het berekenen van de eenheidskosten van de outputs en activiteiten van de Bank.

Lid van het Begrotingscomité BUCOM (ECB)

2015-2016 **Hoofd van het directoraat Planning en controles.** Ik heb de activiteiten van het directoraat opgeschaald door de traditionele administratieve rol, gericht op onkostendeclaraties en nalevingscontroles, uit te breiden met een scherpere focus op het analyseren en voorspellen van kosten; een nieuw risicogebaseerd controlesysteem ontworpen en ingevoerd dat vooral gericht is op het leren van de organisatie.

Ik heb nieuwe instrumenten geïntroduceerd voor het analyseren en controleren van reiskosten en bijbehorende vergoedingen, evenals voor het beheer van overplaatsingen van personeel naar de filialen van de Bank door de dienst te standaardiseren en uit te besteden, waardoor de transparantie werd vergroot en de kosten werden verlaagd.

Lid van het Begrotingscomité BUCOM (ECB)

2011-2014 **Uitvoerend bestuurder in het bestuur van de Wereldbankgroep (IBRD, IDA, IFC, MIGA).** Ik vertegenwoordigde hier Albanië, Griekenland, Italië, Malta, Portugal, San Marino en Oost-Timor. In die hoedanigheid bevorderde ik de dialoog tussen de regeringen van deze landen en het hogere management van de Wereldbankgroep (WBG); faciliteerde ik de hervatting van de betrekkingen van de WBG met Griekenland door technische bijstand te verlenen als aanvulling op het IMF-programma. Ik steunde de fervente betrokkenheid van San Marino bij de Wereldbank, wat er onder andere toe leidde dat San Marino lid werd van het Internationaal Centrum voor de beslechting van investeringsgeschillen (Icsid); en werkte samen met Malta en San Marino om zich aan te sluiten bij het Doing Business-project. Ik werkte samen met de Italiaanse autoriteiten aan het wegwerken van de aanzienlijke achterstand in bijdragen aan de Internationale Ontwikkelingsassociatie (IDA, de faciliteit voor concessionele leningen van de Wereldbank). Ik gaf ook strategische

begeleiding aan het management over de nieuwe WBG-strategie en de grote reorganisatie; keurde leningen en beleidsmaatregelen goed; richtte me op beleid voor de private sector in ontwikkelde en opkomende markten, waaronder de rol van de Internationale Financieringsmaatschappij (IFC). Ik ondersteunde het management bij de laatste twee zeer succesvolle IDA-aanvullingen (meer dan 50 miljard USD).

Voorzitter van de auditcommissie van de Wereldbankgroep (IBRD, IDA, IFC, MIGA). Ik zat voor bij de goedkeuring van de jaarrekening en de interne auditverslagen en leidde de dialoog met externe auditors en toezichthoudende eenheden (Interne audit, eenheid Integriteit, Interne evaluatiegroep, chief risk officer, onafhankelijke adviesraad). Ik heb leiding gegeven aan een uitgebreide herziening van het sanctiesysteem van de Wereldbank. Ik zat in het selectiecomité voor de auditeur-generaal en zag toe op de goedkeuring van de nieuwe strategie voor vermogensbeheer voor de WBG, de eerste in tien jaar. Ik was ook voorzitter van de ingrijpende veranderingen in de prijsstelling van de financiële instrumenten van de Wereldbank in de afgelopen tien jaar en leidde discussies over het verbeteren van de kapitaaltoereikendheid en financiële duurzaamheid van de WBG. Ik pleitte voor een ontwikkelingsgerichte kapitaalallocatie onder de entiteiten van de Wereldbankgroep.

Overige functies: Lid van het pensioenfondscomité waarin ik advies heb gegeven over het bepalen van de nieuwe strategische activa-allocatie; Ik was medebestuurder van de raad van bestuur en stuurde de dubbele evaluatie aan (evaluatie van de voorzitter van de WBG door de raad van bestuur en andersom).

2007-2010

Voorzitter van Invalsi (Italiaans instituut voor de evaluatie van het onderwijssysteem). In 2006 verzocht de minister van Onderwijs (Giuseppe Fioroni) van de nieuw gekozen regering (premier Romano Prodi) de Bank van Italië om institutionele steun voor een ommekeer in het Italiaanse schoolevaluatiesysteem en de herlancering van Invalsi. De toenmalige gouverneur van de Bank van Italië (Prof. Mario Draghi) vroeg me deze taak op me te nemen. Mijn taken, eerst als speciale commissaris en daarna als voorzitter, waren onder andere: i) het ontwerpen en invoeren van een volledig, alomvattend schoolevaluatiesysteem in Italië; ii) het organiseren en invoeren van een universeel systeem voor het testen van de prestaties van leerlingen (ongeveer twee miljoen leerlingen per jaar); iii) het coördineren van een grootschalige opleidingscampagne over het PISA-onderzoek (Programme for International Student Assessment) van de OESO voor leerkrachten van middelbare scholen; iv) het definiëren van het wettelijke kader voor de verspreiding van prestatiescores van leerlingen onder wetenschappers en beroepsbeoefenaren; v) het ontwerpen van de methodologie voor het evalueren van schooldirecteuren (ongeveer 10 000); vi) toezicht houden op de reguliere IEA- (TIMMS en PIRLS) en OESO-PISA-onderzoeken, ontwikkelen van een regionaal PISA-onderzoek en Italië vertegenwoordigen in het OESO-PISA-bestuur en de Algemene Vergadering van het IEA; vii) samenwerken met twee ministeries voor een breed scala aan onderwerpen, waaronder de hervorming van de middelbare scholen en de ontwikkeling van nieuwe lesprogramma's voor de basisscholen; viii) het voortouw nemen in communicatie-inspanningen in alle media (tv, radio, kranten, tijdschriften, rechtstreeks contact) gericht op leraren, ouders, studenten en vakbondsvertegenwoordigers om te pleiten

voor het belang van schoolevaluatie voor het verbeteren van de kwaliteit van onderwijsdiensten.

Andere verwante activiteiten: Ik was lid van het adviesteam van de minister van Financiën (de heer Tommaso Padoa Schioppa) over de eerste uitgebreide herziening van de Italiaanse overheidsuitgaven, met speciale verantwoordelijkheid voor onderwijsuitgaven. Samen met Fabrizio Barca en Aline Pennisi schreef ik het eerste Italiaanse witboek over onderwijs, dat de basis vormde voor de meeste latere hervormingen van het Italiaanse schoolstelsel.

- 2003-2007 **Bank van Italië, afdeling Onderzoek, hoofd van de eenheid Arbeidsmarkt.** Ik verlegde het accent van de eenheid van macro-analyse op de korte termijn naar een structurele analyse van de Italiaanse arbeidsmarkt op de lange termijn. Ik heb het gebruik van microgegevens (SHIW van de Bank van Italië, INPS individuele lonen) gestimuleerd om het arbeidsaanbod van huishoudens en investeringen in menselijk kapitaal en hun invloed op de totale factorproductiviteit te bestuderen en heb het gebruik van OESO-PISA-gegevens bij de Bank geïntroduceerd. Ik gaf leiding aan de eenheid bij de invoering van nieuwe econometrische technieken voor de evaluatie van arbeidsmarktprogramma's met behulp van nieuwe gegevensbronnen (bijvoorbeeld Federmeccanica-gegevens op bedrijfsniveau). Ik was verantwoordelijk voor het produceren van de arbeidsmarkthoofdstukken voor de belangrijkste economische publicaties van de Bank van Italië (het Economisch Bulletin en het jaarverslag). Ik heb bijgedragen aan de ontwikkeling van het eerste microsimulatiemodel van de Bank en de Bank vertegenwoordigd in werkgroepen van de ECB, OESO, EU, ISTAT, ISAE, ISFOL en gezamenlijke taskforces. Ik heb ook academische papers gepresenteerd op grote nationale en internationale conferenties (in Italië, Europa en de VS).
- 1998-2001 **Bank van Italië, afdeling Onderzoek, onderzoeker binnen de eenheid Arbeidsmarkt.** Als onderzoeker analyseerde ik regelmatig de Italiaanse en Europese arbeidsmarkten, waarbij ik me richtte op loonvormingsmechanismen, overdrachtskanalen tussen loonkosten en inflatie, en arbeidsverhoudingen. Ik heb als auteur bijgedragen aan de belangrijkste economische publicaties van de Bank van Italië en verschillende academische papers gepubliceerd.
- 1995-1997 **Bank van Italië, afdeling Onderzoek, onderzoeker binnen de eenheid Betalingsbalans.** Ik analyseerde Italiaanse uitvoerpatronen in de nasleep van de grote devaluatie van de Italiaanse lire in 1992-1993. Ik bestudeerde de veranderingen in het comparatieve voordeel van de Italiaanse uitvoer in het licht van de groeiende concurrentie van de opkomende economieën in de traditionele sectoren van de economie.
- 1992-1994 **Ministerie van Buitenlandse Handel, hoofdadviseur van de minister van Buitenlandse Handel, hoofd technische staf.** Ik was voorzitter van het comité van economische adviseurs van de minister en ontwikkelde en leidde een kleine technische eenheid die analyses uitvoerde over de internationalisering van Italiaanse bedrijven.
-
-

ANDERE FUNCTIES

2015-2017	Voorzitter van de Raad van Bestuur van CEIS-Sviluppo (Universiteit Tor Vergata, Rome)
2015	Lid van het selectiecomité voor het lidmaatschap van Anvur (Italiaans instituut voor de evaluatie van universiteiten en onderzoeksinstituten)
2015	Lid van de commissie voor de toekenning van de Premio Montalcini (een speciale prijs vernoemd naar Nobelprijswinnares Rita Levi Montalcini en toegekend aan jonge professoren en onderzoekers)
2014	Voorzitter van het selectiecomité voor de directeur-generaal van Invalsi
2012-2015	Lid van het wetenschappelijk comité van het internationale college van Ca' Foscari (Universiteit van Venetië)
2012	Voorzitter van het selectiecomité voor de voorzitter van Invalsi

---

ONDERWIJSERVARING

1993-2001	LUISS University, Rome: Monetair beleid
1992-1994	Universiteit van L'Aquila: Arbeidseconomie
1988-1991	Stanford University, School of Education, onderwijsassistent: Arbeidseconomie

---

REFERENT VOOR ACADEMISCHE TIJDSCHRIFTEN

- *Banca d'Italia Temi di discussione*
- *B.E. Journal of Economic Analysis & Policies*
- *Fiscal Studies*
- *Journal of Banking and Finance*
- *Journal of European Economic Association*
- *Journal of Population Economics*
- *Labour*
- *Labour Economic*
- *Politica Economica*
- *Rivista Italiana degli Economisti*

TOESPRAKEN

- **The future of payments and how to get there**

Conferentie “Wereldwijde betalingsweek 2023: de toekomst van betalingen”

Wereldbank, Marrakesh, 18 mei 2023

(https://www.bancaditalia.it/pubblicazioni/interventi-direttorio/int-dir-2023/Cipollone_Global_Payments_Week_18052023.pdf)

- **Towards PSD3: the Dynamics of Digitalized Payment Systems**

Internationale conferentie Universiteit Roma Tre

Rome, 14 april 2023

(https://www.bancaditalia.it/pubblicazioni/interventi-direttorio/int-dir-2023/Cipollone_14042023.pdf)

- **The implementation of CBDCs by central banks: challenges, risks and opportunities**

Conferentie “Central Bank Digital Currencies: Threat or Opportunity?”

London School of Economics, 28 oktober 2022

(https://www.bancaditalia.it/pubblicazioni/interventi-direttorio/int-dir-2022/cipollone_281022.pdf)

- **The experience of 10 years of data in Central Banking**

Internationale conferentie “De toekomst van centraal bankieren”

Vilnius, Litouwen, 29 september 2022

(https://www.bancaditalia.it/pubblicazioni/interventi-direttorio/int-dir-2022/Cipollone_future_of_central_banking_29_settembre_2022_Vilnius.pdf)

- **Unidroit. Conference on Digital Platforms and Global Law**

Thematoespraak

Villa Aldobrandini, Rome, 29 april 2022

(https://www.bancaditalia.it/pubblicazioni/interventi-direttorio/int-dir-2022/CIPOLLONE_29_aprile_2022.pdf)

- **The Role of Central Banks for Green Finance**

Universiteit van Florence, 11-12 maart 2022

(<https://www.bancaditalia.it/pubblicazioni/interventi-direttorio/int-dir-2022/Cipollone-2022.03.11.pdf>)

- **TIPS (TARGET Instant Payment Settlement) – the new Eurosystem market infrastructure service** Rome, Bank van Italië

12-13 juli 2021

(<https://www.bancaditalia.it/pubblicazioni/interventi-direttorio/int-dir-2021/CIPOLLONE-12-13-luglio-2021.pdf>)

- **Long-term investors' trends: theory and practice.**

LTI-workshop, Rome, 8 april 2021

(<https://www.bancaditalia.it/pubblicazioni/interventi-direttorio/int-dir-2021/2021.04.08-Cipollone.pdf>)

- **The Italian G20 presidency and the cross-border payments agenda**

BIB – Conferentie van het Comité betalingen en marktinfrastructuur

19 maart 2021

(<https://www.bancaditalia.it/pubblicazioni/interventi-direttorio/int-dir-2021/2021.03.19-Cipollone.pdf>)

SEMINARS, CONFERENTIES EN LIDMAATSCHAPPEN

Presenteerde seminars over economie aan de volgende instellingen: UC Berkeley, BANFF, European Economic Association, European Labour Economic Association, London School of Economics, ECB, IZA, Università Bocconi, Universiteit Sapienza, Universiteit Tor Vergata, LUISS University, Università Cattolica di Milano, Bank voor Internationale Betalingen, Universiteit van Padua, Italiaans Ministerie van Economie en Financiën, Wereldbank, Collegio Caro Alberto Moncalieri, Turijn Politecnico, Milaan Politecnico.

Lid van de European Economic Association, European Labour Economics Association, Italiaanse Economische Vereniging, Italiaanse Vereniging voor Arbeidseconomie.

BELANGRIJKSTE PUBLICATIES

(2007) “Social Interactions in High School: Lessons From an Earthquake” (met A. Rosolia), *American Economic Review*, Vol. 97, nr. 3

(2006) “Does the ILO Definition Capture All Unemployment?” (met A. Brandolini en Eliana Viviano), *Journal of European Economic Association*, Vol. 4, uitgave 1, maart

(2001) “Bottlenecks, limits to growth and inflationary pressure: a multisectoral analysis of Italian industry” (met D. J. Marchetti), *Journal of Policy Modelling* nr. 23

- (2012) “Human Capital for growth: possible steps towards an upgrade of the Italian education system” (met Pasqualino Montanaro en Paolo Sestito), Banca d’Italia, *Questioni di economia e finanza* (Occasional Papers) nr. 122
- (2010) “Schooling and Youth Mortality: learning from Mass Military Exemption” (met A. Rosolia), Banca d’Italia, *Temì di Discussione* nr. 811
- (2010) “Value-added measures in Italian High Schools: Problems and Findings” (met P. Montanaro en P. Sestito), *Giornale degli Economisti e Annali di Economia* Vol. 69 (2), juli
- (2007) “Labour Market for Teachers: Demographic Characteristics and allocative Mechanisms” (met G. Barbieri en P. Sestito), *Giornale degli Economisti e Annali di Economia* Vol. 66 (3), november
- (2007) “Determinants and Costs of University Withdrawal. The case of Italy” (met F. Cingano), Banca d’Italia, *Temì di Discussione* nr. 626
- (2007) “Employment Growth in Italy in the 1990s: Institutional Arrangements and Market Forces” (met A. Brandolini, P. Casadio, M. Magnani, A. Rosolia, R. Torrini), AIEL Series in Labour Economics, in N. Acocella en R. Leoni (red.), *Social Pacts, Employment and Growth: A Reappraisal of Ezio Tarantelli’s Thought*; hoofdstuk 4, blz. 31-68, AIEL – Associazione Italiana Economisti del Lavoro
- (2006) “The Value of Flexible Contracts: evidence from a panel of industrial firms” (met A. Guelfi), Banca d’Italia, *Temì di Discussione* nr. 583
- (2006) “Financial Support to Permanent Jobs: the Italian Case” (met A. Guelfi), *Politica Economica*. a.XXII, nr. 1, april 2006
- (2004) “Human Capital, Growth and Employment. The case of Italian regions” (met A. Ciccone en F. Cingano), *Giornale degli Economisti e Annali di Economia*, jaargang 117, vol. 63, nr. 3/4, december
- “Hiring Incentives and Labour Force Participation” (met C. Di Maria en A. Guelfi), *Giornale degli Economisti e Annali di Economia*, jaargang 117, vol. 63, nr. 2, november
- (2003) “Tax Credit Policy and Firms’ Behavior: the Case of Subsidies to Open-End-Contract” (met A. Guelfi), Banca d’Italia, *Temì di Discussione* nr. 471
- (2003) “Urban Poverty in Developed Countries” (met A. Brandolini), *Inequality, Welfare and Poverty: Theory and Measurements*, vol. 9, Elsevier
- (2002) “Earnings Dispersion, Low pay and Household Poverty in Italy, 1977-1998” (met A. Brandolini en Paolo Sestito), *The New Economics of Rising Inequalities* (red.) D. Cohen, T. Piketty en G. Saint-Paul, Oxford University Press
- (2001) “Multifactor Productivity and Labour Quality in Italy, 1981-2000” (met A. Brandolini), Banca d’Italia, *Temì di Discussione* nr. 422
- (2001) “Is the Italian Labour Market Segmented?”, Banca d’Italia, *Temì di Discussione* nr. 400
- (1999) “Determinants of Pay in the Italian Labor Market: Jobs and Workers” (met Paola Casavola en Paolo Sestito), in *The Creation and Analysis of Employer-Employee*

Matched Data (red.) John Haltiwanger, Julia Lane en Kenneth Troske, Noord-Holland, Amsterdam

(1995) “Education and Earnings”, in *International Encyclopaedia of Economics of Education*, M. Carnoy (red.), Pergamon Press, Oxford

Andere publicaties (in het Italiaans)

(2013) “Uno sguardo oltre il 2015: in vista dei nuovi obiettivi del Millennium per l’istruzione”, *Scuola Democratica* nr. 2 2013

(2012) “Il sistema nazionale di valutazione come strumento di supporto per la qualità” (met Donatella Poliandri) *Economia&Lavoro*, jaargang XLVI, nr. 1, januari-april 2012

(2010) *Il capitale Umano*, Il Mulino, Bologna

(2008) “Il merito basato sull’istruzione: un commento a Goldthorpe e Jackson”, *Stato e Mercato*, nr. 1, april

(2007) “I poveri in istruzione” (met G. Barbieri), in *Povert  e Benessere*, A. Brandolini en C. Saraceno (red.), Il Mulino, Bologna

(2007) *Il merito nella societ  della conoscenza* (met I. Visco), 1/2007, Il Mulino, Bologna

(2005) “Le condizioni di lavoro degli immigrati in Italia” (met A. Brandolini en A. Rosolia), in *L’incidenza economica dell’immigrazione*, Massimo Livi Bacci (red.), Giappichelli Editore, Turijn

(2003) “Una Nuova Economia in Italia? Prime contro evidenze con dati aggregati” (met A. Brandolini), in *La Nuova Economia: il mito, i fatti*, S. Rossi (red.), Il Mulino, Bologna

(2001) “La convergenza dei salari manifatturieri in Europa”, *Politica Economica*, nr. 1, april, blz. 101-129

(2000) “L’internazionalizzazione delle imprese manifatturiere italiane” (met M. Bugamelli en L. Infante), *Rivista Italiana degli Economisti*, nr. 3

(1999) “Caratteristiche delle imprese e caratteristiche dei lavoratori: da cosa dipendono i salari in Italia?” (met P. Casavola en P. Sestito), *Economia e Lavoro*, jaargang XXXIII, nr. 3-4

(1999) “I vantaggi comparati dell’Italia. Gli effetti sull’occupazione”, *Rivista di Politica Economica*, jaargang LXXXIX – serie III, juni

(1999) “Globalizzazione e mercato del lavoro: il caso italiano” (met Paolo Sestito), in *Globalizzazione e Stato Sociale*, Nicola Acocella (red.), Il Mulino, Bologna

(1998) “Strozzature Settoriali, Limiti alla Crescita e Pressioni Inflazionistiche” (met D. J.

Marchetti), *Rivista Italiana degli Economisti*, nr. 1, april

(1997) “Prezzi dei Manufatti Importati e Prezzi dell’Output: il Caso dell’Italia” (met R. Sabbatini), *Moneta e Credito*, vol. L, nr. 199, september

(1996) “Esportazioni e margini di profitto delle imprese manifatturiere italiane nel 1993-94”, in *Rapporto sul Commercio Estero ICE 1995*

(1995) “Un quadro di coerenza per valutare la sostenibilità macroeconomica della spesa per il sistema pensionistico pubblico”, in *Profili di documentazione sul sistema pensionistico*, G. Faustini (red.), Senato della Repubblica Italiana 1995

(1987) “La disoccupazione Regionale in Italia 1980-1985”; *Rapporto CNEL 1987*

BIJLAGE 2: ANTWOORDEN VAN PIERO CIPOLLONE OP DE VRAGENLIJST

Vragenlijst voor de kandidaat voor de positie van directielid van de Europese Centrale Bank

A. Persoonlijke achtergrond en beroepservaring

- 1. Licht de belangrijkste aspecten toe van uw professionele vaardigheden inzake monetaire, financiële en zakelijke aangelegenheden, en die van uw ervaring op Europees en internationaal gebied.*

Ik heb het grootste deel van mijn carrière doorgebracht als centrale bankier, vanaf mijn indiensttreding bij de Bank van Italië in 1993 als econoom tot mijn benoeming tot vicepresident in 2020. Tijdens deze reis heb ik uitgebreide ervaring opgedaan met verschillende aspecten van centraal bankieren.

Mijn professionele carrière is geworteld in mijn academische achtergrond als econoom, die ik heb verworven via een gedegen opleiding aan gerenommeerde instellingen zoals de Università La Sapienza, Stanford University en UC Berkeley. Mijn academische focus, die ik heb meegenomen in mijn professionele carrière, was gericht op de arbeidsmarkt, handel en internationale economie. In mijn functies als senior adviseur voor het Ministerie van Buitenlandse Handel en onderzoekseconoom bij de Bank van Italië heb ik inzicht gekregen in de manier waarop de globalisering de Italiaanse en Europese economieën beïnvloedt. Dit houdt verband met mijn studies naar de structurele voorwaarden van de arbeidsmarkt en de rol van menselijk kapitaal in de economische ontwikkeling van Italië en Europa. Ik heb uitgebreide analyses uitgevoerd over loonconvergentie, loondeterminanten, loonvormingsmechanismen en de transmissie tussen lonen en inflatie binnen de eurozone. Sommige van mijn onderzoeksresultaten zijn gepresenteerd op internationale conferenties en gepubliceerd in prestigieuze academische tijdschriften, waaronder de *American Economic Review* en het *Journal of the European Economic Association*. Ik heb ook bijgedragen aan de hoofdstukken over de arbeidsmarkt in de belangrijkste economische publicaties van de Bank van Italië. Ik heb ook mijn expertise over arbeidsmarkten en hun relevantie voor inflatie en monetair beleid gedeeld tijdens de acht jaar dat ik onderwijs heb gegeven over monetair beleid aan de LUISS University in Rome.

Gedurende mijn hele carrière heb ik blijk gegeven van een sterke betrokkenheid bij beleidsevaluatie en innovatie. Ik heb drie jaar lang het voortouw genomen bij de grondige herziening van het Italiaanse systeem voor schoolevaluatie, een taak die mij werd toevertrouwd door de Italiaanse regering en de toenmalige gouverneur van de Bank van Italië, professor Mario Draghi. Als hoofd van de afdeling Arbeidsmarkten van de onderzoeksafdeling binnen de Bank van Italië gaf ik leiding aan inspanningen om gegevens en modelanalyses te innoveren. Dit omvatte het pleiten voor meer gebruik van microgegevens, het bijdragen aan de ontwikkeling van het eerste microsimulatiemodel van de Bank en het introduceren van nieuwe

econometrische technieken voor het evalueren van arbeidsmarktprogramma's. Ik geloof heilig in het belang van het regelmatig beoordelen van gegevens, modellen en strategieën om hun geschiktheid te garanderen, en ik ben vastbesloten om deze mentaliteit en toewijding aan robuuste, gegevensgestuurde analyse naar de ECB te brengen.

Een ander belangrijk facet van mijn carrière, vooral de laatste jaren, draait om betalingen en betalingssystemen, met de nadruk op de modernisering ervan voor het digitale tijdperk. Als vicepresident van de Bank van Italië houd ik toezicht op het werk aan CBDC's (digitale centralebankmunten) voor particulieren en bedrijven, stablecoins, "tokenized deposits" en instantbetalingen. Ik ben bijvoorbeeld betrokken geweest bij het proces om TIPS (de marktinfrastructuur van het Eurosysteem voor de afwikkeling van instantbetalingen in centralebankgeld) te upgraden vanuit operationeel, veerkrachtig en financieel oogpunt. Ik heb me ook proactief gemengd in het debat over een nieuwe richtlijn betalingsdiensten (PSD3) en de afstemming ervan op de nieuwste technologische ontwikkelingen, waaronder slimme contracten en gedecentraliseerde financiering (DeFi), ten voordele van de burgers. Verder heb ik persoonlijk bijgedragen aan het digitale europroject in mijn hoedanigheid als lid van de taskforce op hoog niveau van het Eurosysteem voor een digitale euro en heb ik me in het bijzonder beziggehouden met vraagstukken op het gebied van financiële stabiliteit, digitale inclusie en internationale coördinatie. Dit laatste is ook een focus van mijn werkzaamheden in commissies en werkgroepen bij de Bank voor Internationale Betalingen (BIB), waar ik het belang heb benadrukt van het verbeteren van grensoverschrijdende betalingen en betalingen in verschillende valuta.

In mijn professionele rollen ben ik veel in contact geweest met Europese en internationale tegenhangers. Als uitvoerend directeur bij de Wereldbank faciliteerde ik de dialoog tussen verschillende Europese regeringen en het hogere management van de Wereldbankgroep. In 2019 was ik verantwoordelijk voor institutionele betrekkingen bij de Bank van Italië en tussen 2018 en 2020 adviseerde ik de Italiaanse premier over de economische dossiers voor de G7 en G20. Deze ervaring omvatte directe betrokkenheid bij de onderhandelingen over NextGenerationEU, waar ik getuige was van het belang van Europese beleidsmakers die zich verenigen om een gemeenschappelijke crisis aan te pakken. Momenteel neem ik als lid van het Economisch en Financieel Comité ook deel aan economische beleidsdiscussies binnen de EU. Bij mijn recente werkzaamheden op het gebied van betalingssystemen heb ik nauw samengewerkt met andere centrale banken, toezichthouders en marktdeelnemers, waardoor ik waardevolle inzichten heb gekregen in het beheren van projecten met diverse belanghebbenden.

Tot slot wil ik de nadruk leggen op mijn managementvaardigheden, die ik in tientallen jaren heb bijgeschaafd. Ik heb ervaring in het bedenken en uitvoeren van strategieën en ik heb geleerd hoe ik een cultuur van uitmuntendheid, integriteit, samenwerking en inclusiviteit kan cultiveren (zie mijn antwoord op vraag nr. 48). In mijn hoedanigheid als vicepresident heb ik actief geijverd voor en toezicht gehouden op de uitvoering van actieplannen die gericht waren op het verbeteren van de operationele efficiëntie van de instelling. Hierbij ging het met name om het ontwikkelen van innovatieve hulpmiddelen om meerjarenbudgettering binnen de Bank mogelijk te maken en om de ontwikkeling van geavanceerde systemen voor kostenprognoses.

Dankzij de combinatie van mijn academische achtergrond, onderzoek en professionele ervaring in economie, centraal bankieren en financiële markten heb ik een goed inzicht in de complexe maatschappelijke, economische en financiële krachten die inflatie en economische groei stimuleren. Dit inzicht is van essentieel belang voor het nemen van solide monetaire beleidsbeslissingen.

Het zou mij een eer zijn deze ervaring in te brengen bij de ECB, mocht ik worden benoemd tot lid van de directie.

2. *Hebt u zaken, financiële belangen of andere verplichtingen waardoor een conflict met uw toekomstige taken zou kunnen optreden, en zijn er verder enige relevante factoren van persoonlijke of andere aard die door het Parlement in aanmerking moeten worden genomen met betrekking tot uw kandidaatstelling?*

Nee.

3. *Welke doelstellingen zult u nastreven tijdens uw mandaat als directielid van de Europese Centrale Bank?*

Als lid van de directie van de ECB zal ik me er onvermoeibaar voor inzetten Europa te dienen door ervoor te zorgen dat de ECB haar mandaat effectief uitvoert. Allereerst door haar primaire doelstelling van het handhaven van prijsstabiliteit te vervullen. Dit is van het grootste belang, omdat het niet alleen het vertrouwen in onze gemeenschappelijke munt ondersteunt, maar ook de basis vormt van duurzame groei, het scheppen van banen, economisch welzijn en de cohesie van onze samenleving. Toch is het vervullen van deze primaire doelstelling niet genoeg om het mandaat van de ECB waar te maken: de ECB moet, onverminderd het behoud van prijsstabiliteit, het algemene economische beleid van de Unie ondersteunen.

Daarnaast zou het voor mij als ECB-directielid een belangrijke prioriteit zijn om de relaties van de ECB met Europese en internationale belanghebbenden te bevorderen en te versterken. Gedurende mijn carrière ben ik persoonlijk getuige geweest van de immense waarde die solide relaties en samenwerking hebben voor een gezonde beleidsvorming. Ik ben ervan overtuigd dat dit van vitaal belang is voor de effectiviteit van het monetaire beleid, het behoud van financiële stabiliteit en de vooruitgang van innovatieve betaalmethoden en -systemen.

Tot slot ben ik een groot voorstander van het inclusiviteitsprincipe. Ik ben van mening dat de ECB vooruitgang moet blijven boeken bij het bevorderen van de diversiteit van haar personeel en het creëren van een werkomgeving waarin iedere stem wordt aangemoedigd om gehoord te worden en ieder perspectief welkom is. Deze inclusiviteit strekt zich niet alleen uit binnen de organisatie, maar ook daarbuiten, door in gesprek te gaan met de burgers die we moeten dienen en de instellingen die hen vertegenwoordigen, in het bijzonder het Europees Parlement. Ik ben ervan overtuigd dat het belangrijk is om actief te luisteren naar en rekening te houden met de standpunten van burgers en hun vertegenwoordigers, of het nu gaat om zorgen over de gevolgen van inflatie, stijgende hypotheekkosten, zorgen over privacy met een digitale euro of zorgen

over een tekort aan geldautomaten. Ik geloof ook in een actieve dialoog met alle belanghebbenden op wie de beslissingen van de ECB van invloed zijn. Mijn diverse professionele ervaringen hebben me geleerd dat het koesteren van vertrouwen en het navigeren door onzekere tijden afhankelijk zijn van deze principes van inclusiviteit en ontvankelijkheid.

B. Monetair beleid van de ECB

4. Hoe moet de ECB volgens u haar monetair beleid in de huidige macro-economische situatie uitvoeren? Hoe ziet u de aanhoudend hoge kerninflatie? Denkt u dat inflatieverwachtingen een significante invloed hebben op de inflatie-uitkomsten en hoe moet er rekening mee worden gehouden bij het ontwerpen van monetair beleid? Wat moet de ECB volgens u doen om deze onder controle te krijgen?

Na een periode van langdurige gematigde inflatie kreeg de ECB – en meer in het algemeen centrale banken wereldwijd – te maken met een ongekende reeks schokken die leidde tot een opflakking van de inflatie. Zowel de omvang als de aard van de schokken waarmee de ECB werd geconfronteerd, resulteerden ook in aanzienlijke onzekerheid over de kracht en het voortduren van de inflatiedruk. De ECB reageerde vastberaden op deze schokken: de bank verhoogde de rentetarieven van de ECB sneller dan ooit tevoren. De bank verkleint ook de omvang van haar balans, omdat de kapitaalaflossingen van vervallende effecten in het kader van het activa-aankoopprogramma (APP) niet langer worden geherinvesteerd en de bedragen die banken lenen in het kader van de gerichte langerlopende herfinancieringstransacties worden terugbetaald.

Wat de inflatiedynamiek betreft, is de algemene inflatie sinds de piek in oktober vorig jaar gedaald, voornamelijk door lagere energieprijzen en meer recent ook door lagere voedselinflatie en kerninflatie (d.w.z. inflatie exclusief energie en voedsel). Er zijn ook steeds meer tekenen dat de onderliggende inflatie over haar hoogtepunt heen beweegt, als gevolg van factoren aan zowel de vraag- als aanbodzijde. Maar zowel de algemene als de kerninflatie blijven op een hoog niveau.

De inflatie op jaarbasis in de eurozone bedroeg in september 4,3 %, tegen 5,2 % in augustus volgens een flashraming van Eurostat op 29 september. Volgens dezelfde ramingen daalde de kerninflatie in de eurozone tot het laagste tempo in een jaar: tot 4,5 % in september, tegen 5,3 % in augustus.

Vooruitkijkend wordt verwacht dat de kerninflatie geleidelijk zal afnemen naarmate het effect van de inflatieschokken wegebt en de effecten van een strakker monetair beleid voelbaar worden. Als gevolg hiervan zijn de laatste prognoses van de ECB voor de kerninflatie licht naar beneden bijgesteld tot 5,1 % in 2023, 2,9 % in 2024 en 2,2 % in 2025. Bijzondere aandacht moet worden besteed aan de inflatie van diensten, gezien de prominente rol van diensten in het consumptiemandje en de grotere blootstelling van diensten aan de stijgende arbeidskosten.

Inflatieverwachtingen spelen een belangrijke rol bij de totstandkoming van inflatie, omdat verwachte toekomstige prijsontwikkelingen van invloed zijn op de huidige consumptie- en investeringsbeslissingen. Inflatieverwachtingen voor de lange termijn zijn ook een maatstaf voor de geloofwaardigheid van het monetaire beleid.

Ik ben daarom van mening dat het bijzonder belangrijk is om de verankering van de inflatieverwachtingen voor de lange termijn te beoordelen en te monitoren met behulp van een reeks methoden en verwachtingsmetingen. Uit de beschikbare gegevens, die verder worden ondersteund door uitgebreide analyses van de Bank van Italië, blijkt dat de langetermijnverwachtingen voor de inflatie in het eurogebied snel zijn teruggekeerd naar niveaus die dicht bij de symmetrische inflatiedoelstelling van 2 % liggen. De snelle en krachtige reactie van het monetaire beleid heeft het risico beperkt dat de inflatieverwachtingen op hol slaan.

Als we meer in detail naar de recente gegevens kijken, zien we dat de meeste maatstaven voor de inflatieverwachtingen op langere termijn rond de 2 % liggen, maar het effect van de korte inflatiepiek op de dynamiek van lonen en prijsvorming moet nauwlettend in de gaten worden gehouden. Uit recente enquêtegegevens blijkt dat het profiel van de inflatieverwachtingen neerwaarts gericht is, met relatief weinig beweging op de langere termijn, ondanks de historisch hoge kortetermijnverwachtingen. De marktgebaseerde inflatieverwachtingen zijn hoog, hoewel dit naar mijn mening grotendeels het gevolg is van hogere risicopremies in de context van de mogelijkheid dat negatieve aanbodschokken de economie van het eurogebied in de toekomst vaker zullen beïnvloeden. Enquêtegegevens en marktgegevens wijzen er samen op dat de inflatieverwachtingen verankerd blijven, mede dankzij de vastberaden actie die de ECB heeft ondernomen om de inflatie op middellange termijn terug te brengen naar haar doel. Toch moeten de inflatieverwachtingen voortdurend in de gaten worden gehouden, gezien de hoge inflatie van de afgelopen anderhalf jaar en het risico van tweederonde-effecten.

5. Hoe beoordeelt u de prestaties van de ECB wat betreft haar voornaamste doelstelling van het handhaven van de prijsstabiliteit? Zou een eerdere verkrapping een deel van de prijsstijgingen hebben voorkomen, gezien de ervaringen van andere centrale banken die de rente eerder hebben verhoogd? Hoe beoordeelt u de huidige opvatting van inflatiedynamiek en de voornaamste factoren achter de inflatiebewegingen van de afgelopen jaren? Beschouwt u de druk van de loongroei als een bedreiging voor de inspanningen van de ECB om de inflatie op middellange termijn naar 2 % te brengen?

Zoals in het vorige antwoord is opgemerkt, is de reeks grote en onverwachte aanbodschokken die de economie van de eurozone de afgelopen jaren heeft getroffen, een uitdaging geweest. Toen eenmaal duidelijk werd dat de te hoge inflatie van langere duur was, reageerde het monetaire beleid van de ECB vastberaden.

De ECB begon haar beleid vanaf december 2021 te normaliseren en heeft de rente sneller verhoogd dan ooit tevoren. De ECB beëindigde ook de netto-aankopen van activa in het kader

van het pandemie-noodaankoopprogramma (PEPP) en het activa-aankoopprogramma (APP) en begon vanaf maart 2023 de APP-portefeuille in een gematigd en voorspelbaar tempo af te bouwen. Vanaf juli 2023 zijn de herinvesteringen in het kader van het APP volledig stopgezet. De terugbetalingen door banken van de bedragen die zijn geleend in het kader van de gerichte langerlopende herfinancieringstransacties dragen ook bij aan een aanzienlijke verkleining van de balansomvang van de ECB.

De inflatie daalt, maar zal naar verwachting in 2025 nog steeds iets boven de doelstelling van de ECB liggen en de onzekerheid blijft groot. De kerninflatie is hardnekkig gebleken doordat de druk van hogere inputkosten doorwerkte in de dienstensector en in niet-energetische industriële goederen, maar is onlangs begonnen met dalen. Hoewel de voedselprijzen dalen, blijven ze hoog. Zowel de recente ontwikkelingen als de vooruitzichten voor de kerninflatie zijn echter verbeterd. De posten met een meer hardnekkige dynamiek, die hebben bijgedragen aan het grootste deel van de kerninflatie tot begin 2023, zijn onlangs begonnen met het verlagen van de inflatie. Meer recentelijk is er enige opwaartse druk op de kerninflatie uitgeoefend door de minder hardnekkige posten, waarvan het effect vervolgens relatief snel zou moeten wegebben.

De loongroei trekt aan en zal naar verwachting een steeds belangrijkere bron van inflatoire druk worden. De loongroei weerspiegelt de vraag naar inflatiecompensatie, krappe arbeidsmarkten en verhoging van het minimumloon. Hoewel het risico van een sterkere doorwerking van de hoge inflatie in de lonen niet kan worden uitgesloten, zijn er geen duidelijke tekenen van een zichzelf in stand houdende loon-prijsspiraal. Volgens de meest recente prognoses van ECB-medewerkers zal de groei van de werknemerslonen in 2023 uitkomen op 5,3 %, maar in 2024 en 2025 afnemen. Bovendien wordt verwacht dat de arbeidsproductiviteit zich zal herstellen van het huidige lage niveau; verwacht wordt dat dit op zijn beurt het effect van de loongroei op de dynamiek van zowel de loonkosten per eenheid product als de prijzen zal helpen verlichten. Inflatoire risico's die mogelijk voortvloeien uit hoge loongroei moeten echter zorgvuldig in de gaten gehouden blijven worden. Zoals ik in mijn antwoord op vraag 4 al aangaf, bieden verankerde inflatieverwachtingen voor de langere termijn en de geloofwaardigheid van vastberaden optreden van de ECB een achtervang tegen het ontstaan van een zichzelf in stand houdende loon-prijsspiraal, bij afwezigheid van significante onvoorziene schokken.

Op basis van de bovenstaande beoordeling ben ik het eens met het oordeel van de raad van bestuur dat de beleidstarieven van de ECB een niveau hebben bereikt dat, indien voldoende lang gehandhaafd, een substantiële bijdrage zal leveren aan de tijdige terugkeer van de inflatie naar het doelpercentage. Ik ben ook zeer verheugd over de nadruk die wordt gelegd op de gegevensafhankelijke benadering, dat wil zeggen dat toekomstige besluiten van de raad van bestuur gebaseerd moeten zijn op de beoordeling van de inflatievooruitzichten in het licht van de binnenkomende economische en financiële gegevens, de dynamiek van de onderliggende inflatie en de kracht van de transmissie van het monetair beleid.

6. Hoe kunnen inflatieverschillen het monetaire beleid beïnvloeden? Hoe beoordeelt u de

inflatievoorzichten op middellange termijn in deze context?

Toen de economie van de eurozone voor het eerst werd getroffen door de energieschok, was de inflatiespreiding naar historische maatstaven zeer groot. De verschillen in inflatie tussen de landen stegen van een historisch laag niveau in de periode vóór de pandemie naar een historisch hoogtepunt eind 2022. De variatie in inflatiecijfers binnen de eurozone kan deels worden toegeschreven aan de mate van afhankelijkheid van energie-invoer en de intensiteit van energieverbruik. Energiesubcategorieën, zoals brandstoffen, aardgas en elektriciteit, kunnen uiteenlopende trends vertonen, voornamelijk door verschillen in de gebruikte energiebronnen. Bovendien dragen de specifieke kenmerken van contracten met nutsbedrijven voor huishoudens, regelgevende kaders en mogelijke overheidsinterventies om de hoge energiekosten te beperken verder bij aan deze verschillen. Bijgevolg had de energiecrisis verschillende gevolgen voor verschillende lidstaten, en deze verschillende gevolgen droegen ook bij tot verschillende niveaus van voedselprijsinflatie. Tegelijkertijd is de spreiding aanzienlijk afgenomen door de algemene daling van de inflatie.

Bij het bespreken van inflatieverschillen is het cruciaal op te merken dat het monetaire beleid van de ECB zich richt op de inflatieontwikkelingen in de eurozone als geheel, wat betekent dat inflatieverschillen niet inherent een probleem zijn in een monetaire unie als ze van beperkte aard blijven. In feite kunnen ze als normaal worden beschouwd voor zover ze tijdelijke aanpassingen aan schokken weerspiegelen of samenhangen met inhaalprocessen. Grote en aanhoudende verschillen in inflatiedynamiek kunnen echter de goede transmissie van het monetair beleid tussen jurisdicties belemmeren. Dit geldt met name wanneer we verschillen bespreken die blijvende kenmerken vertonen of geen prijsconvergentie weerspiegelen. Dergelijke verschillen kunnen wijzen op verschillen in kostentrends of structurele tekortkomingen en kunnen, als ze aanhouden, leiden tot een langere daling van het prijsconcurrentievermogen en een verslechtering van de lopende rekening van de betalingsbalans.

Het is daarom belangrijk om inflatieverschillen nauwlettend in de gaten te houden. Het monetaire beleid heeft echter beperkte mogelijkheden om verschillen tussen landen en inflatieverschillen aan te pakken.

Ondanks het feit dat de inflatie naar historische maatstaven zeer hoog opliep toen de economie van de eurozone voor het eerst werd getroffen door de energieschok, ondermijnden de inflatieverschillen de effectiviteit van het monetaire beleid niet. Uit de meest recente macro-economische prognoses van ECB-medewerkers voor de eurozone vanaf september 2023 blijkt dat de inflatie de komende jaren naar verwachting verder zal afnemen naarmate de kostendruk afneemt en de monetaire beleidsmaatregelen van de ECB geleidelijk worden doorgegeven. Tegelijkertijd vertraagt de inflatie, zoals ik in mijn antwoord op de vorige vraag al aangaf, maar zal deze naar verwachting in 2025 nog steeds iets boven de doelstelling van de ECB liggen. Deze prognoses impliceren een opwaartse herziening van de inflatie voor 2023 en 2024, voornamelijk als gevolg van de energieprijzen, en een neerwaartse herziening voor 2025. De meeste indicatoren van de onderliggende inflatie beginnen af te nemen, wat een welkome

ontwikkeling is en de recente prognoses van de ECB-medewerkers ondersteunt, maar de onderliggende prijsdruk blijft over het algemeen hoog.

7. *Hoe ziet u de ECB het algemene economische beleid in de Unie ondersteunen om bij te dragen aan de verwezenlijking van de doelstellingen van de Unie? Vindt u het zinvol dat de ECB in haar jaarverslag duidelijk uitwerkt wat de invloed van haar monetaire beleid is op het algemene economische beleid van de Unie, ook met het oog op haar secundaire doelstelling?*

Het hoofddoel van het monetaire beleid van de ECB is het handhaven van prijsstabiliteit, zoals vastgelegd in artikel 127, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Monetair beleid kan de reële economie op korte termijn beïnvloeden. Slecht uitgevoerd monetair beleid kan de langetermijnprestaties van de economie schaden door te zorgen overmatige volatiliteit, maar de levensstandaard op lange termijn hangt uiteindelijk af van niet-monetaire bepalende factoren, zoals productiviteit.

Dit gezegd hebbende, ben ik blij met het feit dat de ECB in de context van haar evaluatie van de strategie in 2021 duidelijk heeft benadrukt dat het Eurosysteem, onverminderd het hoofddoel van handhaving van de prijsstabiliteit, het algemene economische beleid in de EU ondersteunt teneinde bij te dragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van de Unie, zoals vastgelegd in artikel 3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie. Ik denk dat deze kwestie vandaag de dag nog belangrijker is, omdat we een periode van grote onzekerheid doormaken, die wordt gekenmerkt door economische en geopolitieke schokken en de langdurige uitdaging van de groene transitie.

Ik ben daarom van mening dat de ECB, zonder afbreuk te doen aan haar prijsstabiliteitsdoelstelling, de configuratie van haar monetaire beleidsinstrumenten moet kiezen die het algemene economische beleid in de Europese Unie met betrekking tot groei, werkgelegenheid en sociale inclusie het beste ondersteunt, en die de financiële stabiliteit beschermt en de gevolgen van de klimaatverandering helpt beperken.

Ik waardeer het dat, zoals de ECB heeft opgemerkt in haar feedback op de input die het Europees Parlement heeft geleverd als onderdeel van haar resolutie over het jaarverslag 2021 van de ECB, de openbare communicatie van de ECB al duidelijke lijnen bevat over hoe de raad van bestuur in haar monetaire beleidsbeslissingen rekening houdt met andere overwegingen die relevant zijn voor het voeren van monetair beleid. Dit geldt ook voor het jaarverslag van de ECB, waarin in de verschillende hoofdstukken al wordt toegelicht hoe de raad van bestuur rekening houdt met dergelijke andere overwegingen. Ik ben blij met het feit dat de ECB verder haar intentie heeft uitgesproken om te proberen het verband tussen deze andere overwegingen, haar primaire doelstelling en haar secundaire doelstelling, waar relevant, verder uit te werken.

8. *Wat vindt u meer in het algemeen van de manier waarop in het verleden besluiten over het monetair beleid werden genomen? Vindt u dat deze moet worden veranderd, en zo ja,*

hoe? Hoe ziet u het effect van het monetaire beleid van de ECB op de meest kwetsbare groepen? Is verkrapping van het monetaire beleid de juiste reactie op eenmalige prijsschokken aan de aanbodzijde, zoals de energieprijsschok van 2022? Wat zijn de effecten van hogere rentevoeten op de totale vraag?

De in 2021 afgeronde evaluatie van de strategie heeft aanzienlijk bijgedragen aan de verbetering van de manier waarop monetaire beleidsbeslissingen bij de ECB worden genomen. De grondige herziening van het analytische kader van de ECB, dat de basis vormt voor haar monetaire beleidsbeslissingen, is bijzonder nuttig geweest. Het biedt een geïntegreerd kader dat economische analyse, monetaire analyse en financiële analyse samenbrengt en dat rekening houdt met de verbanden tussen de onderliggende structuren, schokken en aanpassingsprocessen. Uit deze analyses blijkt dat factoren aan de aanbodzijde de recente inflatiestijging inderdaad hebben gedomineerd, maar dat de doorwerking van deze factoren en een niet te verwaarlozen vraagcomponent doorslaggevende monetaire beleidsmaatregelen vereisten om ervoor te zorgen dat de inflatie op middellange termijn terugkeert naar het streefcijfer en dat de inflatieverwachtingen goed verankerd blijven.

Het waarborgen van prijsstabiliteit op de middellange termijn is en blijft de beste bijdrage die het monetaire beleid kan leveren aan duurzame economische groei en het scheppen van banen. Ik denk dat het belangrijk is om dit goed voor ogen te houden als we het hebben over de invloed van het monetaire beleid van de ECB op de samenleving, waaronder de meest kwetsbare groepen. Wat Italië betreft, bijvoorbeeld, hebben de medewerkers van de Bank van Italië aangetoond dat in de periode 2021-2022 de toename van de inflatieongelijkheid voornamelijk te wijten is aan de energieschok.

Inflatieschokken, zoals die we hebben meegemaakt, vergroten de ongelijkheid. Door de samenstelling van hun consumptiemandje zijn huishoudens met een laag inkomen meer blootgesteld aan prijsstijgingen van energie en voedsel, die de inflatiepiek hebben aangewakkerd. Bovendien hebben huishoudens met een laag inkomen minder mogelijkheden om over te stappen op goedkopere varianten of om uitgavencategorieën te vervangen, gezien de budgettaire beperkingen waarmee ze al worden geconfronteerd.

Hoewel ik volledig begrijp dat niet alleen de inflatie, maar ook de hogere rentetarieven die nodig zijn om de prijsstabiliteit te herstellen kosten met zich meebrengen voor huishoudens en bedrijven, waren hogere rentetarieven niettemin nodig om de armen en kwetsbaren te beschermen tegen de schadelijke gevolgen van een inflatie die lang hoog blijft. De samenleving heeft baat bij prijsstabiliteit en het handhaven van prijsstabiliteit is waarvoor de ECB een mandaat heeft en wat zij vastbesloten is te bereiken. Als we hier niets aan doen, zal de hoge inflatie op de middellange tot lange termijn hogere kosten met zich meebrengen.

Dit gezegd hebbende, is het belangrijk om te begrijpen wat de gevolgen zijn voor de transmissie van het monetaire beleid van de ECB van de distributionele gevolgen die zowel een verkrapping als een versoepeling van het monetaire beleid hebben. Aangezien huishoudens met lagere inkomens bijvoorbeeld een relatief groter deel van hun inkomen uitgeven, zijn de

verdelingseffecten relevant voor de sterkte van de transmissie van de monetaire beleidsbeslissingen van de ECB naar de reële economie.

Netto spaarders profiteren meestal van rentestijgingen, terwijl netto leners een stijging van hun rentebetalingen zullen ervaren, behalve bij leningen die eerder tegen een vaste rente werden afgesloten. Een stijging van de hypotheekrente treft een groter deel van de huishoudens met een middelhoog of hoog inkomen, omdat zij vaker een hypotheek hebben. Huishoudens met lagere inkomens worden minder direct getroffen, omdat zij over het algemeen minder schulden hebben. Het is echter belangrijk om de gegevens nauwkeurig te bestuderen, waaruit bijvoorbeeld blijkt dat de stijging van de rentebetalingen op hypotheekleningen met een variabele rente in 2022 dit deel van de samenleving het hardst heeft getroffen, met een geschatte daling die overeenkomt met 10 % van het bruto jaarinkomen, als gevolg van de aanvankelijk hogere schuld/inkomensratio's van dit deel van de bevolking. Hoewel personen in de laagste inkomensgroep minder vaak een hypotheek met variabele rente hebben (4 % vergeleken met 9 % voor alle huishoudens in de eurozone), zullen de verliezen in hun jaarinkomen hun beschikbare liquide financiële activa waarschijnlijk aanzienlijk uitputten.

Het belang om naar de gegevens te kijken om volledig te begrijpen hoe beleidsmaatregelen worden doorgegeven, is ook relevant als het gaat om de arbeidsmarkt. Omdat hogere rentetarieven de totale vraag temperen, weegt dit doorgaans op de banengroei voor laagopgeleiden. Tot nu toe is dit echter niet het geval geweest: de arbeidsmarkt is tot nu toe veerkrachtig gebleven, met een recordlaag werkloosheidscijfer, ook onder werknemers met een laag inkomen. In dit verband blijkt uit de resultaten van door de Bank van Italië uitgevoerde analyses dat in Italië huishoudens met lagere inkomens het meest hebben geprofiteerd van de positieve werkgelegenheidstrends na de pandemie, en dat de resulterende stijging van het nominale arbeidsinkomen de negatieve effecten van de inflatie op hun koopkracht heeft helpen verzachten.

9. Hoe beoordeelt u de kwaliteit en betrouwbaarheid van het modelleringskader van de ECB voor het voorspellen van de inflatie? Welke verbeteringen kunnen volgens u worden doorgevoerd?

De afgelopen jaren is de economie van de eurozone geconfronteerd met een reeks grote en onverwachte opeenvolgende schokken. Deze schokken zijn moeilijk te voorzien in macro-economische modellen. Schokken van buiten de economie, zoals de COVID-19 pandemie en de Russische invasie in Oekraïne, kunnen onmogelijk worden voorzien in macro-economische modellen. Toen de schokken eenmaal waren opgetreden, werd deze aanvullende informatie in de prognoses verwerkt, terwijl medewerkers van de ECB en het Eurosysteem hun modellen ook hebben aangepast na meer permanente veranderingen in de macro-economie.

Ik ben verheugd over het feit dat de ECB analyses van haar eigen prognosefouten heeft gepubliceerd, aangezien dit publiekelijk haar inspanningen aangeeft om de prestaties van haar prognoses voortdurend te evalueren. Uit deze analyses blijkt dat de grote prognosefouten die zich hebben voorgedaan voornamelijk verband hielden met uitzonderlijke ontwikkelingen,

waarbij energieprijzen en knelpunten in de toelevering een grote rol speelden. De afgelopen twee jaar voorspelden instellingen en analisten uit de particuliere sector namelijk ook dat de inflatie lager zou uitvallen dan uiteindelijk het geval bleek te zijn. De ECB was dus niet de enige instelling die de inflatie te laag voorspelde, en de schokken vormden een bredere uitdaging voor de analisten. Meer recentelijk zijn de fouten afgenomen, maar sommige inflatiecomponenten, met name energie- en voedselprijzen, blijven moeilijk te voorspellen vanwege hun hoge volatiliteit.

Ik geloof dat economische modellen, hoewel ze de werkelijkheid vereenvoudigen en gebaseerd zijn op regelmatigheden uit het verleden om de toekomst te voorspellen, essentiële hulpmiddelen blijven voor centrale banken, ook voor het kalibreren van hun beleidsbeslissingen en het beoordelen van hun effectiviteit. Voortdurende inspanningen om het modellenpakket van de ECB te verbeteren, blijven dus onverminderd belangrijk, met name om rekening te houden met structurele veranderingen.

De nauwe samenwerking tussen medewerkers van de ECB en medewerkers van de nationale centrale banken bij het opstellen van deze prognoses kan bijzonder nuttig zijn, omdat het de integratie van expertise van veel nationale deskundigen bevordert en een discussie mogelijk maakt die een scala aan meningen weerspiegelt, zowel bij het opstellen van prognoses als bij de verdere ontwikkeling ervan. Hieruit blijkt ook dat het deskundig oordeel van de medewerkers, dat deel uitmaakt van elke prognose en de output van macro-economische modellen aanvult, een cruciaal element blijft, waardoor aanvullend bewijs in de prognoses kan worden verwerkt. Vanwege de moeilijkheden voor analisten in het algemeen is een levendige uitwisseling met andere analisten en de academische wereld ook van vitaal belang.

Bij de Bank van Italië worden alle modellen voortdurend gecontroleerd en verbeterd. Uit ons onderzoek naar de prognosefouten in de afgelopen jaren bleek dat deze niet zozeer te wijten waren aan fouten in de modellen die werden gebruikt om de werking van de economie weer te geven, maar aan de kwaliteit van sommige aannames, gebaseerd op marktprijzen, die als input werden gebruikt. De onverwachte stijging van de Italiaanse inflatie was voor 90 % het gevolg van verrassingen in de internationale prijzen van grondstoffen en industrieproducten.

Tegelijkertijd is een zekere mate van onzekerheid rond puntvoorspellingen onvermijdelijk. Prognoses van de ECB/het Eurosysteem hebben gevoeligheidsanalyses en alternatieve scenario's voor de basisprognose gebruikt, bijvoorbeeld tijdens de pandemie, om de grote onzekerheid weer te geven. In een complexe wereld voegt deze aanpak veel waarde toe, omdat het een deel van de onzekerheid vastlegt en risico-indicatoren oplevert.

10. Gedifferentieerde rentetarieven zijn in het verleden gebruikt als instrument van centrale banken, bijvoorbeeld de Bundesbank en Banque de France die exportkredieten selectief vrijstelden van verkrappingscycli. Wat is uw standpunt over gedifferentieerde rentetarieven die specifiek gericht zijn op investeringen in hernieuwbare energie?

Veranderingen in rentetarieven beïnvloeden investeringsbeslissingen voor alle projecten en economische actoren. Op dit moment kunnen hogere rentetarieven dus ook een impact hebben op de kapitaalkosten voor energie- en groene investeringsprojecten. Prijsstabiliteit is echter een belangrijke voorwaarde voor blijvende langetermijninvesteringen in groene technologieën, en onzekerheid over toekomstige prijsstabiliteit zal naar verwachting investeringsbeslissingen aanzienlijk belemmeren, inclusief die met betrekking tot groene investeringen, die worden gedreven door de reële langetermijnrente. De reden hiervoor is dat onzekerheid over toekomstige inflatie leidt tot hogere premies voor inflatierisico's en dus kan leiden tot hogere en meer volatiele langetermijntarieven, met ernstige gevolgen voor de beleggingsdynamiek. Voorlopig is de reële langetermijnrente naar historische maatstaven nog steeds laag. De maatregelen van de ECB om de inflatie te bestrijden en de inflatieverwachtingen voor de langere termijn te verankeren, hebben dus geholpen om de financieringskosten voor de lange termijn in de hand te houden. Kortom: door het creëren van een stabiel macro-economisch klimaat met een inflatie die dicht bij de doelstelling ligt, draagt het monetaire beleid bij aan het stimuleren van de substantiële investeringen die nodig zijn voor de groene transitie.

De mogelijkheid van gedifferentieerde rentetarieven voor groene investeringen was een van de mogelijke instrumenten om overwegingen met betrekking tot klimaatverandering op te nemen in het beleidskader dat werd besproken in de evaluatie van de strategie van de ECB, die in 2021 werd afgerond. Hoewel verwacht wordt dat de voortdurende veranderingen in de regelgeving de toegankelijkheid van gegevens in de toekomst zullen verbeteren, blijven er belangrijke obstakels bestaan, vooral met betrekking tot de dekking en kwaliteit van de gegevens en de verificatieprocessen en -mogelijkheden. Dit was de reden om ze niet op te nemen in het klimaatactieplan van de ECB. De ECB heeft al tastbare acties ondernomen, zoals het aanpassen van aangehouden bedrijfsobligaties om klimaatgerelateerde meetgegevens te integreren, het versterken van de meeweging van klimaatrisico in het onderpandkader en het implementeren van klimaatgerelateerde openbaarmakingsvereisten voor onderpand. De acties voor het onderpandkader die gekoppeld zijn aan gestandaardiseerde en gecontroleerde groene labels, zoals de acties die al gepland zijn voor duurzaamheidsobligaties en de aanstaande inwerkingtreding van de Europese norm voor groene obligaties, zouden investeringen in hernieuwbare energie en andere projecten die de klimaattransitie mogelijk maken, kunnen stimuleren, waardoor het scala aan potentiële emittenten van groene effecten wordt uitgebreid naar kmo's.

Zoals ik in vraag nr. 20 uiteenzet, ben ik ervan overtuigd dat de ECB zich binnen haar mandaat volledig moet blijven inzetten voor de aanpak van klimaatverandering en alle opties moet onderzoeken om de groene transitie via haar monetaire beleid te ondersteunen, en ik ben blij met de toezegging van de ECB om haar klimaatgerelateerde maatregelen regelmatig te evalueren.

11. Hoe beoordeelt u de effecten van de huidige verkrapping van het monetaire beleid? Wat is uw mening over de transmissie van monetair beleid? Wat is uw opvatting over de heterogene financieringscondities in de eurozone en de gevolgen hiervan voor het

De renteverhogingen waartoe de ECB de afgelopen maanden heeft besloten, zijn krachtig doorgegeven aan de economie van de eurozone. De financieringskosten van banken stijgen en worden doorberekend in de rentetarieven voor leningen aan niet-financiële ondernemingen en huishoudens, die sterk zijn gestegen en hun hoogste niveau sinds respectievelijk 2008 en 2012 hebben bereikt. In vergelijking met de vorige verkrappingscycli heeft de huidige verkrapping geleid tot de grootste stijging van de leningtarieven in de eurozone, ook als gevolg van de ongekende verhogingen van de beleidsrente in termen van zowel snelheid als omvang.

De kredietverlening aan de niet-financiële particuliere sector verzwakte aanzienlijk, waarbij de verminderde vraag naar leningen grotendeels samenhangt met het temperende effect van de stijgende rente. De kredietdynamiek is ook beïnvloed door strengere kredietnormen, voornamelijk doordat banken een hogere risicoperceptie hebben in een context van stijgende financieringskosten en zwakke economische groei.

Toch moet worden opgemerkt dat het verschil tussen de rentetarieven voor kleine leningen, die vaak aan kmo's worden verstrekt, en grote leningen slechts licht is toegenomen in juli 2023 (de meest recente beschikbare gegevens). Historisch gezien is dit verschil stabiel gebleven op een laag niveau, hoewel er enige variatie is tussen de landen van de eurozone. Dit suggereert dat de huidige verhogingen van de beleidsrente tot nu toe geen onevenredige invloed hebben op de kredietkosten voor kmo's.

Tegelijkertijd betekent de typische vertraging in de monetaire transmissie dat het grootste deel van het economische effect van de aanzienlijke monetaire verkrapping tot nu toe pas na verloop van tijd merkbaar zal worden. Uit een analyse van ECB-medewerkers op basis van een reeks macro-economische modellen blijkt dat de beleidsnormalisatie die in december 2021 begon, de inflatie in de periode 2023-2025 naar verwachting met gemiddeld 2 procentpunt zal drukken en dat het grootste deel van het effect van de beleidsnormalisatie op de inflatie zich naar verwachting pas vanaf nu zal manifesteren.

Het zal dus belangrijk zijn om zorgvuldig rekening te houden met deze factor en het effect van het monetaire beleid voortdurend opnieuw te beoordelen. Zoals ook is opgemerkt in de risicobeoordeling van de ECB, kan een sterkere transmissie van monetair beleid leiden tot een zwakkere vraag, wat op zijn beurt zou leiden tot een lagere prijsdruk, vooral op de middellange termijn. Dit wordt ook weerspiegeld in de richtsnoeren van de raad van bestuur, waarin is toegelicht dat de kracht van de transmissie van het monetaire beleid een van de factoren zal zijn waarmee rekening wordt gehouden bij het nemen van beslissingen over toekomstige rentetarieven.

Wat de heterogeniteit betreft, lijkt de aanscherping van de financieringsvoorwaarden in de landen van de eurozone een brede basis te hebben gehad. De huidige cyclus volgde op een periode van convergentie van de rente op leningen tussen landen naarmate de transmissie normaliseerde na de financiële en overheids crises. De spreiding van de rente op leningen aan bedrijven is in grote lijnen stabiel gebleven sinds het begin van de verkrappingscyclus. De

spreiding voor huishoudens is het afgelopen jaar toegenomen, maar alleen onder impuls van een beperkt aantal kleine landen, zonder welke de spreiding in feite zou zijn afgenomen. De kredietvoorwaarden zijn ook aanzienlijk strenger geworden in de verschillende landen, als gevolg van de lagere risicotolerantie en de hogere risicoperceptie van banken. Deze strengere financieringsvoorwaarden hebben geleid tot een algemene vertraging van de kredietgroei.

12. Wat vindt u van de huidige aanpak van de ECB en het tempo waarin de balans van de ECB wordt verkleind? Wat zijn volgens u de gevolgen van het liquiditeitsoverschot in de eurozone? Maakt u zich zorgen over de afhankelijkheid van commerciële banken van TLTRO's als een belangrijke financieringsbron? Moet de ECB koolstofintensieve activa verkopen om de vergroening van haar balans te versnellen, aangezien ze deze kanteling niet langer zal kunnen bereiken door het vervangen van vervallende obligaties?

De belangrijkste rentetarieven van de ECB zijn het belangrijkste instrument waarmee de ECB de monetaire beleidskoers bepaalt. De verkleining van de balans speelt een aanvullende rol bij het verkrappen van het monetaire beleid. De balans van het Eurosysteem is al aanzienlijk afgenomen sinds het begin van de normalisering van het monetaire beleid. De terugbetalingen van de derde reeks gerichte langerlopende herfinancieringstransacties (TLTRO-III) sinds november 2022 bedroegen ongeveer 1,5 biljoen EUR, terwijl de herinvesteringen van de portefeuille van het activa-aankoopprogramma (APP) in juli volledig werden stopgezet.

Deze lopende normalisering van de balans van het Eurosysteem zal de hoeveelheid overtollige reserves die banken in de eurozone aanhouden geleidelijk verminderen, en een gematigde en voorspelbare aanpak van de balansnormalisering minimaliseert de risico's van marktspanningen en verstoringen van de rentecurve naarmate de kortetermijnrente stijgt en de beleidsrente volgt. In de mate waarin het liquiditeitsoverschot naar verwachting slechts geleidelijk zal afnemen, verwacht ik niet dat de vermindering van het liquiditeitsoverschot significante gevolgen zal hebben voor de financiële stabiliteit. Gezien de gemiddelde omvang van de maandelijkse aflossingen, zou de verkleining van de APP-portefeuille op een soepele manier door de markt moeten worden geabsorbeerd en geen verstoring moeten veroorzaken. De ECB is in ieder geval goed toegerust om ongerechtvaardigde spanningen op de financiële markten tijdens het normalisatieproces aan te pakken (zie mijn antwoord op vraag 13). Bovendien is de liquiditeit van de centrale bank beschikbaar via een vast tarief voor volledige toewijzing en hebben banken voldoende tijd om hun financiering en de samenstelling van hun hoogwaardige liquide activabuffers aan te passen. De aanstaande TLTRO-terugbetalingen zouden daarom beheersbaar moeten zijn met de beschikbare liquiditeit in het systeem. Toch blijft het belangrijk om te letten op mogelijke liquiditeits- of financieringsproblemen bij grote financiële instellingen.

Door extra TLTRO-aflossingen en de geleidelijke afbouw van de APP-portefeuille zal de balans van het Eurosysteem de komende jaren krimpen, waardoor het liquiditeitsoverschot verder afneemt. De optimale omvang en samenstelling van de balans van het Eurosysteem, evenals het passende niveau van het liquiditeitsoverschot, blijven open vragen. Deze kwestie is

niet alleen relevant voor de ECB, maar voor alle grote centrale banken, aangezien de operationele omgeving waarin zij actief zijn de afgelopen tien jaar ingrijpend is veranderd. Ik ben blij dat medewerkers van het Eurosysteem deze zaak onderzoeken. Het is een complexe kwestie met verstreckende gevolgen voor de manier waarop we monetair beleid uitvoeren, ook in het licht van de ongelijke liquiditeitsverdeling tussen banken en jurisdicties.

Hoewel de investeringen in het APP zijn stopgezet, worden klimaatveranderingsoverwegingen nog steeds meegenomen in de herbelegging van bedrijfseffecten in het kader van het pandemie-noodaankoopprogramma (PEPP) (zie mijn antwoord op vraag 20). De herbeleggingen van bedrijfseffecten in het kader van het PEPP blijven dus gericht op bedrijven met betere klimaatprestaties. De ECB blijft bieden op primaire markttuitgiftes van emittenten met betere klimaatprestaties. Ik verwelkom deze verschuivende benadering, omdat deze de klimaatrisico's op de balans van het Eurosysteem beperkt, maar ook het groene transitiebeleid van de EU ondersteunt.

In dit verband wil ik er ook aan herinneren dat de Bank van Italië zich zeer sterk inzet voor de duurzaamheid van haar eigen financiële investeringen. Al in 2019 is de Bank van Italië begonnen met het opnemen van ESG-criteria in haar aandelenportefeuilles, snel gevolgd door bedrijfsobligaties. Sindsdien heeft de Bank van Italië een uitgebreide strategie ingevoerd, waarbij prioriteit wordt gegeven aan bedrijven die zich het meest inzetten voor de klimaattransitie. Daartoe zijn de modellen voor de selectie van bedrijfsaandelen en -obligaties herzien om rekening te houden met de toezeggingen van bedrijven om hun emissies koolstofarm te maken. De Bank van Italië beoordeelt met name of bedrijven beschikken over gecertificeerde en wetenschappelijk onderbouwde doelen en ook het niveau van hun klimaatambities. De resultaten zijn materieel: met betrekking tot de aandelenportefeuille is de gewogen gemiddelde koolstofintensiteit sinds eind 2020 met 36 % gedaald, terwijl de marktbenchmark slechts met 16 % is gedaald. Wat staatsobligaties betreft, bedroeg het aandeel groene obligaties in de financiële portefeuille eind 2022 2,8 %, tegen 0,7 % eind 2021. Onlangs zijn er ook twee nieuwe initiatieven gestart: het opzetten van een thematische aandelenportefeuille van bedrijven die de transitie mogelijk maken en het aangaan van betrekkingen met de bedrijven waarin wordt geïnvesteerd om vergelijkbare en grondige informatie te verzamelen over hun koolstofreductiestrategieën en de behaalde resultaten.

13. Hoe beoordeelt u het besluit van de ECB om het transmissiebeschermingsinstrument (TPI) in te voeren? Ziet u enig risico op moreel risico? Hoe moet de ECB volgens u “ongewenste, ongecontroleerde marktdynamiek” beoordelen? Loopt de ECB, door het TPI niet te activeren, niet het risico de spread als gerechtvaardigd “goed te keuren”? Zo ja, kunnen spreads de houdbaarheid van de schuld van de getroffen lidstaten ondermijnen en leiden tot een selffulfilling prophecy? Onder welke omstandigheden is OMT volgens u relevant? Welke invloed heeft de lopende herziening van het kader voor economisch

bestuur volgens u op de criteria om voor het TPI in aanmerking te komen?

Het in 2022 genomen besluit om het instrumentarium van de ECB te verrijken met het transmissiebeschermingsinstrument (TPI) heeft de raad van bestuur in staat gesteld om zijn monetaire koers aan te passen zonder zich zorgen te maken over mogelijke financiële spanningen die de efficiënte transmissie van het monetaire beleid in de hele eurozone zouden kunnen belemmeren. Wanneer de ECB de rente verhoogt, is het van cruciaal belang dat veranderingen in de monetaire beleidskoers soepel worden doorgegeven in de hele eurozone. Dit betekent niet dat de financiële omstandigheden in elk land hetzelfde moeten zijn. Verschillen in lokale financiële omstandigheden kunnen legitiem zijn als ze ontstaan door landspecifieke macro-economische ontwikkelingen. De monetaire beleidsimpuls van de ECB moet echter soepel worden doorgegeven in de verschillende jurisdicties en mag geen aanleiding geven tot onevenredige reacties die losstaan van fundamentele factoren.

Ik ben van mening dat de opzet van het TPI de juiste is voor het aanpakken van een reeks schokken die geen verband houden met de fundamentele factoren van een land en die kunnen leiden tot fragmentatie en uiteindelijk tot verzwakking van het transmissiemechanisme. Twee factoren in het ontwerp zijn bijzonder belangrijk. Ten eerste legt het TPI vooraf geen beperkingen op voor aankopen. In plaats daarvan stemt het de omvang van de aankopen af op het risiconiveau voor de transmissie van monetair beleid. Ten tweede stelt het TPI specifieke subsidiabiliteitscriteria vast die draaien rond vier sleutelfactoren, die een rol zullen spelen in de besluitvorming van de raad van bestuur: i) conformiteit met het begrotingskader van de EU; ii) afwezigheid van significante macro-economische onevenwichtigheden; iii) budgettaire houdbaarheid; en iv) aanwezigheid van gezond en duurzaam macro-economisch beleid.

Ik ben ook erg blij dat de criteria voor het activeren van het TPI duidelijk en transparant zijn uiteengezet: elke beslissing om aankopen te activeren wordt gebaseerd op een analyse in drie stappen: i) een uitgebreide beoordeling van markt- en transmissie-indicatoren; ii) een evaluatie van de subsidiabiliteitscriteria; en iii) een beoordeling of het activeren van aankopen in het kader van het TPI evenredig is aan de verwezenlijking van de primaire doelstelling van de ECB. Die duidelijkheid over het activeringsproces geeft de nodige zekerheid dat de ECB altijd in staat is het TPI te activeren om ongewenste, ongecontroleerde marktdynamiek tegen te gaan die een ernstige bedreiging vormt voor de transmissie van monetair beleid in de eurozone.

Het TPI en de rechtstreekse monetaire transacties (OMT's) zijn twee verschillende, maar even belangrijke elementen in het instrumentarium van de ECB om verschillende situaties aan te pakken. OMT's pakken vooral het "redenominatierisico" aan, d.w.z. "ernstige verstoringen op de markten voor staatsobligaties die hun oorsprong vinden in, met name, ongegronde angsten van beleggers over de omkeerbaarheid van de euro". Dit wordt ook weerspiegeld in de verschillende voorwaarden. OMT's voorzien in strikte vormen van voorwaarden achteraf, waaronder de beschikbaarheid van financiële steun via een ESM-programma. Het TPI bouwt daarentegen voort op de subsidiabiliteitscriteria vooraf die ik hierboven heb opgesomd, en alle landen van de eurozone komen in principe in aanmerking voor het TPI, mits ze aan deze criteria voldoen.

Een van deze criteria heeft betrekking op het voldoen aan het EU-begrotingskader en in het bijzonder het niet onderworpen zijn aan een buitensporigtekortprocedure (BTP), of het niet beoordeeld worden als nagelaten te hebben effectief gevolg te geven aan een aanbeveling van de Raad van de EU op grond van artikel 126, lid 7, van het VWEU. Uiteraard worden de voorwaarden voor het inleiden van een BTP of voor het oordeel dat er geen effectief gevolg is gegeven, gedefinieerd in de relevante wetgevingstekst waarover momenteel door de wetgevers wordt onderhandeld. Het debat over een dergelijke hervorming is nog gaande. Zodra de onderhandelingen over een nieuw kader voor economisch bestuur zijn afgerond, zal de algemene procedure voor activering van het TPI die de ECB in het verleden heeft uiteengezet, geldig blijven en zullen de TPI-criteria de overeengekomen hervorming mechanisch weerspiegelen. Dit zal gelden voor de TPI-subsidiabiliteitscriteria voor naleving van het begrotingskader, zonder ernstige macro-economische onevenwichtigheden, en met een gezond en houdbaar macro-economisch beleid.

14. Wat is de relatie tussen het handhaven van prijsstabiliteit en het waarborgen van financiële stabiliteit en hoe moet deze kwestie in aanmerking worden genomen bij monetaire beleidsbeslissingen in de huidige omgeving? Ziet u een wisselwerking tussen deze twee doelstellingen?

Prijsstabiliteit en financiële stabiliteit zijn twee verschillende doelstellingen die door de centrale bank kunnen worden nagestreefd met twee verschillende instrumenten: monetair beleid en macroprudentieel beleid. Daarom moeten we volgens economische basisprincipes in staat zijn om beide doelen tegelijkertijd te bereiken.

De instrumenten en doelstellingen hebben echter meerdere interacties met elkaar, waardoor zowel aanvullingen als wisselwerkingen ontstaan.

In normale tijden vullen de twee doelstellingen elkaar aan: op de korte termijn is handhaving van de financiële stabiliteit een voorwaarde voor de soepele werking van het transmissiemechanisme van het monetaire beleid en dus voor het effectief tegengaan van inflatiedruk; op de langere termijn levert monetair beleid, door het bereiken van prijsstabiliteit, een cruciale bijdrage aan financiële stabiliteit.

In lijn hiermee zorgen monetair en macroprudentieel beleid over het algemeen voor positieve overloopeffecten naar elkaar. Tijdens een verslechtering in de financiële cyclus kan monetaire versoepeling bijvoorbeeld helpen om de schuldaflossingscapaciteit op peil te houden, waardoor het risico op financiële instabiliteit afneemt. Evenzo kan een strak macroprudentieel beleid tijdens een periode van aanhoudende prijsgroei de kredietverlening en de totale vraag helpen afremmen, waardoor het verkrappende effect van het monetaire beleid wordt versterkt.

Soms leidt het streven naar prijsstabiliteit en financiële stabiliteit echter tot een wisselwerking. Zo kan een aanscherping van de financieringsvoorwaarden door het monetaire beleid met het oog op het herstel van de prijsstabiliteit nadelig zijn voor kwetsbare debiteuren en zo bijdragen

tot het ontstaan van instabiele situaties. Evenzo kan een aanscherping van de macroprudentiële buffers in een krimpende macrofinanciële omgeving helpen om de weerbaarheid van de banken op te bouwen, maar moet deze doelstelling zorgvuldig worden afgewogen tegen de noodzaak om procyclische effecten te vermijden. Het spanningsveld tussen de twee doelstellingen kan bijzonder relevant worden in een context die gekenmerkt wordt door een aanhoudend hoge mate van onzekerheid.

Deze wisselwerking kan worden beheerd door een voortdurende beoordeling van de economische omstandigheden en van de verbanden tussen monetair beleid en financiële stabiliteit in de eurozone. De oriëntatie van het monetaire beleid van de ECB op de middellange termijn maakt het mogelijk rekening te houden met deze uitdagingen, waardoor de financiële stabiliteit gehandhaafd blijft zonder het tijdig terugbrengen van de inflatie naar de doelstelling in gevaar te brengen.

De laatste halfjaarlijkse beoordeling door de raad van bestuur van de financiële stabiliteit vond plaats tijdens de vergadering in juni. De conclusie was dat het klimaat uitdagend is gebleven sinds de vorige evaluatie in december 2022, maar beheersbaar.

Bij de beoordeling werd met name het effect benadrukt van de strengere financieringsvoorwaarden op de financieringskosten en het kredietrisico van banken. Er werd gewezen op het risico dat deze factoren, mede in het licht van de spanningen die afgelopen maart in het Amerikaanse bankensysteem zijn ontstaan, tot systeemstress kunnen leiden en de economische groei op korte termijn kunnen beïnvloeden. Daarnaast kan een neergang op de vastgoedmarkten een extra factor zijn die de veerkracht van de financiële sector in het huidige klimaat onder druk zet, wat nog kan worden versterkt door hogere leenkosten en een stijging van de werkloosheid.

Een aantal factoren biedt bescherming tegen deze risico's. Ten eerste hebben banken solide kapitaal- en liquiditeitsbuffers. Ten tweede heeft de stijging van de nominale rente tot nu toe de nettorentemarges van de banken sterk ondersteund en de algehele winstgevendheid gestimuleerd. Ten derde, hoewel de hogere rentetarieven en de verslechtering van de macro-economische vooruitzichten de schuldaflossingscapaciteit van kredietnemers onder druk zetten, hebben we geen significante verslechtering van de kwaliteit van de activa van banken waargenomen.

Bovendien vormt macroprudentieel beleid een aanvulling op ons gemeenschappelijke monetaire beleid en maakt het verschillende kalibraties van de beleidsmix mogelijk, wat helpt om de verschillen in de economische en financiële cycli tussen de lidstaten aan te pakken. Macroprudentieel beleid kan ook worden gericht op specifieke sectoren, producten en instellingen, waardoor flexibiliteit wordt geboden om de kwetsbaarheden aan te pakken die zouden kunnen ontstaan als neveneffect van monetair beleid. In dit verband is het belangrijk dat de inspanningen ter voltooiing van het macroprudentiële kader in de eurozone worden voortgezet, met name om te zorgen voor effectievere regelgeving en effectiever toezicht op niet-bancaire financiële intermediairs.

Over het geheel genomen zie ik op dit moment geen materiële trade-off tussen prijsstabiliteit en financiële stabiliteit. In de toekomst zal en moet de financiële stabiliteit beoordeeld blijven

worden naarmate de verkrapping van het monetaire beleid wordt doorgevoerd, en de eerder genoemde factoren moeten nauwlettend in de gaten gehouden blijven worden. Om een goede transmissie van het monetaire beleid en de stabiliteit van de financiële sector te waarborgen, kan de monetaire beleidskoers van de ECB, indien nodig, worden geflankeerd door maatregelen gericht op het handhaven van marktordening, terwijl macroprudentieel beleid de eerste verdedigingslinie blijft bij het handhaven van financiële stabiliteit en het aanpakken van kwetsbaarheden op de middellange termijn.

15. Wat zijn volgens u de gevolgen van de dalende winsten van de nationale centrale banken binnen het Eurosysteem als gevolg van de verkrapping van het monetaire beleid? In hoeverre vormt dit een risico voor de geloofwaardigheid en onafhankelijkheid van de centrale bank? Zijn uiteenlopende nationale praktijken met betrekking tot de beoordelingen en voorzieningen van centrale banken voor financiële risico's en winstverdeling verenigbaar met één monetair beleid?

De ECB heeft een duidelijk mandaat om de prijsstabiliteit in de eurozone te handhaven. De modaliteiten van haar monetaire beleidsinstrumenten worden daarom vastgesteld met het oog op de doelstelling van prijsstabiliteit. Een verslechtering van de financiële resultaten van de ECB en de nationale centrale banken kan daarom een bijproduct zijn van het primaat van deze doelstelling. Als incidentele verliezen van centrale banken niet worden getolereerd, zouden beleidsbeslissingen overmatig worden beïnvloed door winstoverwegingen, waardoor het vermogen om de monetaire beleidskoers te bepalen om prijsstabiliteit op de middellange termijn te waarborgen, zou worden belemmerd. Bovendien kan een onwil om verliezen te accepteren ook aanzetten tot het accepteren van een hoger inflatietraject om de reële waarde van eenmaal opgelopen verliezen te verlagen, wat niet zou stroken met de doelstelling van het monetaire beleid. Hieruit volgt dat een tijdelijke daling van de winsten van nationale centrale banken hun geloofwaardigheid en onafhankelijkheid niet in gevaar brengt. Integendeel, het Eurosysteem zou zijn mandaat niet vervullen en zijn onafhankelijkheid niet bewaren als monetaire beleidsbeslissingen zouden worden beïnvloed door winstoverwegingen.

Hoewel verschillende nationale praktijken voor winstverdeling verenigbaar zijn met het Verdrag, genieten de centrale banken van het Eurosysteem financiële onafhankelijkheid om te kunnen beschikken over de middelen die nodig zijn om hun taken uit te voeren en hun risico's te beheren, zoals onlangs werd bevestigd door het Hof van Justitie van de EU. Daartoe bewaken de centrale banken van het Eurosysteem de risico's op hun balans en beheren ze deze om ervoor te zorgen dat ze evenredig zijn en nodig zijn om aan hun mandaat te voldoen. Verder bestaat er een Eurosysteem-breed kader voor het kwantificeren van financiële risico's voor het Eurosysteem. In de afgelopen tien jaar hebben de centrale banken van het Eurosysteem winsten geboekt van ongeveer 300 miljard EUR. Een deel van deze winsten is gebruikt om aanzienlijke buffers op te bouwen om potentiële toekomstige verliezen als gevolg van het optreden van rente- of andere financiële risico's op te vangen, en de voorzieningen die in eerdere jaren zijn getroffen, zijn nog steeds aanzienlijk. Deze buffers, risicobeheerkaders en andere waarborgen

zorgen ervoor dat verliezen geen afbreuk doen aan het vermogen om de prijsstabiliteit te handhaven. De toekomstige monetaire beleidsbeslissingen van de ECB moeten daarom gericht blijven op het vervullen van het primaire mandaat, namelijk het waarborgen van prijsstabiliteit op de middellange termijn.

16. Wat moet volgens u de belangrijkste focus zijn van de herziening van de monetaire beleidsstrategie van de ECB in 2025? Wat zijn volgens u de belangrijkste risico's en uitdagingen waarvoor de ECB zich geplaatst ziet? Was de strategie in het verleden toereikend om ook het secundaire mandaat van de ECB uit te voeren, zonder afbreuk te doen aan het primaire mandaat?

De evaluatie van de monetaire-beleidsstrategie van de ECB in 2025 zal een gelegenheid zijn om de effectiviteit en efficiëntie van de nieuwe strategie die in 2021 werd aangenomen te beoordelen, en om mogelijke aanpassingen te overwegen in het licht van de veranderende economische en financiële omgeving. De algehele focus van de evaluatie in 2025 moet zijn om ervoor te zorgen dat het monetaire beleid van de ECB aan zijn mandaat blijft voldoen.

Hoewel de prioriteiten en de reikwijdte van de strategieherziening te zijner tijd door de raad van bestuur zullen worden vastgesteld, ben ik persoonlijk van mening dat de ECB rekening moet houden met de implicaties van mondiale uitdagingen zoals internationale fragmentatie, digitalisering en klimaatverandering. Bij de evaluatie van de strategie voor 2021 werd gekeken hoe de toenemende handels- en financiële integratie sinds 2003 de economische omgeving waarin de ECB opereert, had beïnvloed. Tegenwoordig hebben we te maken met een toenemende fragmentatie van de handel. Als deze trend zich voortzet, is het belangrijk om te kijken hoe dit het monetaire beleid van de ECB zou kunnen beïnvloeden. Handelsbelemmeringen kunnen bijvoorbeeld de doorwerking van wisselkoersschommelingen in de invoerprijzen verminderen en zo het effect van het monetaire beleid op de inflatie verzwakken. Evenzo kan handelsfragmentatie de behoefte aan monetaire-beleidsaanpassing vergroten om de negatieve effecten van handelsschokken op de productie en inflatie te compenseren, maar het kan ook de risico's van financiële onevenwichtigheden en inflatoire druk in sommige sectoren of regio's vergroten. Bovendien kan digitalisering innovatie en efficiëntie in de betalingssector bevorderen, maar ook uitdagingen vormen voor de financiële stabiliteit, consumentenbescherming en monetaire soevereiniteit. Ik denk dat het belangrijk is om de potentiële voordelen en risico's van deze trends te beoordelen, inclusief hoe de invoering van een digitale euro het voeren en uitvoeren van monetair beleid zou kunnen bevorderen.

Wat betreft klimaatverandering bevatte de strategie voor 2021 een uitgebreid actieplan om overwegingen met betrekking tot klimaatverandering op te nemen in het monetaire-beleidskader van de ECB. De acties van de ECB om klimaatverandering te integreren in het monetaire beleid zijn ambitieus geweest, vooral in vergelijking met de veel conservatievere benaderingen van andere grote centrale banken. Hierop voortbouwend zou het belangrijk zijn om te bespreken hoe we ervoor kunnen zorgen dat de strategie van de ECB nog steeds geschikt

is voor het beoogde doel in een veranderende economische en financiële omgeving. In een context van hoge inflatie en hoge rentetarieven kan een hernieuwde en kritische herbeoordeling van de strategie van de ECB dus nuttig zijn, om ervoor te zorgen dat de aanpak in overeenstemming is met de nieuwe realiteit en om mogelijke nieuwe wegen te verkennen waar het monetaire beleid van de ECB de klimaatdoelstellingen van de EU zou kunnen ondersteunen zonder in conflict te komen met de prijsstabiliteit.

De ECB moet ook weer een breed scala aan belanghebbenden raadplegen, waaronder het Europees Parlement, het bedrijfsleven, academici en het publiek (zie mijn antwoord op vraag 46). Dit zorgt ervoor dat de ECB de instrumenten gebruikt die het meest geschikt zijn om haar mandaat van handhaving van de prijsstabiliteit te verwezenlijken.

17. Waarom vertrouwt de ECB grotendeels op ratingbureaus om te bepalen of de overheidsschuld van lidstaten in aanmerking komt voor ECB-maatregelen? Hoewel de raad van bestuur van de ECB zich het recht voorbehoudt om af te wijken van de ratings van kredietbeoordelingsbureaus als dat gerechtvaardigd is, overeenkomstig haar discretionaire bevoegdheid binnen het monetaire-beleidskader, waardoor een mechanistisch vertrouwen op deze ratings wordt vermeden, is het niet duidelijk wat deze discretionaire bevoegdheid inhoudt en hoe deze wordt toegepast. Kan het ECB-kader voor onderpand volgens u bijdragen aan het risico van fragmentatie?

Het Eurosysteem verstrekt alleen krediet tegen toereikend onderpand, overeenkomstig zijn statuten. Als onderpand wordt een breed scala aan verschillende activa geaccepteerd, waarbij surpluspercentages worden toegepast die naar behoren zijn gerangschikt naar verschillen in vervaldatum, liquiditeitscategorie en kredietkwaliteit. Om de kredietkwaliteit van beleenbare activa te beoordelen, baseert het Eurosysteem zich op meerdere bronnen binnen het kredietbeoordelingskader van het Eurosysteem (ECAE): dat zijn onder meer kredietbeoordelingsbureaus, maar ook de interne kredietbeoordelingssystemen van centrale banken en op interne ratings gebaseerde systemen van tegenhangers.

De Bank van Italië vertrouwt bijvoorbeeld al jaren op ICAS's en IRB's en heeft een uitgebreide expertise opgebouwd in het beoordelen en kalibreren van deze systemen, om ervoor te zorgen dat ze voldoen aan de specifieke regelgevings-, operationele en informatievereisten. Het gebruik van ICAS's en IRB's heeft tegenpartijen in staat gesteld leningen van goede kwaliteit te mobiliseren als onderpand voor monetaire-beleidstransacties van het Eurosysteem. Dit heeft tegenpartijen niet alleen in staat gesteld om adequate onderpandbuffers aan te houden, ook te midden van liquiditeitsspanningen, maar heeft ook geholpen om de kredietverstrekking aan de reële economie te ondersteunen. ICAS's stellen met name kleinere banken, die gespecialiseerd zijn in kredietverlening aan kleine en middelgrote ondernemingen en mogelijk niet beschikken over een IRB-systeem of voldoende verhandelbaar onderpand, in staat kredietvorderingen te mobiliseren om toegang te krijgen tot monetaire-beleidstransacties.

De ICAS van de Bank van Italië genereert op jaarbasis volwaardige ratings voor meer dan 4 000 bedrijven en daarnaast zuivere "statistische kansen op wanbetaling" voor ongeveer

370 000 bedrijven, die momenteel door meer dan vijftig banken worden gebruikt voor monetaire-beleidstransacties. Ter voorbereiding op een breder gebruik van ICAS zijn in 2022 nieuwe speciale ICAS-eenheden opgezet binnen de belangrijkste filialen van de Bank van Italië.

In het ECAF worden de procedures, regels en technieken beschreven om te waarborgen dat activa die worden gebruikt als onderpand en voor aankopen bij monetaire-beleidstransacties voldoen aan strenge kredietkwaliteitsnormen. Het gebruik van externe ratings bij de beoordeling van de kredietwaardigheid van overheden binnen het monetaire-beleidskader werd ook geëvalueerd in de context van de evaluatie van de monetaire-beleidsstrategie. Het Eurosysteem vertrouwt niet uitsluitend, noch mechanisch, op kredietbeoordelingsbureaus voor het bepalen van de beleenbaarheid van overheidsobligaties in het onderpandskader van de ECB. Het werkt uitgebreid samen met de kredietbeoordelingsbureaus om ratings nauwkeurig te onderzoeken en er een beter inzicht in te krijgen, en ook om de rol van oordeelsvorming in ratings te onderscheiden.

Door middel van uitgebreide due diligence kan het Eurosysteem naar eigen inzicht en indien nodig afwijken van externe ratings. Zo heeft het Eurosysteem in het verleden ontheffingen verleend van het vereiste van minimale kredietkwaliteit om overheidsschuldinstrumenten van individuele landen te kunnen accepteren. Tijdens de COVID-19 pandemie handhaafde het bovendien de beleenbaarheid van bepaalde verhandelbare activa, waaronder staatsobligaties, zelfs in gevallen van verlaging van de rating door kredietbeoordelingsbureaus. Dit onderstreept het streven van het Eurosysteem om alle relevante informatie te benutten om de kredietkwaliteit van een activum te beoordelen. Het Eurosysteem heeft maatregelen genomen ter ondersteuning van de soepele uitvoering van monetair beleid in alle lidstaten en ter voorkoming van cliff-effecten, wanneer de raad van bestuur dergelijke maatregelen noodzakelijk, passend en proportioneel achtte.

Deze maatregelen kunnen een grote impact hebben als er meerdere evenwichten zijn, door te voorkomen dat er een scenario ontstaat waarin het verlies van de beleenbaarheid van staatsobligaties voor monetaire-beleidstransacties leidt tot een zichzelf versterkende cyclus van economische neergang. Tegelijkertijd heeft de raad van bestuur risicobeheersingsmaatregelen genomen om de extra risico's aan te pakken die verbonden zijn aan discretionaire maatregelen.

18. Hoe kan de ECB volgens u bijdragen aan economische groei, groene transitie en volledige werkgelegenheid, en tegelijk volledig voldoen aan haar primaire doelstelling van het handhaven van de prijsstabiliteit?

Zoals ik in mijn antwoord op vraag 7 al aangaf, wordt het monetaire beleid van de ECB geleid door en gebonden aan haar mandaat in de Verdragen. Naar mijn mening is het duidelijk dat monetair beleid dat voldoet aan het primaire mandaat van de ECB, namelijk prijsstabiliteit, bijdraagt aan duurzame economische groei en welvaart in Europa. De oriëntatie van het monetaire beleid op de middellange termijn maakt het mogelijk om economische cycli te temperen en helpt om een deel van de bijbehorende sociaaleconomische kosten te verzachten.

Bovendien heeft de ECB in haar meest recente strategieherziening besloten een uitgebreid actieplan goed te keuren om overwegingen met betrekking tot klimaatverandering verder in haar beleidskader op te nemen. De groene transitie zal waarschijnlijk ingrijpende gevolgen hebben voor de structuur van de economie, zoals ik uiteenzet in mijn antwoord op vraag 20, en heeft op zijn beurt implicaties voor het monetaire beleid door zijn effecten op de prijzen en de transmissie van het monetaire beleid. Het is dus belangrijk dat de ECB meer inzicht krijgt in de wisselwerking tussen belangrijke maatschappelijke veranderingen zoals de groene transitie en haar monetaire beleid. Daarom denk ik dat het belangrijk is dat zij haar inspanningen voortzet, die begonnen zijn als onderdeel van de herziening van de strategie, om overwegingen met betrekking tot klimaatverandering op te nemen in haar beleidsstrategie.

19. Houdt de ECB volgens u bij haar beleidsvorming voldoende rekening met de Europese pijler van sociale rechten?

Ik ben van mening dat het bereiken van evenwichtige economische groei, volledige werkgelegenheid en prijsstabiliteit doelen zijn die in de loop van de tijd op één lijn liggen, zoals ook opgemerkt in mijn antwoord op vraag 7.

Hoewel de arbeidsmarkresultaten in de eerste plaats worden beïnvloed door nationaal beleid, kan het monetaire beleid van de ECB, door haar streven naar prijsstabiliteit, een ondersteunende rol spelen bij het bereiken van volledige werkgelegenheid. Deze afstemming tussen de doelen van monetair beleid en volledige werkgelegenheid is nauw verbonden met de primaire doelstelling van de Europese pijler van sociale rechten, die gericht is op het bevorderen van een eerlijk, inclusief en kansrijk Europa in de 21e eeuw, zoals benadrukt in de beginselen van de pijler.

Ik wil ook benadrukken dat de focus van de ECB op de middellange termijn op het bereiken van prijsstabiliteit ook voldoende flexibiliteit biedt om bij te dragen aan het bereiken van de EU-doelstelling van volledige werkgelegenheid. Bij economische schokken kan een beleidsperspectief voor de middellange termijn dat rekening houdt met werkgelegenheidsoverwegingen zonder het fundamentele doel van prijsstabiliteit in gevaar te brengen, gunstigere maatschappelijke resultaten opleveren dan een kortetermijnaanpak die uitsluitend gericht is op een beperkte inflatiedoelstelling voor een zeer korte horizon.

Ik ben ook van mening dat het bijzonder belangrijk is dat de ECB de werkgelegenheidsdynamiek, de inkomensverdeling en andere belangrijke aspecten van de arbeidsmarkt nauwgezet en regelmatig volgt en het effect van haar beleid op deze factoren beoordeelt. Afgezien van interne analyses denk ik dat het goed is dat de ECB regelmatig onderzoek en analyses publiceert over de arbeidsmarkt en het publiek voorziet van een schat aan gegevens over loonkosten en onderhandelde lonen, inclusief experimentele gegevens.

Tot slot ben ik blij met het feit dat de ECB ook het belang erkent van de sociale dialoog en de rol van de sociale partners bij het vormgeven van het economische en sociale beleid van de Unie. Ik waardeer in het bijzonder de regelmatige contacten van de ECB met

vertegenwoordigers van vakbonden en werkgeversorganisaties, zoals via de macro-economische dialoog, evenals haar interacties met maatschappelijke organisaties, waaronder de regelmatige luistersessies en seminars die in samenwerking met hen worden georganiseerd.

20. Hoe beoordeelt u het beleid van de ECB inzake klimaatverandering? Bent u het ermee eens dat het optreden van de ECB in dit verband niet ten koste mag gaan van de marktneutraliteit of de verwezenlijking van de hoofddoelstelling van de ECB? In hoeverre speelt het een rol in het primaire, en het secundaire, mandaat van de ECB?

De enorme omvang van de klimaatverandering, die wordt gekenmerkt door escalerende temperaturen wereldwijd, steeds extremere weersomstandigheden en het steeds snellere verlies van cruciale ecosystemen, benadrukt dat deze crisis dringend moet worden aangepakt, niet alleen om onze planeet en toekomstige generaties te beschermen, maar ook om de escalerende economische gevolgen van deze milieuverstoringen te verzachten. De groene transitie moet dus op schema blijven. De kosten van de groene transitie zullen immers aanzienlijk lager zijn dan de langetermijnkosten van een onverminderde klimaatverandering.

Met haar klimaatwet heeft de EU zich ertoe verbonden om tegen 2050 klimaatneutraal te zijn. Dit betekent dat in veel delen van de Europese economie substantiële transities zullen moeten plaatsvinden. Deze transities zullen gevolgen hebben voor de inflatie en kunnen, als ze niet goed worden beheerd, financiële risico's met zich meebrengen.

Naar mijn mening ligt de bevoegdheid voor ambitieuze en doortastende actie op het gebied van de klimaat- en energietransitie duidelijk bij regeringen en parlementen. Als Europese instelling is de ECB echter verplicht om haar eigen blootstelling aan klimaatrisico's te beheren. Het beleid van de ECB ten aanzien van klimaatverandering is in dit opzicht dus volledig afgestemd op haar primaire doelstelling van prijsstabiliteit.

Bovendien kan en moet de ECB rekening houden met klimaatverandering op basis van haar doelstelling om het algemene economische beleid van de Unie te ondersteunen zonder afbreuk te doen aan de prijsstabiliteit, zoals ik in mijn antwoord op vraag 7 heb opgemerkt. De ECB heeft onlangs stappen ondernomen om de klimaatrisico's in haar eigen portefeuille actiever te beheren en om ervoor te zorgen dat banken de klimaatrisico's in hun boeken actief beheren. Bovendien worden emittenten van obligaties gestimuleerd om klimaatgerelateerde informatie bekend te maken en hun koolstofvoetafdruk te verkleinen. De ECB heeft dit gedaan door haar portefeuille bedrijfsobligaties te verschuiven naar activa die zijn uitgegeven door bedrijven die beter scoren op klimaatprestaties (zie mijn antwoord op vraag 12), en door wijzigingen aan te brengen in haar onderpandskader om de blootstelling van de ECB aan koolstofintensieve industrieën te beperken. Ik ben van mening dat de laatstgenoemde maatregel bijzonder effectief zal zijn bij het verminderen van de klimaatgerelateerde financiële risico's in krediettransacties van het Eurosysteem, aangezien deze het aandeel zal beperken van activa die zijn uitgegeven door entiteiten met een hoge koolstofvoetafdruk die door individuele tegenpartijen als onderpand kunnen worden gegeven wanneer zij van het Eurosysteem lenen. Tot slot, maar daarom niet minder belangrijk, ben ik ook verheugd over de maatregelen die de ECB heeft genomen om haar risicobeoordelingsinstrumenten en -capaciteiten verder te verbeteren, zodat

klimaatgerelateerde risico's beter worden meegenomen. Het verbeteren van de externe evaluatie van klimaatgerelateerde risico's is van het grootste belang. Deze verbetering zal emittenten stimuleren om hun transparantie bij het aanpakken van deze risico's te vergroten, waardoor uiteindelijk het volledige potentieel van de particuliere sector wordt ontsloten bij het faciliteren van de transitie. Ik sta dan ook volledig achter de oproep van de ECB aan kredietbeoordelingsbureaus om transparanter te zijn over de manier waarop zij klimaatrisico's in hun ratings verwerken en om ambitieuzer te zijn in hun openbaarmakingsvereisten met betrekking tot klimaatrisico's.

Ik wil hieraan toevoegen dat ik in mijn tijd bij de Bank van Italië heb laten zien dat ik me inzet voor de duurzaamheid van haar activiteiten. Ons meest recente strategische driejarenplan bevestigt en versterkt de ambitie van de Bank om een leidende rol te spelen op het gebied van milieubescherming, met twee actieplannen: het ene om haar duurzame financieringsinitiatieven en haar strijd tegen klimaatverandering te intensiveren en het andere om haar koolstofvoetafdruk gestaag te verminderen om op lange termijn de doelstelling van nettonulemissies te bereiken. Om maar een paar initiatieven te noemen die te maken hebben met onze rol in de geldcyclus: 100 % van de ingekochte elektriciteit is nu bijvoorbeeld afkomstig van gecertificeerde hernieuwbare bronnen, het wagenpark dat wordt gebruikt voor het vervoer van nationale bankbiljetten zal in 2025 volledig zijn vernieuwd en het vervoer van grondstoffen en de distributie van bankbiljetten zal worden geoptimaliseerd om het aantal ritten te verminderen.

21. Wat is uw mening over digitale centralebankmunten? Hoe denkt u over de invoering van een digitale euro? Hoe zou u de risico's van zo'n munt aanpakken? Wat is uw mening over het potentiële gebruik ervan buiten de eurozone? Hoe beoordeelt u het wetgevingsvoorstel van de Commissie? Hoe ziet u de rol van het Europees Parlement en de ECB in dit proces?

Digitale centralebankmunten kunnen voorzien in de behoefte van samenlevingen aan een digitale vorm van contant geld voor de gedigitaliseerde wereld. Als zodanig zou het Europeanen de optie geven om geld van de centrale bank digitaal te gebruiken, als aanvulling op munten en bankbiljetten. Aanvullend, niet vervangend, want contant geld blijft (zie ook mijn antwoord op de volgende vraag, nr. 22).

Net als contant geld zou een digitale euro risicovrij, gebruikersvriendelijk en breed toegankelijk en gratis zijn voor consumenten. De digitale euro kan het leven van mensen gemakkelijker maken door een universeel geaccepteerd betaalmiddel te bieden in (online)winkels of van mens tot mens in de hele eurozone. Gezien de afhankelijkheid van Europa van niet-binnenlandse betalingsaanbieders zou de digitale euro ons bovendien in staat stellen onze strategische autonomie en veerkracht te versterken.

Vanuit een breder perspectief zal het gebruik van de digitale euro buiten de eurozone, of de mogelijkheid om betalingen in verschillende valuta te doen tussen de digitale euro en andere digitale valuta's van centrale banken, grensoverschrijdende betalingen vergemakkelijken, in lijn met de agenda van de G20; het Eurosysteem heeft tijdens de onderzoeksfase ook de mogelijkheid overwogen om in de toekomst valutaoverschrijdende functionaliteiten voor de digitale euro te bieden. Hoewel de prioriteit blijft liggen bij de tijdige levering van een digitale euro die voldoet aan de behoeften van gebruikers in de eurozone, kan worden overwogen om – zodra de digitale euro met succes is gelanceerd – valutaoverschrijdende functies aan te bieden wanneer er sprake is van wederzijdse belangen met andere monetaire jurisdicties. Voorlopig kunnen grensoverschrijdende betalingen profiteren van de koppeling van snelle betalingssystemen.

De digitale euro zal gevolgen hebben voor de hele samenleving en daarom is actieve betrokkenheid van alle belanghebbenden in zowel de publieke als de private sector van fundamenteel belang. Ik steun de transparante aanpak van de ECB in dit opzicht, die onder andere voortbouwt op het contact van de nationale centrale banken met nationale actoren. Bij het ontwerpen van de digitale euro is de ECB in gesprek gegaan met veel belanghebbenden in zowel de publieke als de private sector. In dit verband heeft de Bank van Italië samen met marktdeelnemers proactief deelgenomen aan de discussie over het ontwerp van de digitale euro, met name via het Italiaanse betalingscomité, het referentieorgaan voor de betalingssector waarin de nationale gemeenschap strategische oriëntaties kan vaststellen. Bovendien heeft de Bank van Italië, in directe samenwerking met het Ministerie van Economie en Financiën, ook de publieke sector bij de discussie betrokken en de verschillende relevante autoriteiten geïnformeerd.

Momenteel geniet de digitale euro sterke steun van consumentenverenigingen en verenigingen van detailhandelaren. Aangezien zij de toekomstige gebruikers van een digitale euro zijn, is hun mening van cruciaal belang voor het ontwerp van het betalingslandschap van morgen. Sommige andere belanghebbenden in de markt, met name banken, hebben misschien nog enkele zorgen en vragen. Ik denk dus dat het belangrijk is om met hen in gesprek te blijven om de kansen te benadrukken die de digitale euro met zich meebrengt, vooral om hun klanten te behouden in een betalingslandschap waar andere markspelers een grotere rol beginnen te spelen (zie mijn antwoord op de volgende vraag, nr. 22).

Ik hecht ook veel waarde aan de samenwerking van de ECB met het Europees Parlement, omdat dit de ECB in staat heeft gesteld publiekelijk over het project te communiceren met de EU-burgers die zij dient en waardevolle feedback te krijgen voor het bepalen van het optimale ontwerp van een digitale euro. Een democratisch debat over deze kwestie is essentieel. Het zou ons ook in staat stellen om effectief te communiceren over de voordelen die de digitale euro kan hebben voor mensen in de hele eurozone. Ik ben er een groot voorstander van dat de ECB zeer transparant is en openstaat voor het regelmatig bijwerken van de informatie over het digitale europroject op haar website ter gelegenheid van de ECON-hoorzitting en voor het vertalen ervan in alle EU-talen. Ik ben vastbesloten om de actieve betrokkenheid van het Europees Parlement voort te zetten.

Ik ben verheugd over het wetgevingsvoorstel van de Europese Commissie over een digitale euro. Het is belangrijk dat de digitale euro een universeel betaalmiddel wordt, deels vanwege de voorgestelde status van wettig betaalmiddel. De basisdiensten voor de digitale euro moeten gratis beschikbaar zijn, maar particuliere actoren moeten voldoende worden gestimuleerd om de digitale euro op grote schaal te verspreiden. Belangrijk is dat de voorgestelde wetgeving sterke toezeggingen bevat met betrekking tot het belangrijke punt van privacy en tegelijkertijd de risico's van misbruik beperkt. Tot slot, maar daarom niet minder belangrijk, ondersteun ik dat de ECB de verantwoordelijkheid heeft om de instrumenten te ontwerpen en te gebruiken die nodig zijn om de totale hoeveelheid digitale euro in omloop te controleren en een buitensporige uitstroom van rekeningtegoeden naar digitale euro tegen te gaan. Ik denk dat de ECB met instrumenten als aanhoudingslimieten negatieve effecten op het monetaire beleid, de financiële stabiliteit en de krediettoewijzing aan de reële economie kan voorkomen (zie mijn antwoord op de volgende vraag, nr. 22).

In de toekomst is het naar mijn mening belangrijk dat de ECB klaar staat om technische ondersteuning te bieden aan de Europese medewetgevers met bewustzijn van en respect voor de institutionele mandaten van alle betrokken partijen. De ECB zal het wetgevingsproces nauwlettend moeten volgen en mogelijk het ontwerp van de digitale euro dienovereenkomstig moeten aanpassen. Hoe dan ook, ik ben het ermee eens dat de digitale euro pas in de toekomst kan worden uitgegeven als de relevante wetgeving is aangenomen.

22. Welke rol ziet u in de toekomst weggelegd voor transacties in contanten, in vergelijking met digitale transacties? Hoe ziet u de interactie tussen contant geld en een digitale euro? Hoe ziet u de ontwikkeling van het betalingssysteem? Hoe moet het regelgevingskader voor cryptoactiva en stablecoins zich in deze context ontwikkelen? Hoe denkt u dat de ontwikkeling van het betalingssysteem de transmissie van het monetaire beleid kan beïnvloeden?

In de recente geschiedenis is het betalingsgedrag van mensen in een snel tempo veranderd. Deels onder invloed van de pandemie zijn contante betalingen bij fysieke verkooppunten in de eurozone gedaald van 72 % naar 59 % van het aantal transacties (tussen 2019 en 2022). Dit daalde van 47 % naar 42 % in termen van waarde in dezelfde periode. Achter deze gemiddelden gaat een aanzienlijke heterogeniteit schuil: in sommige lidstaten wordt contant geld gebruikt in ruwweg 20 % van de transacties, terwijl in andere lidstaten contant geld nog steeds het meest gebruikte betaalmiddel is bij fysieke verkooppunten. Contant geld is ook bijzonder belangrijk voor groepen zoals ouderen, mensen met een handicap die moeite hebben met digitale betalingen, en mensen met beperktere digitale vaardigheden of een laag inkomen. Financieel uitgesloten mensen, zoals mensen zonder bankrekening, die geen alternatieve betaalmiddelen kunnen of willen gebruiken, vertrouwen ook bijna uitsluitend op contant geld. Eurobankbiljetten en -munten zijn de enige vorm van overheidsgeld waar iedereen in de eurozone direct toegang toe heeft, en ze hebben de status van wettig betaalmiddel.

Bovendien zijn centrale banken er niet om te voor te schrijven hoe mensen moeten betalen, maar om de betaalmiddelen te verschaffen die ze nodig hebben. Daarom blijft het Eurosysteem investeren in de ontwikkeling van steeds betere bankbiljetten op het gebied van kwaliteit, veiligheid en milieueffecten en blijven wij in contact we ons met de banksector om ervoor te zorgen dat contant geld overal in de eurozone gemakkelijk toegankelijk is.

Ik ben dan ook van mening dat de ECB, samen met de andere belanghebbenden, een belangrijke verantwoordelijkheid heeft om de beschikbaarheid en bruikbaarheid van contant geld voor betalingen door mensen en bedrijven te garanderen. Dit is het doel van de strategie voor contant geld van het Eurosysteem en van het recente wetgevingsvoorstel van de Commissie dat ervoor moet zorgen dat contant geld een vitaal onderdeel van het betalingssysteem blijft. Ik steun deze twee initiatieven. De Bank van Italië heeft, voor zover dat onder haar verantwoordelijkheid valt, al de verplichting op zich genomen om ervoor te zorgen dat contant geld op grote schaal beschikbaar en geaccepteerd blijft door middel van verschillende initiatieven. Langs de lijnen die zijn uitgezet in de strategie voor contant geld van het Eurosysteem en in de ontwerpverordening betreffende het wettig betaalmiddel van contant geld, heeft de Bank van Italië een nauwlettend toezichtproces ingesteld op de toegang tot contant geld, gebaseerd op twee pijlers: ten eerste, een fijnmazige databank met een kaart van toegangspunten tot contant geld voor elke vierkante kilometer van het nationale grondgebied (met inbegrip van afgelegen en berggebieden), en ten tweede, een verzameling van informatie over de mate van tevredenheid van de consument met betrekking tot de toegang tot contant geld, door de herhaalde opname van ad-hocvragen in nationale enquêtes. Omdat elk land zijn eigen specifieke nationale kenmerken heeft, heeft de Bank van Italië ook samen met de belangrijkste publieke en private belanghebbenden van de geldomloop een gezamenlijke reflectie gelanceerd over hoe de binnenlandse infrastructuur van de omloop van contant geld en de veerkracht ervan kunnen worden verbeterd.

De trend naar een verminderd belang van contant geld bij transacties weerspiegelt deels een verandering in de voorkeuren van mensen en deels het afnemen van de technologie om met contant geld te betalen. Uit enquêtes blijkt echter dat ondanks deze trend mensen het belangrijk vinden om de optie te hebben om met overheidsgeld te betalen. Nu digitale betalingen steeds populairder worden, zou de digitale euro inspelen op deze groeiende voorkeur door overheidsgeld in digitale vorm beschikbaar te maken naast contant geld. Een digitale euro zou daarom contant geld aanvullen, niet vervangen, en het aan de voorkeur van consumenten overlaten om te beslissen hoe ze willen betalen.

Naar mijn mening moeten de effecten van een digitale euro op het monetaire beleid en de financiële stabiliteit zorgvuldig worden overwogen. Deposito's vormen de belangrijkste financieringsbron van banken in de eurozone. Als de digitale euro niet goed wordt ontworpen, kan dat leiden tot risico's voor de financiële stabiliteit en voor de monetaire transmissie vanwege een mogelijke uitstroom van deposito's. Dergelijke ongewenste gevolgen die het gevolg kunnen zijn van de invoering van een digitale euro, moeten op voorhand geminimaliseerd worden door een bewust ontwerp. Zoals ik in mijn antwoord op vraag 21 al aangaf, is het volgens mij mogelijk om een digitale euro zo te ontwerpen dat deze problemen

van tevoren worden aangepakt. Een voorbeeld hiervan zijn kwantitatieve beperkingen op het bezit van digitale euro's door particulieren.

Hoewel de exacte kalibratie van deze instrumenten dicht bij de mogelijke uitgiftedatum moet worden bepaald, ben ik verheugd over het feit dat de ECB de kwestie al zorgvuldig heeft geanalyseerd, zoals blijkt uit de vele studies die de afgelopen maanden zijn gepubliceerd. Ook al blijken de effecten op bankbemiddeling te variëren per kredietinstelling en per marktomstandigheden, ze laten duidelijk zien dat goed gekalibreerde aanhoudingslimieten succesvol zouden zijn in het beperken van het effect op liquiditeitsrisico's en financieringsstructuren van banken en op de balans van het Eurosysteem, zelfs in extreem pessimistische scenario's. Ik ben van mening dat de ECB door moet gaan met het uitvoeren van dergelijke analyses in de komende jaren, met het actualiseren van de aannames over de mate van substitutie tussen verschillende vormen van geld, met het verrijken van de mogelijke opnamescenario's, met het actualiseren van de aannames over de beschikbare liquiditeit binnen het bankwezen en de liquiditeitsrisicovoorkuren van de markten en toezichthouders, met het verrijken van de aannames over het bedrijfsmodel van mogelijke banken en de werking van de interbancaire markt.

Tegelijkertijd is het belangrijk om niet te vergeten dat het contrafeitelijke scenario van een digitale euro niet de status-quo is. De echte contrafeitelijke situatie is een financieel systeem waarin geld van centrale banken kan worden verdrongen naast betaalmiddelen die worden aangeboden door traditionele intermediairs. Dit komt omdat de betalingsmarkt steeds meer wordt gedomineerd door technologiebedrijven die grensoverschrijdende digitale betalingsrails beheren en we zien ook een uitbreiding van Big Tech-bedrijven naar betalingen en nieuwe instrumenten zoals cryptoactiva en stablecoins. Dit houdt risico's in voor de concurrentie in betalingen en de financiële stabiliteit, vooral als geld van centrale banken zijn rol als monetair anker zou verliezen.

Ik juich het dan ook toe dat de EU zichzelf heeft uitgerust met een sterk regelgevingskader voor cryptoactiva en stablecoins (zie ook mijn antwoord op vraag 33), maar ze moet waakzaam blijven omdat de convergentie van deze twee krachtige trends –de toenemende rol van Big Tech-bedrijven en cryptoactiva – het potentieel heeft om de fundamentele van de betalingsmarkt opnieuw vorm te geven. De intrede van Big Tech-bedrijven in de arena van digitale valuta roept bijvoorbeeld aanzienlijke vragen en zorgen op. Kwesties met betrekking tot de privacy van gegevens, naleving van regelgeving en marktconcentratie treden op de voorgrond. De manier waarop deze bedrijven gebruikersgegevens beheren en beveiligen, vooral als het om financiële transacties gaat, wordt een kritisch punt van onderzoek. Bovendien is het noodzakelijk om de implicaties van deze ontwikkelingen grondig te onderzoeken, met bijzondere aandacht voor de mogelijkheid van monopolistische praktijken en de daarmee gepaard gaande risico's voor de financiële stabiliteit.

Als we kijken naar het bredere landschap van financiële marktinfrastructuren, dan zien we dat de recente golf van technologische innovatie, en meer specifiek de opkomst van gedeeldgrootboektechnologie (DLT) en virtuele activa, diepgaande veranderingen teweegbrengt in het aanbod van financiële diensten en in de aard van de actoren die deze

diensten leveren. Deze innovaties brengen ook aanzienlijke risico's met zich mee, waaronder de blootstelling aan cyberrisico's en het gebrek aan interoperabiliteit van de verschillende DLT-platforms.

De ECB besteedt veel aandacht aan deze ontwikkelingen in haar rol van exploitant en toezichthouder, om ervoor te zorgen dat de betalingssystemen in de eurozone veilig, efficiënt en innovatief blijven. Meer in het bijzonder zou het aanbieden van een oplossing voor afwikkeling in centralebankgeld voor DLT-gebaseerde activatransacties een sleutelfactor kunnen zijn voor de adoptie van deze nieuwe technologie. De betrokkenheid van de centralebankgemeenschap, naast hun inzet om een veilig afwikkelingsmiddel te verschaffen, zou immers gezien worden als een bredere steun van de publieke sector voor innovatie. In dit verband verwelkom ik het feit dat de ECB en de centrale banken van het Eurosysteem onderzoeken hoe de afwikkeling van centralebankgeld in euro kan plaatsvinden in aanwezigheid van dergelijke nieuwe technologieën. Het consolideren en bevorderen van de expertise op dit gebied is van cruciaal belang om een beter begrip te krijgen van hoe verschillende oplossingen naadloze interactie tussen Target-diensten en DLT-platforms kunnen faciliteren. Het Eurosysteem en de ECB zullen daarom experimenten en proeven uitvoeren (met beperkte verrekening van echte betalingen en activa) om samen met de marktpelers praktische inzichten te krijgen in verschillende oplossingen voor het gebruik van DLT in grote betalingen en effectenafwikkeling. De Bank van Italië wil hieraan bijdragen door een oplossing voor te stellen die is gebaseerd op het TIPS-platform voor instantbetalingen van het Eurosysteem en op technologie-agnostische applicatieprogramma-interfaces (API's) voor het synchroniseren van de activa- en de geldzijde, waardoor een onmiddellijke levering-tegen-betalingstransactie (DvP) mogelijk wordt op een 24/7 basis.

23. Denkt u dat de eurozone Europees veilige activa nodig heeft om de juiste transmissie van het monetaire beleid te vergemakkelijken?

Moderne financiële systemen vertrouwen op veilige activa omdat ze meerdere doelen dienen. Ze vergemakkelijken financiële transacties, stellen marktdeelnemers in staat om risico's over te dragen en zijn essentieel om te voldoen aan de liquiditeitsregelgeving, die vereist dat banken veilige activa aanhouden om in stressvolle scenario's aan hun financieringsbehoeften te voldoen. Daarnaast vertrouwen centrale banken op veilige activa bij het uitvoeren van monetair beleid.

Tegen deze achtergrond denk ik dat een goed ontworpen gemeenschappelijk veilig activum zou kunnen bijdragen aan het vergroten van de effectiviteit van het monetaire beleid van de ECB. Het kan met name de negatieve terugkoppelingen tussen overheden en hun binnenlandse banksector helpen verminderen, evenals de vlucht naar veiligheid die werd waargenomen tijdens eerdere crises in de eurozone. Om deze voordelen te kunnen bieden, moet een veilig activum goed ontworpen zijn. Meer specifiek zou een veilig activum niet gevoelig moeten zijn voor individueel soeverein risico en de hoogste kredietnorm moeten hebben, zelfs in tijden van

ernstige crisis. Dankzij deze kenmerken zou het de veerkracht van de economie van de eurozone tegen toekomstige schokken vergroten en een deel van de lasten van macro-economische stabilisatie wegnemen bij de nationale overheden en de ECB door de financiële integratie van de eurozone te bevorderen.

Een gemeenschappelijk veilig activum zou ook de integratie kunnen bevorderen door diversificatie en risicovermindering van de portefeuilles van financiële instellingen te vergemakkelijken. Tot slot, maar zeker niet minder belangrijk, zou een veilig activum helpen bij de ontwikkeling van een goede termijnstructuur voor de eurozone, wat essentieel is voor de ontwikkeling van een echte Europese kapitaalmarktunie. In de geschiedenis zijn er altijd gevestigde kapitaalmarkten geweest op basis van veilige openbare activa. In de Verenigde Staten hebben de kapitaalmarkten zich bijvoorbeeld parallel aan de introductie van federale obligaties ontwikkeld. Ten slotte zou het de internationale rol van de euro versterken.

Het verheugt mij dat de uitvoering van het instrument voor tijdelijke steun om het risico op werkloosheid te beperken in een noodtoestand (SURE) en het NextGenerationEU-initiatief (NGEU) in het kader van de reactie van de EU op de COVID-19-pandemie een keerpunt vormden in de discussies over de opzet van echte Europese veilige activa. De EU-obligaties die in het kader van deze programma's worden uitgegeven, worden door marktdeelnemers algemeen beschouwd als obligaties met een laag wanbetalingsrisico, vanwege hun garantiestructuur en de steun van EU-lidstaten. Ze zijn echter nog niet volledig geprijsd in lijn met staatsobligaties, als zijnde vrij van wanbetalingsrisico, en zijn nog steeds onderhevig aan een lagere marktliquiditeit dan staatsobligaties van grote lidstaten van de eurozone. Naast een aantal technische factoren kan dit ook worden verklaard door het in de tijd beperkte noodkarakter van de EU-beleidsinitiatieven SURE en NGEU. Als dergelijke beperkingen zouden worden opgeheven, bijvoorbeeld door de invoering van een permanent centraal fiscaal beleid op Europees niveau (zie mijn antwoord op de volgende vraag 24, dan zou dit de status van EU-obligaties als supranationaal veilig activum verder kunnen bevorderen, met grotere voordelen voor de eurozone.

24. Moet er een fiscale tegenhanger voor de eurozone komen voor het gemeenschappelijke monetaire beleid, en zo ja, hoe moet die er dan uitzien?

Het primaire mandaat van de ECB is het handhaven van prijsstabiliteit op de middellange termijn, gedefinieerd als een inflatieniveau van 2 % op de middellange termijn. De effectiviteit van haar monetaire beleid is sterk gebaat bij effectieve coördinatie van het begrotingsbeleid in de eurozone. Dit laatste mag geen toevallige uitkomst zijn van twintig nationale fiscale beleidskoersen. Het optimale begrotingsbeleid op het niveau van de eurozone en op nationaal niveau is om verschillende redenen niet altijd op elkaar afgestemd. Zo kunnen er op centraal en nationaal niveau verschillende voorkeuren bestaan met betrekking tot de vraag hoe een evenwicht moet worden gevonden tussen de twee beleidsdoelen, namelijk het waarborgen van de houdbaarheid van de begroting en het bieden van macro-economische stabilisatie. Nationaal

beleid leidt dus mogelijk niet tot een “optimaal” resultaat voor de eurozone als geheel. Bovendien is het mogelijk dat een simpele optelsom van het nationale beleid de impact van het nationale beleid op de eurozone niet adequaat weergeeft. Handelsbetrekkingen tussen landen houden in dat een fiscale impuls in een land van de eurozone overslaat naar andere landen.

De passende begrotingskoers voor de eurozone moet dus worden bereikt door effectieve coördinatie van het begrotingsbeleid van de lidstaten op Europees niveau. Zoals opgemerkt in het advies van de ECB, dat is gepubliceerd in de context van de lopende herziening van het kader voor economische governance, is de ontwikkeling van een kader voor het bewaken en sturen van de gezamenlijke begrotingskoers van de eurozone belangrijk als tegenhanger van het monetaire beleid, omdat het kan helpen waarborgen dat het monetaire en het begrotingsbeleid elkaar beter aanvullen.

Bovendien kan een centraal begrotingsbeleidsinstrument ook bijzonder effectief zijn bij het sturen van de gezamenlijke begrotingskoers waar nodig. Een dergelijke begrotingscapaciteit zou de macro-economische stabilisatie en convergentie in de EMU ondersteunen door bijvoorbeeld collectieve goederen op EU-niveau te leveren. Het zou er ook voor kunnen zorgen dat overheidsinvesteringen niet in het gedrang komen tijdens een economische neergang, waardoor kapitaalopbouw wordt ondersteund en toekomstige groei wordt gestimuleerd. Deze behoefte is des te dringender omdat de Commissie schat dat Europa, om de Green Deal-doelstellingen te halen, de jaarlijkse investeringen tot 2030 met ongeveer 520 miljard EUR zal moeten verhogen ten opzichte van het vorige decennium. Daarom kan een goed ontworpen begrotingscapaciteit het gemeenschappelijke monetaire beleid ondersteunen. Een dergelijke begrotingscapaciteit kan alleen effectief zijn als deze voldoende groot is, over permanente financiering beschikt en gekoppeld is aan een goed functionerend bestuurskader met gecentraliseerde besluitvorming.

25. Wat is uw mening over de groeiende samenhang tussen fiscaal en monetair beleid na COVID-19 en de inflatieschokken in verband met de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne? Moet het begrotingsbeleid bijdragen aan het bereiken van de monetaire beleidsdoelstelling van de ECB en hoe?

In de praktijk is er een wisselwerking tussen monetair en fiscaal beleid, omdat ze beide de reële economie beïnvloeden. Daarom kunnen monetair en fiscaal beleid elkaar beïnvloeden en aanvullen. Er is bijvoorbeeld steeds meer bewijs dat monetair beleid zijn doel sneller en met minder neveneffecten kan bereiken als het begrotingsbeleid in dezelfde richting werkt. Evenzo heeft het monetaire beleid invloed op het begrotingsbeleid, aangezien veranderingen in de rentetarieven onder andere van invloed zijn op de begrotingsruimte van overheden.

Een duidelijk voorbeeld van de effectieve wisselwerking tussen monetair en fiscaal beleid was de beleidsreactie tijdens de COVID-19 pandemie. De reactie betekende een paradigmaverschuiving, vooral in de eurozone: voor het eerst sinds lange tijd werkten monetair en fiscaal beleid samen om de vraag te stimuleren, wat leidde tot hogere groei en een inflatie

van bijna 2 %, na jaren waarin deze te laag was. Dit was mogelijk dankzij de inzet van innovatieve begrotingsinstrumenten op Europees niveau, namelijk NextGenerationEU, en monetaire instrumenten, zoals het pandemie-noodaankoopprogramma (PEPP). In de toekomst is het belangrijk om lering te trekken uit de pandemie en ervoor te zorgen dat een effectieve monetair-fiscale wisselwerking de eurozone permanent naar hogere groeiniveaus en een stabiele inflatie kan tillen.

Een ander voorbeeld was de onconventionele aard van de fiscale maatregelen die werden genomen na de Russische invasie in Oekraïne en de daaropvolgende energiecrisis. Terwijl de ECB haar inspanningen om de inflatie te bestrijden opvoerde, voerden de landen van de eurozone tijdelijke fiscale maatregelen door om de last van de hoge energieprijzen te verlichten. De meeste van deze maatregelen hadden een direct negatief effect op de kosten van energieverbruik. Ze hielpen de inflatie onder controle te houden en droegen zo bij aan loonmatiging. Om Italië als voorbeeld te nemen: uit een analyse van medewerkers van de Bank van Italië bleek dat overheidsmaatregelen in het kader van de energiecrisis hebben geholpen om de inflatie in 2022 met ongeveer twee procentpunt te verlagen; sommige van deze maatregelen hebben ook de verdelingseffecten van de inflatieschok verzacht (zie ook mijn antwoord op vraag 8).

In de huidige omstandigheden is het in de eurozone noodzakelijk geworden om de fiscale steunmaatregelen voor energie tijdig in te trekken. Steunmaatregelen om de economie te beschermen tegen de gevolgen van de hoge energie- en voedselprijzen moeten in elk geval tijdelijk en doelgericht zijn en op maat gemaakt om de stimulansen voor energiebesparing te behouden. Maatregelen die niet aan deze principes voldoen, zullen de inflatiedruk op de middellange termijn waarschijnlijk opdrijven, wat een krachtiger reactie van het monetaire beleid zou vereisen.

Voor een robuuste monetair-fiscale synergie binnen de eurozone op de korte termijn is een goed functionerend kader voor economisch bestuur nodig. Naast de elementen die besproken zijn in mijn antwoord op vraag 24, ben ik het van harte eens met de beginselen die in het ECB-advies over deze kwestie worden uiteengezet. Een goed functionerend kader voor economisch bestuur moet aan vier belangrijke prioriteiten voldoen: i) het terugdringen van hoge schuld niveaus op een realistische en ambitieuze manier; ii) het verminderen van de schuldheterogeniteit tussen landen; iii) het stimuleren van groei; en iv) het vergroten van de anticyclischeit. Meer in het algemeen ben ik in dit verband van mening dat het voorstel van de Europese Commissie een stap in de goede richting is, en ik hoop dat de EU-wetgevers snel tot een ambitieus akkoord komen over de hervorming van het begrotingskader van de EU.

26. Hoe beoordeelt u de recente ontwikkeling van de wisselkoers tussen de euro en de dollar? Ziet u de wisselkoers tussen de euro en de dollar als een belangrijke factor die de inflatietrends beïnvloedt? In welke mate moeten internationale overwegingen een rol

spelen bij het uitzetten van monetair beleid en de voorwaartse sturing daarvan?

De afgelopen tijd hebben verschuivingen in de verwachtingen van de markten over de macro-economische vooruitzichten en de monetaire beleidsstandpunten van verschillende centrale banken geleid tot bewegingen in de wereldwijde wisselkoersen. Hierdoor steeg de effectieve waarde van de euro ten opzichte van zijn belangrijkste handelspartners.

De wisselkoers van de euro is geen beleidsdoel voor de ECB; daarom geef ik geen commentaar op het niveau. De wisselkoers is echter belangrijk voor de prijsontwikkelingen in de eurozone. Een zwakkere munt maakt import bijvoorbeeld duurder, wat kan leiden tot hogere inflatie. Als de euro bijvoorbeeld in waarde daalt ten opzichte van de Amerikaanse dollar, stijgen de kosten van ingevoerde goederen en diensten in de eurozone, vooral grondstoffen, olie en gas die niet door het binnenlandse aanbod kunnen worden vervangen. Daarnaast moet gekeken worden naar het effect van de vraagzijde van de economie, die zal worden gestimuleerd door een hogere uitvoer en mogelijk door het substitutie-effect van invoer. Al deze effecten kunnen leiden tot hogere inflatie, zelfs buiten goederen en diensten die voornamelijk worden ingevoerd. Een sterkere munt kan het tegenovergestelde effect hebben en leiden tot lagere inflatie. Naar mijn mening is het daarom belangrijk om wisselkoersontwikkelingen te beoordelen door de bril van hun impact op de inflatievooruitzichten, en dus op de implicaties voor het bereiken van prijsstabiliteit in de eurozone.

27. Moet de ECB concrete stappen ondernemen om de euro een impuls te geven als internationale munt? Zo ja, welke maatregelen stelt u voor? Wat zijn de voor- en nadelen van een dergelijk beleid? Ziet u de digitale euro bijdragen aan het vergroten van de internationale rol van de euro? Zo ja, op welke manier? Heeft het opleggen van sancties op internationale reserves de internationale status van de euro beïnvloed? Zo ja, wat kan er gedaan worden om dit effect tegen te gaan?

De internationale rol van de euro is in de eerste plaats een product van een stabiele en bloeiende economische en monetaire unie (EMU). De ontwikkeling van de mondiale rol van de euro is in de eerste plaats een marktgestuurd proces, dat veel baat kan hebben bij verdieping en voltooiing van de EMU. Met name vooruitgang op het gebied van de kapitaalmarktunie, de voltooiing van de bankenunie en een goed functionerend kader voor economisch bestuur kunnen de groei van de euro als internationale munt ondersteunen. Tot slot, maar ook belangrijk, zou de internationale rol van de euro verder kunnen worden versterkt door de invoering van een Europees veilig activum (zie mijn antwoord op vraag 23).

De internationale rol van de euro mag niet als vanzelfsprekend worden beschouwd in een wereld die steeds meer gefragmenteerd raakt. Het nieuwe geopolitieke landschap vergroot de druk op Europese beleidsmakers om de voorwaarden te scheppen waaronder de euro kan floreren. Toenemende geopolitieke spanningen kunnen het risico op fragmentatie van het internationale monetaire stelsel vergroten. In het bijzonder zou het sommige landen kunnen aanmoedigen om alternatieve valuta's te gebruiken voor de Amerikaanse dollar of de euro. In

dit verband laat het laatste ECB-rapport over de internationale rol van de euro tot nu toe echter geen substantiële veranderingen zien in het gebruik van internationale valuta. In 2022 bleef de euro de op één na belangrijkste mondiale munt. In het rapport wordt ook aangetoond dat het opleggen van sancties aan internationale reserves de internationale status van de belangrijkste reservevaluta's niet wezenlijk heeft beïnvloed.

De digitale euro is vooral bedoeld voor binnenlandse doeleinden (zie ook mijn antwoord op vraag 21). Het gebruik ervan door ingezetenen van andere jurisdicties kan voordelen opleveren voor de eurozone en andere economieën door grensoverschrijdende betalingen voor handel of geldovermakingen te vergemakkelijken, in overeenstemming met de agenda van de G20. Tegelijkertijd zou een buitensporige distributie van de digitale euro buiten de eurozone een ongewenst effect kunnen hebben op de omvang en samenstelling van de balans van het Eurosysteem. Bovendien zou het, afhankelijk van het gebruik ervan en als het de lokale valuta in een groot aantal binnenlandse transacties zou vervangen, de monetaire soevereiniteit en financiële stabiliteit van landen buiten de eurozone kunnen schaden, wat niet in overeenstemming is met de doelstellingen van het Eurosysteem. Daarom stel ik het zeer op prijs dat de door de Commissie voorgestelde verordening betreffende de digitale euro de volledige betrokkenheid vereist van de ECB en van de nationale autoriteiten en de centrale bank van jurisdicties buiten de eurozone waarvan de inwoners het recht zouden kunnen krijgen om de digitale euro te gebruiken.

28. Wat zijn volgens u de belangrijkste uitdagingen en kansen voor de communicatie van de Europese Centrale Bank in de komende periode? Welke rol moet prognosegestuurd beleid ("forward guidance") spelen in de huidige context? Hoe ziet u het concept van forward guidance in vergelijking met de meer ad-hoc- en gegevensgestuurde benadering van het monetaire beleid die de ECB de afgelopen maanden heeft gevolgd? Zijn de recente gebeurtenissen aanleiding om na te denken over de effectiviteit van forward guidance? Hoe belangrijk is het volgens u dat leden van de raad van bestuur met "één stem" spreken na het nemen van besluiten over het monetaire beleid?

De ECB is in juli 2013 begonnen met het gebruik van forward guidance. Deze onconventionele maatregel toonde duidelijk zijn effectiviteit door de inflatie dicht bij de doelstelling van de ECB te brengen in een periode waarin de inflatie buitensporig laag was. Forward guidance was een effectief middel om de verwachtingen ten aanzien van de toekomstige rente te beïnvloeden door de toezegging om de beleidsrente voor een langere periode op een lager niveau te houden. Het huidige scenario verschilt echter aanzienlijk van die tijd. De ECB heeft niet langer te maken met een situatie waarin de rente aan de ondergrens zit. Op dit moment staat de ECB voor de uitdaging om de hoge inflatie te bestrijden en tegelijkertijd te opereren in een omgeving van verhoogde onzekerheid. Gezien de hoge mate van onzekerheid, wegen de voordelen van het toestaan van voldoende flexibiliteit bij het bepalen van de beleidskoers naar mijn mening momenteel zwaarder dan de mogelijke voordelen van het geven van meer expliciete richtsnoeren over het traject van de beleidsrente. Uit onderzoek van de Bank van Italië is

bijvoorbeeld gebleken dat financiële analisten, bij gebrek aan expliciete forward guidance over het precieze traject van de beleidsrente, sinds juli 2022 de logica van een beleidsresponsfunctie (de zogenoemde Taylor-regel) op basis van de ontwikkeling van de vooruitzichten voor de inflatie en de economische activiteit hebben gebruikt om hun verwachtingen over het traject van de beleidsrente te formuleren.

Tegelijkertijd ben ik verheugd over het feit dat de ECB duidelijkheid heeft verschaft over haar reactiefunctie, door voor iedereen transparant te maken dat haar toekomstige beslissingen afhankelijk zijn van drie criteria: de inflatievooruitzichten, de dynamiek van de onderliggende inflatie en de kracht van de transmissie van het monetaire beleid. De ECB heeft deze criteria gevolgd en consequent benadrukt in haar communicatie. Ik ben in het bijzonder te spreken over het feit dat deze drie criteria de onzekerheid rond de vooruitzichten voor de middellange termijn helpen verminderen door de inflatieprognoses van onze medewerkers, de trend die uit de onderliggende inflatie kan worden afgeleid en de effectiviteit van de beleidsmaatregelen van de ECB om ervoor te zorgen dat de inflatie op de middellange termijn terugkeert naar de doelstelling, samen te voegen.

Hoewel ik van mening ben dat het niet gepast is om op korte termijn terug te keren naar forward guidance voor de beleidsrente, ben ik van mening dat forward guidance nog steeds moet worden gebruikt wanneer dat gepast is, bijvoorbeeld voor het sturen van verwachtingen over herinvesteringen in het kader van het pandemie-noodaankoopprogramma (PEPP) van de ECB. Hier is duidelijk wat de forward guidance is: de ECB is voornemens de kapitaalbetalingen tot ten minste eind 2024 te herinvesteren en dat de toekomstige afwikkeling van de PEPP-portefeuille hoe dan ook zodanig zal worden beheerd dat interferentie met de passende monetaire-beleidskoers wordt vermeden.

Wat betreft het bredere punt van ECB-communicatie ben ik van mening dat eenheid en consistentie in de communicatie over de beslissingen van de ECB van vitaal belang zijn voor de effectiviteit van haar monetaire beleid. Als de leden van de raad van bestuur een duidelijke en eensluidende boodschap afgeven, helpt dat om de geloofwaardigheid van de centrale bank te versterken en verwarring op de financiële markten en bij het publiek te voorkomen, wat cruciaal is om het vertrouwen in de beslissingen van de ECB te behouden. Tegelijkertijd betekent deze eenheid niet dat het debat tussen de leden van de raad van bestuur tot zwijgen wordt gebracht: het feit dat leden verschillende meningen uiten, stimuleert robuuste en diepgaande debatten binnen de raad en dit kan leiden tot een beter begrip van de economische en financiële omstandigheden, potentiële risico's en beleidsopties. In essentie ligt het evenwicht in het aanmoedigen van diversiteit van standpunten in de aanloop naar besluitvorming en tegelijkertijd te zorgen voor consistentie in het communiceren en uitleggen van de besluiten nadat ze collegiaal zijn aangenomen.

Een transparante communicatiestrategie is een cruciaal onderdeel van het hedendaagse centrale bankieren. Ten eerste vergroot open en effectieve communicatie de geloofwaardigheid en effectiviteit van de ECB. Ten tweede zijn communicatie en transparantie van cruciaal belang om burgers en alle belanghebbenden op de hoogte te houden van de rol, functies en besluiten van de bank en van de manier waarop de bank publieke middelen beheert. Ten slotte moet de

inherente statutaire onafhankelijkheid van centrale banken worden gecompenseerd door een hogere mate van transparantie over de besluitvormingsprocessen en -resultaten.

Ik ben daarom van mening dat het versterken van de transparantie en communicatie richting Europese instellingen en het publiek een strategische prioriteit is voor de ECB, niet alleen in termen van kwantiteit en frequentie van informatie, maar ook in termen van duidelijkheid. Dit is een formidabele uitdaging voor een organisatie die opereert in een zeer complex domein, met zoveel verschillende opvattingen, verwachtingen en onderliggende belangen onder de verschillende belanghebbenden. Uit academisch onderzoek komt naar voren dat toegankelijker, herkenbaardere en visuele communicatie de impact van de boodschappen van de centrale bank zou kunnen vergroten. De herziening van de strategie in 2021 heeft geleid tot het gebruik van begrijpelijker en meer relateerbare communicatie en ik ben van mening dat deze weg moet worden voortgezet, vooral in de huidige omgeving waarin de inflatie nog geen 2 % bedraagt. Het verbeteren van de duidelijkheid van de communicatie van de ECB zou een cruciale rol spelen bij het handhaven van stevig verankerde verwachtingen.

Als vicepresident van de Bank van Italië ben ik persoonlijk betrokken geweest bij veel activiteiten, zowel op nationaal niveau als in het kader van zonebrede acties. Ik heb deelgenomen aan parlementaire hoorzittingen, interviews met de media gegeven en openbare toespraken gehouden in verschillende contexten. Ik ben een dialoog aangegaan met marktdeelnemers en andere instellingen. Als ik in mijn nieuwe hoedanigheid word aangesteld, zal ik mijn energie steken in het uitstekende werk dat de ECB al doet om deze uitdagingen aan te gaan, en daarbij veel verder gaan dan haar wettelijke verplichtingen.

29. Hoe beoordeelt u het belang van overloopeffecten van het monetair beleid, met name het monetair beleid van de Verenigde Staten, voor het voeren van het monetair beleid in de eurozone? Hoe kunnen deze worden verminderd in situaties zoals vandaag, wanneer de determinanten van het Amerikaanse monetaire beleid zo sterk afwijken van de drijfveren van het ECB-beleid?

Internationale ontwikkelingen spelen een essentiële rol bij de beoordeling van het monetaire beleid door de ECB. De economie van de eurozone wordt beïnvloed door beleidskeuzes van andere landen en andersom. Daarom ben ik van mening dat de ECB bij haar beleidsbeslissingen rekening moet houden met de overloopeffecten op de inflatievooruitzichten die voortvloeien uit acties van andere centrale banken, en dat ook doet.

Dit blijkt uit haar regelmatige analyses en prognoses die rekening houden met monetaire-beleidsbeslissingen in andere jurisdicties, waaronder de gevolgen voor de financiële omstandigheden wereldwijd en in de eurozone, de wisselkoers van de euro, de buitenlandse vraag en de groei- en inflatievooruitzichten in de eurozone. Daarbij besteedt de ECB veel aandacht aan de verschillende kanalen waarlangs veranderingen in de koers van andere grote centrale banken kunnen doorwerken in de eurozone.

Vooral de acties van de Amerikaanse Federal Reserve hebben belangrijke gevolgen voor de wereldeconomie en oefenen zelfs op een groot en geïntegreerd blok als de eurozone een aanzienlijke invloed uit. De recente synchrone verkrapping van het monetaire beleid wereldwijd is geen uitzondering. Dit wordt bevestigd door uitgebreid analytisch werk, waaronder dat van de Bank van Italië, waaruit blijkt dat medio 2022 de monetaire verkrapping in de VS heeft bijgedragen aan het in bedwang houden van de inflatieverwachtingen, niet alleen in de VS, maar ook in de eurozone. Hoe dan ook, mocht buitenlands monetair beleid de rente onnodig onder druk zetten, dan heeft de ECB alle noodzakelijke instrumenten om dit te neutraliseren en controle te houden over de binnenlandse financiële omstandigheden, zoals geconcludeerd in de herziening van de ECB-strategie in 2021.

C. Financiële stabiliteit en toezicht

30. Welke mogelijkheden ziet u om de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het toezicht te verbeteren door middel van het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme?

Ik wil benadrukken dat ik de vereiste scheiding tussen monetair beleid en banktoezicht in acht zal nemen als ik word benoemd tot lid van de directie van de ECB, en dat ik de interne procedures en regels die voor dit doel zijn opgesteld, strikt zal volgen.

Het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme (GTM) is in zijn eerste tien jaar opmerkelijk succesvol geweest en vormt een sterke eerste pijler van de bankenunie, die zorgt voor kwalitatief hoogwaardig toezicht op alle onder toezicht staande instellingen. Dit heeft geleid tot een gelijk speelveld voor de deelnemende lidstaten en heeft de bankensector in de EU veerkrachtiger gemaakt, zoals blijkt uit het feit dat de Europese banken robuust zijn gebleven ondanks de COVID-19-pandemie, de Russische inval in Oekraïne en de daaropvolgende energiecrisis, en de onrust in de Amerikaanse en de Zwitserse bankensector in maart van dit jaar.

In dit verband denk ik dat de recente initiatieven voor meer risicogebaseerd toezicht een goede stap zijn om doeltreffend toezicht te waarborgen. Door de toezichtinspanningen te prioriteren op de risico's die voor elke bank relevanter zijn en op nieuwe risico's die voortvloeien uit onder meer digitalisering, zullen de middelen efficiënter kunnen worden toegewezen. Het is belangrijk dat toezichtmaatregelen worden afgestemd op de individuele situatie van elke bank en in verhouding staan tot de problemen die ze willen aanpakken.

Hoewel het aan de raad van toezicht is om de strategische prioriteiten van het banktoezicht van de ECB vast te stellen, zou ik willen prijzen dat het banktoezicht van de ECB al in 2022 proactief een discussie op gang heeft gebracht om de effectiviteit van haar toezicht te verbeteren, toen zij een groep deskundigen op hoog niveau opdracht gaf de toezichtprocessen te evalueren. Ik denk dat het goed is dat instellingen zichzelf vragen stellen en proberen hun eigen kader te verbeteren. Op deze manier zie ik goede mogelijkheden voor het banktoezicht

van de ECB om verder te verbeteren door gevolg te geven aan de vastgestelde bevindingen, zoals zij al heeft toegezegd te zullen doen voor 2024. Tot slot denk ik ook dat doelmatig toezicht transparantie en voorspelbaarheid vereist. Ik begrijp dat het banktoezicht van de ECB zich voortdurend inspant om de onderliggende aanname van toezichtbeoordelingen beter toe te lichten en feedback te krijgen van beleidsmakers zoals het Europees Parlement en belanghebbenden uit de financiële sector.

31. Wat vindt u van de huidige institutionele opzet van het Europees Comité voor systeemrisico's (ESRB) onder het dak van de ECB in verband met de concrete resultaten in macroprudentieel toezicht?

De bestaande institutionele structuur is naar mijn mening succesvol gebleken. In de afgelopen jaren zijn publicaties van het ESRB, met name zijn risicowaarschuwingen en aanbevelingen en zijn adviezen over nationale macroprudentiële maatregelen, een belangrijke basis geweest voor debatten en beslissingen betreffende macroprudentieel beleid op nationaal en EU-niveau. De sectoroverschrijdende aanpak heeft het comité in staat gesteld zowel bestaande als opkomende systeemrisico's te identificeren en beleidsvoorstellen te ontwikkelen om dergelijke risico's tijdig en effectief aan te pakken, zowel in de bankensector als in de niet-bancaire sector.

Ik zie aanzienlijke voordelen in het feit dat het ESRB zich onder het dak van de ECB bevindt. Op technisch niveau maken medewerkers van de ECB en het ESRB uitgebreid gebruik van elkaars expertise, terwijl de samenwerking tussen de ECB en het ESRB voordelen heeft in termen van efficiëntie. De ECB biedt aanzienlijke analytische en logistieke ondersteuning aan het ESRB om het te helpen zijn mandaat met succes uit te voeren. Tegelijkertijd is de nauwe samenwerking tussen de ECB en het ESRB ook belangrijk voor het effectief voeren van monetair beleid, aangezien financiële stabiliteit een voorwaarde is voor prijsstabiliteit. Dat gezegd hebbende, is het belangrijk om de onafhankelijkheid van de twee organen te behouden. In dit verband wil ik benadrukken dat de procedures en besluitvormingsprocessen tussen de raad van bestuur van de ECB en de algemene raad van het ESRB wettelijk duidelijk gescheiden zijn en volledig worden gerespecteerd in het dagelijks functioneren van de instellingen.

32. Hoe ziet u de ontwikkeling van de kwaliteit van de activa van banken in de context van de uitdagende economische omgeving? Hoe ziet u de rol van de ECB/het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme bij de aanpak van deze kwestie?

Mede dankzij het werk van het banktoezicht van de ECB is het bedrag aan niet-renderende leningen (Non-Performing Loans, NPL's) aanzienlijk gedaald van ongeveer 1 biljoen EUR eind 2014 tot minder dan 340 miljard EUR in het vierde kwartaal van 2022. De bruto NPL-ratio daalde van 8 % naar 2,5 %. Hieruit blijkt dat toezichthouders instrumenten en strategieën hebben ontwikkeld om effectief om te gaan met kredietrisico's en in het bijzonder met NPL's.

De daling van de NPL's vertraagde onlangs door economische tegenwind en onzekerheden. Hogere rentetarieven en hogere prijzen stellen het vermogen van de niet-financiële sector om zijn schulden af te betalen op de proef. De NPL's in sommige segmenten, zoals consumentenkrediet, zijn gestegen tot boven het niveau tijdens de COVID-19-pandemie, en de eerste tekenen van verslechtering worden zichtbaar in andere segmenten van de kredietportefeuille. De kwaliteit van de activa zal de komende kwartalen waarschijnlijk verder verslechteren. Door de hoge inflatie en rentetarieven en de huidige economische vooruitzichten kunnen NPL's de komende kwartalen verder toenemen. Bijzondere aandacht zal moeten worden besteed aan de vastgoedsector, gezien de gevoeligheid van deze sector voor rentetarieven en stijgende bouwkosten.

NPL's zijn niet alleen een kwestie van microtoezicht. Zoals de relatief recente geschiedenis laat zien, kunnen NPL's, wanneer ze groot worden, een bron van systeemrisico worden voor de reële economie. Als zodanig is een macrofinanciële of zelfs macroprudentiële invalshoek een belangrijke aanvulling op het gebruikelijke toezicht. De kwestie gaat echter verder dan dat. Banken speelden een fundamenteel belangrijke rol in de financiering van onze economieën. We willen dat kapitaal productief wordt ingezet, in het belang van onze economie en onze burgers. Men zou zelfs kunnen stellen dat wanneer er grote voorraden NPL's zijn, de rol van de banken in het transmissiemechanisme van het monetaire beleid kan verdwijnen. Meer in het algemeen moet worden gesteld dat NPL's geen probleem zijn dat is voorbehouden aan de financiële sector. Achter elke slechte lening staat een huishouden of bedrijf waarvan de rol in en de bijdrage aan de economie wordt belemmerd door die NPL. Wanneer NPL's ontstaan, moeten ze worden aangepakt door banken en het bredere financiële systeem. Vanuit economisch perspectief moeten we echter ook nadenken over oplossingen die groei en dynamiek in onze economieën helpen ondersteunen. Grote voorraden NPL's zijn daar niet bevorderlijk voor.

Het is dus belangrijk om de verdere ontwikkeling van NPL's nauwlettend te volgen en proactief te zijn om te voorkomen dat ze een groot probleem worden. Vroegtijdig beheer van niet-renderende leningen zal belangrijk zijn om de toename van NPL's binnen de perken te houden en ervoor te zorgen dat banken klaar zijn om de potentiële toename het hoofd te bieden. De door toezichthouders sinds het uitbreken van de pandemie gevolgde aanpak voor de beoordeling van kredietrisico's is bevorderlijk geweest voor de verbetering van de risicocontroles van banken, hun classificatie van noodlijdende kredietnemers en hun voorzieningen, en moet worden voortgezet om de komende uitdagingen aan te pakken.

In het huidige klimaat denk ik dat het belangrijk is om rekening te houden met de risico's die voortvloeien uit de opwaartse verschuiving van de rentetarieven op de activa van banken (zoals al vermeld in mijn antwoord op vraag 30). Ik juich het dan ook toe dat het banktoezicht van de ECB een gerichte beoordeling heeft uitgevoerd van het renterisico en het creditspreadrisico. Dit grondige onderzoek naar sectorspecifieke kwetsbaarheden was van essentieel belang, met name op gebieden zoals commerciële en residentiële vastgoedkredieten en "leveraged finance". Dit zorgde ervoor dat de onder toezicht staande banken goed waren uitgerust om met deze risico's om te gaan als die zich voordeden en stelde de banken in staat om de turbulente omgeving na de onrust in de Amerikaanse en de Zwitserse bankensector in maart van dit jaar te doorstaan. Deze toekomstgerichte aanpak is essentieel.

Mijn ervaring bij de Bank van Italië heeft me geleerd dat toezichhouders een sleutelrol hebben gespeeld bij het aansporen van banken om hun NPL's in een hoog maar duurzaam tempo terug te dringen en hun kapitaalpositie te versterken. Italië is het land dat de grootste verbeteringen heeft weten te realiseren in de balansen van zijn banken: de stroom nieuwe NPL's op jaarbasis bleef vanaf juni 2023 stabiel op een historisch laag niveau (rond 1 %) en de voorraad netto-NPL's is met meer dan 80 % afgenomen ten opzichte van de piek in 2015 (nu ongeveer 1,5 % van de totale leningen).

33. Wat voor uitdagingen brengt de technologische innovatie in de financiële sector naar uw mening met zich mee voor de ECB/het GTM? Wat is uw mening over de prudentiële behandeling van cryptoactiva en het gebruik van instrumenten op basis van artificiële intelligentie? Worden de risico's die voortvloeien uit cryptoactiva, met name besmettingsrisico's voor de bankensector, naar behoren in aanmerking genomen door het huidige toezichtkader? Zo niet, welke wijzigingen zou u aanbevelen?

Technologische innovatie houdt kansen, maar ook risico's in voor financiële actoren. Aan de ene kant stimuleert innovatie concurrentie en diversificatie en zet het financiële instellingen aan tot meer efficiëntie. Aan de andere kant vergroot technologische innovatie de afhankelijkheid van IT-systemen en diensten van derden, waardoor financiële instellingen gedwongen worden om hun cyberweerbaarheid te versterken om het hoofd te bieden aan verhoogde risico's die bijvoorbeeld het gevolg zijn van cyberaanvallen. Daarom ben ik blij met de verordening digitale operationele weerbaarheid (DORA, Verordening (EU) 2022/2554), die de regels voor digitale operationele weerbaarheid in de hele Europese financiële sector zal versterken en harmoniseren, ook door de instelling van het nieuwe toezichtskader voor kritieke externe ICT-dienstverleners. Tegen deze achtergrond zal het banktoezicht van de ECB in 2024 zijn eerste stresstest op de cyberweerbaarheid van banken uitvoeren. Hoewel de meeste banken onlangs een hogere winstgevendheid hebben gerapporteerd, zet de concurrentie van “digitale kampioenen” en Big Tech ook hun bedrijfsmodellen en digitale transformatiestrategieën onder druk. Daarnaast vormen de combinatie van digitalisering en sociale media, zoals geïllustreerd door de ondergang van de Silicon Valley Bank in de VS, nieuwe uitdagingen voor het risicobeheer van banken, met name voor het liquiditeitsrisico.

Het is dus belangrijk dat het banktoezicht van de ECB de uitdagingen voor banken als gevolg van de digitalisering identificeert en volgt en ervoor zorgt dat banken hier tijdig op reageren. Het banktoezicht van de ECB heeft bijvoorbeeld aangekondigd gerichte inspecties ter plaatse uit te voeren en specifieke aspecten van de digitale transformatiestrategieën van banken en het gebruik van innovatieve technologieën te beoordelen.

Wat cryptoactiva betreft, denk ik dat deze momenteel weinig dreigend risico vormen voor het financiële systeem, of voor de Europese banken, gezien de beperkte blootstelling van banken in dit stadium. Het is echter belangrijk om waakzaam te blijven en ervoor te zorgen dat de risico's die ze met zich meebrengen goed worden beheerd, aangezien cryptoactiva zich snel

ontwikkelen en dit een uitdaging vormt voor toezichthouders en regelgevers om gelijke tred te houden met de ontwikkelingen. Bovendien ben ik van mening dat wereldwijde samenwerking op dit gebied van cruciaal belang is om consistente regelgevingsnormen en een gelijk speelveld voor alle jurisdicties tot stand te brengen.

De verordening betreffende markten in cryptoactiva is een belangrijke stap op Europees niveau: in de verordening worden risico's in het cryptosysteem aangepakt, wordt gezorgd voor een hoog niveau van bescherming van cryptobezitters en integriteit in cryptomarkten, en wordt tevens de financiële stabiliteit bevorderd. Tegelijkertijd vallen sommige aan cryptoactiva gerelateerde activiteiten nog steeds niet onder deze regelgeving en zou er meer regelgevende aandacht moeten worden gegeven aan niet-gedekte cryptoactiva: deze hebben geen inherente waarde en vertonen een hoge prijsvolatiliteit, waardoor ze ongeschikt zijn om de functies van betaalmiddel of waardeopslag van geld te vervullen. Het is daarom belangrijk om aan deze ontwikkelingen te blijven werken, omdat ze het werk van de ECB in veel opzichten beïnvloeden. Ik ben van mening dat het ECB-toezichtkader voor betalingsinstrumenten, betalingsregelingen en voorzieningen bijzonder effectief zou kunnen zijn, aangezien het ook betrekking heeft op digitale betaaltokens (bv. cryptoactiva die binnen een regeling worden gebruikt en stablecoins), naast betalingsregelingen van andere betalingsinstrumenten waarop al toezicht wordt gehouden.

Wat betreft de prudentiële behandeling van de blootstelling van banken aan cryptoactiva, ben ik blij met de BCBS-normen die vorig jaar zijn aangenomen. Hoewel de standaard voorlopig niet wettelijk bindend is, wordt van banken die zich willen bezighouden met cryptoactiva verwacht dat ze de normen naleven en er rekening mee houden in hun bedrijfs- en kapitaalplanning. Dit zou helpen om de besmettingsrisico's tussen de bankensector en het zeer volatiele cryptoactivasegment verder te beperken.

Wat betreft het gebruik van instrumenten op basis van artificiële intelligentie (AI), denk ik dat deze voordelen kunnen bieden voor banken door de diensten die ze aan hun klanten kunnen leveren te verbeteren of door bepaalde processen te stroomlijnen. Toch moet het banktoezicht van de ECB dit in de gaten houden, omdat AI-instrumenten enkele nieuwe risico's voor de banken kunnen opleveren. In deze context is het banktoezicht van de ECB al bezig met het bijwerken van haar methodologische instrumentarium om risico's te identificeren die verband houden met het toegenomen gebruik van AI door de banken en ik ben van mening dat de ECB moet doorgaan met het verbeteren van het bewustzijn van de risico's door middel van verdere trainingen voor de toezichthoudende gemeenschap, het leveren van input voor het wetgevingsproces, zoals het voorstel van de Europese Commissie voor een verordening artificiële intelligentie, en door samen te werken met internationale werkgroepen.

34. Hoe denkt u over de integratie van klimaatgerelateerde en milieurisico's in het banktoezicht?

Ik ben ingenomen met het feit dat het banktoezicht van de ECB nu klimaatgerelateerde en milieurisico's in haar toezichtactiviteiten opneemt. De klimaatverandering heeft gevolgen voor de economische groei en de stabiliteit van het financiële systeem. Hier kan een onderscheid worden gemaakt tussen fysieke risico's als gevolg van de klimaatverandering, zoals extreme weersomstandigheden, en transitierisico's, die verband houden met de transitie naar een koolstofarme economie. Aangezien alle Europese banken aan deze beide risico's zijn blootgesteld, is het prijzenswaardig dat klimaatgerelateerde en milieurisico's nu volledig zijn geïntegreerd in het dagelijkse toezicht en deel uitmaken van de voortdurende dialoog met de onder toezicht staande banken. Het banktoezicht van de ECB heeft verwachtingen vastgelegd in de gids voor klimaatgerelateerde en milieurisico's uit 2020, en heeft vervolgens verschillende oefeningen uitgevoerd zoals thematische evaluaties, verdiepingen en een klimaatstresstest in 2022 om te beoordelen hoe banken zijn ingericht om met klimaatgerelateerde risico's om te gaan. De ECB heeft ook klimaatstresstests uitgevoerd die de hele economie bestrijken, waarin de veerkracht van bedrijven, huishoudens en banken in het eurogebied bij verschillende transitiescenario's wordt geanalyseerd en waaruit blijkt dat vroegtijdig en besluitvaardig handelen om de risico's van de klimaatverandering aan te pakken duidelijke voordelen oplevert.

Als lid van de raad van bestuur heb ik het initiatief van de Bank van Italië in deze richting gesteund. Gebruikmakend van haar uitgebreide toezichtsbevoegdheid, die tevens minder belangrijke banken en niet-bancaire financiële bemiddelaars omvat, publiceerde de Bank in april 2022 haar "Supervisory expectations for climate-related and environmental risks", met niet-bindende aanbevelingen voor alle bemiddelaars die onder haar toezicht vallen. Sindsdien is de toezichtdialoog geleidelijk geïntensiveerd, ook op basis van het bewijsmateriaal dat uit "ad-hoc" thematische evaluaties naar voren kwam. In 2023 zijn alle minder belangrijke banken en niet-bancaire financiële bemiddelaars verplicht om bij de Bank van Italië hun actieplannen in te dienen om te laten zien welke acties ze de komende drie jaar gaan ondernemen om hun bedrijfsmodellen af te stemmen op de verwachtingen van het toezicht, die ook jaarlijkse doelen omvatten. De resultaten van de thematische evaluaties en de beoordeling van de actieplannen zijn geïntegreerd in de gewone toezichtdialoog en in het jaarlijkse toetsings- en evaluatieproces van het toezicht; van nu af aan kunnen specifieke toezichtacties op de afzonderlijke bemiddelaars worden ondernomen in het geval van aanzienlijke vertragingen bij het behalen van de in de plannen aangegeven doelstellingen.

35. Wat is uw standpunt over de regulering van schaduwbankentiteiten? Zijn er volgens u lacunes in de regelgeving en het toezicht die op korte termijn door de wetgevers moeten worden aangepakt?

Een breed scala aan factoren en structurele veranderingen in het mondiale financiële systeem in het afgelopen decennium hebben de afhankelijkheid van marktgebaseerde bemiddeling vergroot. De sector niet-bancaire financiële bemiddeling (NBFI) is derhalve aanzienlijk

gegroeid en diverser geworden. Daardoor speelt de NBFi-sector vandaag de dag een belangrijke rol in de financiering van de reële economie.

Banken in de eurozone hebben tegenwoordig aanzienlijke posities in NBFi-entiteiten en vertegenwoordigen gemiddeld ongeveer 9 % van de totale activa van belangrijke instellingen. Volgens de analyses van de ECB bestaan deze posities aan de activazijde voornamelijk uit leningen, waarbij effecten een beperktere rol spelen. Bovendien zijn grote banken sterker verbonden met NBFi-entiteiten, aangezien 80 % van de financiering en ongeveer 90 % van de activaposities geconcentreerd zijn bij minder dan twintig banken. De toenemende verwevenheid tussen de NBFi-sector en kredietinstellingen impliceert dat risico's zich kunnen verspreiden over het financiële stelsel, wat een negatieve invloed kan hebben op de financiering van de reële economie. Het risico bestaat dat het nemen van risico's door de NBFi-sector dergelijke systeemrisico's kan versterken, zoals bleek uit de onrust op de financiële markten van maart 2020, veroorzaakt door de COVID-19-uitbraak.

Het vergroten van de weerbaarheid van de NBFi-sector is dus van cruciaal belang voor het handhaven van een stabiele financieringsstroom naar de economie, het verminderen van de noodzaak voor buitengewone interventies door centrale banken en het minimaliseren van nadelige effecten op de bankensector. Ik ben van mening dat we ons daarom moeten richten op het waarborgen van de beschikbaarheid van voldoende liquiditeit en het efficiënte beheer ervan tijdens stressperiodes. Als liquiditeitsonevenwichtigheden grootschalig en wijdverspreid zouden worden, zouden ze financiële instabiliteit kunnen veroorzaken. De Raad voor financiële stabiliteit (FSB) heeft zorgvuldig onderzocht hoe dergelijke onevenwichtigheden kunnen ontstaan: ze ontstaan meestal door onverwachte verschuivingen in de vraag naar liquiditeit, een ontoereikend aanbod van liquiditeit tijdens stressvolle periodes en verschillende versterkingsmechanismen. Deze interacties kunnen leiden tot de gedwongen verkoop van activa en de overdracht van financiële stress naar andere segmenten van het financiële systeem en de bredere economie.

Tegen deze achtergrond ben ik ook van mening dat de lopende werkzaamheden bij de FSB moeten worden voortgezet met als doel de rapportage en openbaarmaking op het gebied van regelgeving te verbeteren, zodat er meer gegevens beschikbaar komen die nodig zijn om de NBFi-sector te analyseren. Bovendien zijn verdere FSB-werkzaamheden wenselijk om problemen aan te pakken die verband houden met de liquiditeitsbereidheid op margin en collateral calls (met name in derivaten- en repomarkten) en met liquiditeitsmismatch in openendfondsen.

Ik steun ook de regelgevende discussies die momenteel gaande zijn tussen de Europese Bankautoriteit (EBA), het Bazels Comité voor banktoezicht (BCBS) en de Raad voor financiële stabiliteit (FSB) over de interacties tussen banken en de NBFi-sector. Het is belangrijk om deze discussies voort te zetten en op internationaal niveau te coördineren, gezien de grensoverschrijdende dimensies van de NBFi-activiteiten. Naar aanleiding van deze discussies denk ik dat er verbeteringen van het regelgevend kader moeten worden voorgesteld, en een belangrijk element om daarin mee te nemen zal zijn om de transparantie van en de instrumenten voor grote entiteiten met een hoge schuldenlast verder te vergroten.

Wat het toezicht betreft, stel ik het op prijs dat het banktoezicht van de ECB de tegenpartijkredietrisico's van de onder toezicht staande instellingen zorgvuldig in de gaten houdt en op die manier het potentiële systeemrisico dat voortvloeit uit de NBFi-sector beperkt.

Voor de langere termijn ben ik echter van mening dat het regelgevend kader voor deze sector moet worden versterkt en een macroprudentieel perspectief moet aannemen om de risico's voor de financiële stabiliteit te beperken, maar ook om rekening te houden met het feit dat NBFi ook een uitdaging kunnen vormen voor de transmissie van monetair beleid. De huidige regelgeving moet beter rekening houden met het feit dat kredietbemiddeling steeds vaker buiten de banksector plaatsvindt.

Ik steun daarom de standpunten die in internationale fora zijn geuit over de noodzaak om kwetsbaarheden binnen de NBFi aan te pakken door middel van een alomvattende, systeembrede aanpak.

De huidige geldende EU-regelgeving, die bedoeld is om risico's op microniveau aan te pakken, moet daarom worden versterkt om de opbouw van kwetsbaarheden op systeembreed niveau aan te pakken. Bij het ontwerpen van deze systeembrede aanpak is het cruciaal om rekening te houden met de grote heterogeniteit binnen de NBFi-sector.

Beleggingsfondsen spelen een belangrijke rol, maar elke nieuwe regelgeving moet ook rekening houden met de gelijktijdige rol van de andere niet-bancaire entiteiten (bv. verzekeringsmaatschappijen, pensioenfondsen, financiële bedrijven enz.). In dit opzicht zou een goed uitgangspunt voor de aanpak van macroprudentiële regelgeving voor NBFi's kunnen zijn om te beoordelen wat de voetafdruk is van verschillende entiteitstypen in de belangrijkste financiële markten, met inbegrip van de markten die relevant zijn voor de transmissie van monetair beleid en financiële stabiliteit.

36. Wat vindt u van de deskundigheids- en betrouwbaarheidsbeoordelingen? Zou dit instrument verder kunnen worden ontwikkeld en door de ECB kunnen worden toegepast?

Goed bestuurde banken zijn beter bestand tegen ongunstige marktontwikkelingen. Ze beheren hun risico's beter en dragen bij aan een veiliger en stabielere financieel systeem.

Het banktoezicht van de ECB speelt in dit opzicht al een poortwachtersrol, maar er is nog ruimte voor verbetering als gevolg van de verschillende nationaal toepasselijke kaders. Het banktoezicht van de ECB heeft er daarom voor gepleit dat deskundigheids- en betrouwbaarheidsbeoordelingen van bankmanagers kunnen worden uitgevoerd voordat managers hun functie aanvaarden. Op deze manier kunnen toezichthouders ervoor zorgen dat kandidaten voldoen aan de hoge normen van beroepsbekwaamheid die van hen worden verlangd. Het akkoord dat in de onderhandelingen over de zesde richtlijn kapitaalvereisten is bereikt over deskundigheid en betrouwbaarheid is een belangrijke verbetering: het stelt de ECB in staat om met de instellingen een dialoog aan te gaan over de geschiktheid van hun kandidaten voor topfuncties voordat deze personen hun functie aanvaarden, wat uiteindelijk bijdraagt aan het versterken van de kwaliteit van de managers van banken.

De rigoureuze toezichtbenadering van het banktoezicht van de ECB heeft inderdaad geleid tot een aanzienlijke versterking van de governanceregelingen van banken, door de vroegtijdige identificatie van zwakke punten met betrekking tot de geschiktheid van bestuurders, het snelle verzoek om corrigerende maatregelen en de afwijzing van personen die ongeschikt werden bevonden voor de functie. In de loop van de tijd zijn inspanningen geleverd om te zorgen voor een indringende, maar gestroomlijnde aanpak, die meer risicogebaseerd is en steeds meer geïntegreerd is met de analyse en bevindingen van de procedure voor toetsing en evaluatie door de toezichthouder (SREP). Om de efficiëntie te vergroten, versterkt de ECB ook de ondersteunende IT-instrumenten.

37. Hoe beoordeelt u de uitvoering van het afwikkelingsmechanisme voor banken in de EU? Welke specifieke maatregelen zou u nemen om de bestaande tekortkomingen weg te nemen? Wat is uw standpunt ten aanzien van instellingen die te groot of te verweven zijn om failliet te gaan, spaargelden en coöperatieve banken en de algemene kwestie van de winstgevendheid van de bankensector in de EU, en hoe moet de architectuur van die sector zich volgens u in de toekomst ontwikkelen opdat aan de behoeften van de reële economie en van langetermijnfinanciering kan worden voldaan?

Een effectief kader voor de ordelijke afwikkeling van banken is van essentieel belang om belastingbetalers te beschermen, de financiële stabiliteit te bewaren en de continuïteit van bankdiensten te garanderen die van cruciaal belang zijn voor burgers en de reële economie.

Het EU-kader voor crisisbeheersing bij banken heeft een lange weg afgelegd sinds de aanneming van de richtlijn herstel en afwikkeling van banken en de instelling van het gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme. De Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad (GAR) en de nationale afwikkelingsautoriteiten hebben uitgebreid werk verricht om zich op bankfaillissementen voor te bereiden en hebben failliet gaande banken met succes afgewikkeld in de zeldzame gevallen waarin dit nodig was.

Er is nog ruimte voor verdere harmonisatie van het afwikkelingskader en voor verbetering van de efficiëntie ervan. De eerste stap moet zijn dat de EU-wetgevers snel de herziening van het kader voor crisisbeheer en depositoverzekering goedkeuren, waar ik een groot voorstander van ben (zie mijn antwoord op vraag 38). Een ander belangrijk vereiste is de operationalisering van het achtervangmechanisme van het Europees stabiliteitsmechanisme (ESM) voor het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds (GAF), dat de financiële capaciteit van het GAF zal vergroten wanneer dat nodig is.

We moeten ook lering trekken uit recente crises. Ten eerste, hoewel open-bankafwikkeling voor veel banken de voorkeursafwikkelingsstrategie is, is deze in de praktijk nooit toegepast: er moet dus verder worden gewerkt aan de uitvoering van overdrachtsstrategieën bij afwikkeling, zoals reeds door de GAR is opgepakt.

Ten tweede ontbreekt in ons kader voor crisisbeheersing nog steeds een mechanisme voor het verstrekken van liquiditeit door de centrale bank bij afwikkeling, wat hard nodig is, zoals ook blijkt uit de recente crisisgevallen in andere jurisdicties.

Wat betreft instellingen die te groot zijn om failliet te gaan, zorgen de EU-regels ervoor dat onze systeemrelevante banken over voldoende kapitaal en bail-inbare passiva (d.w.z. minimumvereiste voor eigen vermogen en in aanmerking komende passiva, MREL) beschikken om verliezen op te vangen en op een ordelijke manier te worden geherkapitaliseerd. De GAR volgt van nabij de opbouw van MREL en de vooruitgang op het vlak van afwikkelbaarheid bij alle banken die onder zijn bevoegdheid vallen.

De winstgevendheid van banken is essentieel voor het banktoezicht en de financiële stabiliteit, aangezien banken robuuste bedrijfsmodellen moeten hebben om winstgevend en dus op lange termijn goed gekapitaliseerd te blijven. Sinds de staatsschuldcrises hebben de Europese banken op hun gebrek aan winstgevendheid gereageerd door hun structurele zwakheden aan te pakken en door het hoofd te bieden aan de aanhoudende lage rente. Ze maakten op grote schaal gebruik van technologie om hun bedrijfsmodellen aan te passen, de efficiëntie te verhogen en de NPL's te verlagen. In feite is het pas vanaf 2022 de Europese banksector als geheel er eindelijk in geslaagd om goede winsten te realiseren, voornamelijk door te profiteren van de zeer snelle stijging van de rentetarieven die zich vertaalde in een sterke groei van de nettorentemarge. In een welkome ommekeer ten opzichte van de trend van de afgelopen jaren verbetert de normalisering van het renteniveau momenteel de financiële situatie van banken door de kredietmarges te vergroten. Het zou echter ook kunnen leiden tot een verslechtering van de kredietkwaliteit van activa, wat in de toekomst een rem zou kunnen zetten op de winstgevendheid van banken.

Naast de huidige, zeer gunstige situatie moeten Europese banken de duurzaamheid van hun bedrijfsmodel op lange termijn blijven versterken, ook in het licht van de vele uitdagingen die in het verschiet liggen door de transitie naar digitalisering en duurzaamheid.

Tot slot ben ik van mening dat de voltooiing van de bankenunie zowel noodzakelijk als dringend is om ervoor te zorgen dat onze banksector de financiering kan leveren die nodig is voor huishoudens en bedrijven en voor langetermijninvesteringen in de belangrijkste beleidsprioriteiten van de EU (zie mijn antwoorden op de vragen 38 en 42).

38. Hoe denkt u over de stappen op weg naar de voltooiing van de bankenunie met een Europees depositoverzekeringstelsel? Wat vindt u van de recente voorstellen van de Commissie voor een kader voor crisisbeheer en depositoverzekering? Hoe ziet u het huidige model van schuldeisershiërarchie onder de huidige richtlijn herstel en afwikkeling van banken? Welke aanvullende maatregelen zouden er volgens u moeten worden genomen om de marktfragmentatie te verminderen, de mogelijkheden voor regelgevings- en toezichtarbitrage terug te dringen, een gelijk speelveld te handhaven, compartimentering (ringfencing) tegen te gaan en risico's te beperken, met name in de bankensector?

De oprichting van een Europees depositoverzekeringstelsel (EDIS) is een essentiële stap voor de voltooiing van de bankenunie. Ik zie EDIS als cruciaal voor het bereiken van drie belangrijke doelstellingen van de bankenunie: ten eerste om de financiële stabiliteit te ondersteunen door de verwevenheid tussen overheden en banken te doorbreken; ten tweede om de gelijke bescherming van alle depositogevers te waarborgen, ongeacht het land waar hun bank is gevestigd; en ten derde om grensoverschrijdende integratie in de bankensector te bevorderen en zo de impact van landspecifieke schokken te temperen. Het moet ook een geharmoniseerde en geïntegreerde aanpak mogelijk maken bij het gebruik van middelen van het depositogarantiestelsel (DGS) voor verschillende crisisbeheersinstrumenten, waaronder preventieve en alternatieve maatregelen. Hoewel een hybride model dat liquiditeitssteun biedt aan nationale DGS een eerste stap zou kunnen zijn, moet een volwaardig EDIS met risicodeling in de hele bankenunie het uiteindelijke doel blijven.

Ik hoop dat de EU-instellingen deze belangrijke discussie weer kunnen oppakken zodra het wetgevende werk aan het pakket voor het kader voor crisisbeheer en depositoverzekering (CMDI) is afgerond, en ik ben blij met de sterke betrokkenheid van het Europees Parlement bij het bevorderen van dit project.

Wat betreft het CMDI-pakket ben ik een groot voorstander van het doel van het voorstel van de Commissie om het huidige kader verder te harmoniseren en efficiënter te maken door middel van een evenredige uitbreiding van het afwikkelingsbereik, in combinatie met een effectiever gebruik van door de sector gefinancierde vangnetten. Het is duidelijk dat financiële instrumenten die door banken worden uitgegeven om te voldoen aan het minimumvereiste voor eigen vermogen en in aanmerking komende passiva (MREL) de eerste verdedigingslinie moeten blijven om moreel risico te beperken, hoewel MREL ook evenredig moet blijven aan de kenmerken van elke bank en de geprefereerde afwikkelingsstrategie. Toch is, mits adequate waarborgen worden geboden, het vergroten van de mogelijkheid om DGS-middelen bij de afwikkeling te gebruiken, onder meer om toegang tot het GAF te ontsluiten, van cruciaal belang om de financiële stabiliteit te beschermen in gevallen waarin deze door de inbreng van deposito's in gevaar zou worden gebracht. In bepaalde gevallen zal het inderdaad een efficiënter gebruik van DGS-middelen zijn, en tot betere resultaten voor belastingbetalers en depositogevers leiden, als DGS-middelen worden gebruikt om de toegang tot het GAF te ontsluiten en de afwikkeling van de bank te financieren, in plaats van de bank in liquidatie te laten gaan omdat afwikkeling niet haalbaar is vanwege een gebrek aan financiering.

In dit verband steun ik ook het voorstel van de Commissie om in de schuldeisershiërarchie een voorrangsregel voor depositogevers met één niveau in te voeren, wat het efficiënte gebruik van DGS-middelen voor een reeks instrumenten voor crisisbeheer zou vergemakkelijken. De huidige superpreferentie voor DGS-middelen sluit over het algemeen uit dat ze worden gebruikt voor andere doeleinden dan de uitbetaling aan depositogevers, wat vaak niet de beste uitkomst is voor de financiële stabiliteit, de continuïteit van essentiële bankdiensten en vooral de toegang van depositogevers tot hun geld. Bovendien is het de duurste uitkomst in termen van uitputting van DGS-middelen.

Ik wil me ook aansluiten bij het advies van de ECB door de doelstelling van het CMDI toe te juichen om het efficiënte beheer van kleinere en middelgrote kredietinstellingen in alle lidstaten op een gestandaardiseerde manier te verbeteren. Het is echter van essentieel belang dat deze bredere ontwikkelingsruimte gepaard gaat met voldoende ontwikkelingsfinanciering voor deze kleinere en middelgrote kredietinstellingen. Zonder betere toegang tot financiering kan het onpraktisch worden om het bereik van het ontwikkelingskader uit te breiden. Deze kredietinstellingen zijn vaak sterk afhankelijk van deposito's als hun primaire financieringsbron. Afhankelijk van de lokale marktomstandigheden kunnen ze problemen ondervinden bij het uitgeven van andere financiële instrumenten die effectief verliezen kunnen absorberen of in eigen vermogen kunnen worden omgezet. Daarom zijn de in het CMDI-initiatief voorgestelde maatregelen, die gericht zijn op het vergroten van de capaciteit van DGS en ontwikkelingsfinancieringsmechanismen om de afwikkeling van kleinere en middelgrote kredietinstellingen te vergemakkelijken, onontbeerlijk en vormen zij een noodzakelijke tegenhanger van de zinvolle uitbreiding van ontwikkelingsinstrumenten voor dergelijke kredietinstellingen.

Ten slotte heeft de instelling van het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme en het gemeenschappelijk ontwikkelingsmechanisme in grote mate bijgedragen tot de harmonisatie van de toezichtpraktijken, de vermindering van de risico's in de bankensector en de totstandbrenging van een gelijk speelveld in de bankenunie. Verdere stappen ter voltooiing van de bankenunie, waaronder EDIS en vooruitgang in de richting van een meer geïntegreerde interne markt voor bankdiensten (zie ook mijn antwoord op vraag 42), zouden verder bijdragen aan de verbetering van de financiële stabiliteit en de vermindering van de marktfragmentatie.

39. Welke risico's met betrekking tot liquiditeit en hefboomwerking in verschillende sectoren van het financiële stelsel ziet u voor de financiële stabiliteit en hoe moeten deze door de ECB/het GTM worden aangepakt?

De normalisering van het monetaire beleid heeft gevolgen voor het liquiditeitsrisico van financiële bemiddelaars, aangezien de concurrentie op de markt voor financiering toeneemt, terwijl de groei van de leningen vertraagt. Daarnaast kunnen, zoals de marktturbulentie dit jaar heeft aangetoond, inadequaat beheer van liquiditeitsrisico's en nieuwe trends in digitalisering een materiële impact hebben op het gedrag van depositogevers en op de stabiliteit van de liquiditeit en financieringsbronnen van banken. Wat betreft liquiditeit heeft het banktoezicht van de ECB aangekondigd dat het nu wekelijks informatie verzamelt in plaats van maandelijks. Tevens is aangekondigd dat er gedetailleerde analyses zullen worden uitgevoerd van de liquiditeits- en financieringsplannen van banken, naar aanleiding van de hoge prioriteit die aan liquiditeitsrisico's wordt toegekend.

Ik ben van mening dat het belangrijk is om de aandacht te blijven richten op de praktijken van banken met betrekking tot het beheer en de strategie van activa en passiva, met inbegrip van hun noodplannen en strategieën voor het optimaliseren van zekerheden. Ik denk ook dat het

beheer van tegenpartijkredietrisico's moet worden versterkt en dat er verder moet worden gewerkt aan regelgeving. Zoals ik hierboven al aangaf, is liquiditeitsrisico een belangrijke factor om rekening mee te houden, die niet alleen van invloed is op banken, maar ook op andere entiteiten. Na de stress in de banksector begin maart in de Verenigde Staten en Zwitserland hebben beleggingsfondsen die blootgesteld zijn aan relatief risicovolle activa bijvoorbeeld te maken gehad met een aanzienlijke uitstroom van beleggers.

Wat betreft de hefboomwerking: eerdere perioden van stress, waaronder de turbulentie in maart 2020 en de spanning op de Britse markt voor overheidspapier in het najaar van 2022, bieden duidelijke voorbeelden van hoe een buitensporige hefboomwerking bij niet-bancaire financiële instellingen (NBFI) de druk op de margestortingen in het bredere financiële stelsel kan vergroten (zie ook mijn antwoord op vraag 35). Ik ben van mening dat het verbeteren van de liquiditeitsbereidheid van de NBFI en het tegengaan van het opbouwen van buitensporige hefboomwerking absolute prioriteiten zijn. Volgens een recent FSB-rapport suggereren geaggregeerde gegevens dat er in de NBFI-sector sprake is van concentraties met een hoge hefboomwerking. Bovendien lijken niet-bancaire beleggers steeds meer buitenbalansfinanciering aan te gaan, en indicatoren suggereren dat de totale synthetische hefboomwerking hoger zou kunnen zijn dan gemiddeld.

Inzoomend op de bankensector ben ik van mening dat het banktoezicht van de ECB zorgvuldig moet kijken naar de risico's die voortvloeien uit financiering met vreemd vermogen. De resultaten van de stresstest van 2023 toonden aan dat posities in hefboomfinanciering een hoge mate van kredietrisico en marktrisico met zich meebrengen, wat wordt verergerd door ongunstige omstandigheden. Banken die aanzienlijke hefboomleningen aanhielden, hebben dus een aanzienlijke onderliggende kwetsbaarheid vanwege de risico's die verbonden zijn aan hun tegenpartijen en financiële instrumenten. De risico's van hoge volatiliteit en herprijzing op de financiële markten blijven ook belangrijk voor hen. Wat betreft de risico's in verband met hefboomtransacties ben ik ingenomen met het feit dat het banktoezicht van de ECB er bij de banken op heeft aangedrongen om te voldoen aan haar verwachtingen zoals neergelegd in de ECB-richtsnoeren inzake transacties met hefboomfinanciering en dat zij actief beoordeelt of de banken hun uitstaande lacunes dichten met deze verwachtingen.

40. Wat is volgens u de rol van de ECB/het GTM bij de bestrijding van witwassen? Hoe kan de ECB bij de beoordeling van de levensvatbaarheid van banken rekening houden met witwasrisico's?

De toezichthoudende taken van de ECB omvatten niet het toezicht op banken in het kader van de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (AML/CFT). Het banktoezicht van de ECB neemt de prudentiële implicaties van de risico's van witwassen en terrorismefinanciering (ML/TF) echter zeer serieus, ook al heeft het geen directe verantwoordelijkheid op dit gebied. Bij haar toezicht houdt de ECB rekening met de impact van ML/TF-risico's op het prudentiële profiel van banken, aangezien ML/TF-risico's een

gevaar vormen voor de duurzaamheid van banken en het vertrouwen van mensen in de bankensector ernstig kunnen schaden. Banken die worstelen met ML/TF-gerelateerde kwesties hebben vaak te lijden onder structurele tekortkomingen in hun interne controles en bestuursregelingen, die wel binnen de reikwijdte van het banktoezicht van de ECB vallen.

Ik ben van mening dat het belangrijk is dat het banktoezicht van de ECB maatregelen kan nemen als de beoordeling van de van AML/CFT-autoriteiten ontvangen informatie prudentiële zorgen baart, bijvoorbeeld in de jaarlijkse procedure voor toetsing en evaluatie door de toezichthouder (SREP). Daarom is een adequate informatie-uitwisseling met AML/CFT-toezichthouders absoluut noodzakelijk. Er bestaan al meerdere kanalen voor het uitwisselen van informatie met nationale AML/CFT-toezichthouders binnen de EU, zoals de Overeenkomst over uitwisseling van informatie tussen de ECB en de AML/CFT-toezichthouders en de rol van de ECB als waarnemer in AML/CFT-toezichtcolleges die zijn opgezet voor alle banken met grensoverschrijdende activiteiten binnen de EU. De ECB draagt ook bij aan de voortdurende ontwikkeling van EBA-richtsnoeren om de samenwerking met de ML/FT-toezichthouders te verbeteren en ervoor te zorgen dat ML/FT-aspecten tijdens de toetsings- en evaluatieprocessen in heel de bankenunie consistent worden beoordeeld.

Effectieve samenwerking van prudentiële toezichthouders met financiële-inlichtingeneenheden (FIE's) is ook van cruciaal belang. Het inwinnen van informatie bij de FIE is bijzonder relevant voor prudentiële toezichthouders om hun beoordeling te onderbouwen, bijvoorbeeld in het kader van vergunningsprocedures of voorgenomen verwervingen van gekwalificeerde deelnemingen. Het belang van dit soort samenwerking en informatie-uitwisseling bij de aanpak van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme is mij gebleken uit mijn ervaring bij de Bank van Italië, waar ik dit in de praktijk kon waarnemen gezien het Italiaanse institutionele kader, waarin de taken van de FIE zijn toegewezen aan een onafhankelijke eenheid binnen de centrale bank. Ongeacht de institutionele regeling voor AML, ben ik er diep van overtuigd dat het bevorderen van informatie-uitwisseling tussen prudentiële toezichthouders, waaronder de ECB, en FIE's in het nieuwe Europese AML-kader de bestrijding van witwaspraktijken zeer ten goede zou komen.

De toekomstige AML-autoriteit op EU-niveau zal een belangrijke tegenpartij zijn voor de ECB en kan een belangrijke rol spelen bij het vereenvoudigen van de informatie-uitwisseling tussen AML/CFT- en prudentiële toezichthouders en FIE's.

41. Vindt u dat lidstaten die niet tot de eurozone behoren strikt moeten voldoen aan voorwaarden, zoals het effectief beheersen van witwasrisico's, het aantonen van vergelijkbaar stabiele vastgoedmarkten en het effectief beheersen van corruptie, voordat ze lid worden van de eurozone en daarmee van de bankenunie?

Voorwaarde voor toetreding tot de eurozone is dat de EU-lidstaten voldoen aan de vier op het Verdrag gebaseerde convergentiecriteria en dat de relevante nationale wetgeving wordt aangepast. Het periodieke convergentieverslag van de ECB en de Europese Commissie is van

cruciaal belang om te beoordelen in hoeverre de lidstaten voldoen aan de vier convergentiecriteria. Ik heb grote waardering voor hun werkzaamheden bij het toezicht op de naleving van deze criteria door de lidstaten in de periodieke verslagen. In deze verslagen wordt ook gekeken naar een aantal structurele voorwaarden die nodig zijn voor een soepele deelname aan de eurozone en de bankenunie. Deze zogenoemde “andere relevante factoren” hebben betrekking op de institutionele kwaliteit en het bestuur, evenals op het resultaat van de procedure voor macro-economische onevenwichtigheden die gericht is op het voorkomen van macro-economische en macrofinanciële onevenwichtigheden.

Bovendien blijkt uit recente ervaringen dat ook in de praktijk de ECB, de Commissie en de lidstaten die zich voorbereiden op de invoering van de euro, dit proces vanuit een breed perspectief benaderen, bijvoorbeeld door te kijken naar macroprudentieel en structureel beleid. Wanneer een lidstaat de euro aanneemt, treedt hij ook toe tot de bankenunie, d.w.z. tot het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme (GTM) en het gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme (GAM). In het recente geval van Bulgarije en Kroatië is het gunstig gebleken dat beide landen nauw zijn gaan samenwerken met het banktoezicht van de ECB en daardoor zijn toegetreden tot het GTM en het GAM, parallel aan hun toetreding tot het WKM II-mechanisme. Ter voorbereiding op deze stap heeft het banktoezicht van de ECB de vereiste uitgebreide beoordeling van de banken van de landen uitgevoerd. Daarnaast zijn Bulgarije en Kroatië een aantal landspecifieke verbintenissen aangegaan voordat zij toetraden tot het WKM II. Het feit dat Kroatië op 1 januari 2023 met succes de euro heeft ingevoerd, toont aan dat een brede kijk op het convergentieproces bijzonder effectief kan zijn.

42. Is meer financiële integratie altijd in overeenstemming met de doelstelling van financiële stabiliteit? Denkt u dat potentiële grensoverschrijdende fusies tussen banken het probleem van banken die te groot zijn om failliet te gaan, zouden kunnen versterken? Bent u van mening dat een verdergaande grensoverschrijdende integratie het concurrentievermogen van de bankensector van de EU zou kunnen vergroten? Wat zou de strategie van het GTM voor de toekomst van de Europese bankensector moeten zijn met betrekking tot fusies en overnames, consolidatie en “nationale kampioenen”? Wat moeten de doelstellingen van de kapitaalmarktenunie (KMU) zijn?

Door de beschikbaarheid van financiële diensten onder dezelfde regels en voorwaarden in de hele Unie te bevorderen, vergemakkelijkt financiële integratie de toegang van huishoudens en bedrijven tot financiering en draagt zo bij aan een soepele transmissie van monetair beleid en een gelijkmatigere economische ontwikkeling in alle landen. Via grensoverschrijdende handel in financiële diensten ondersteunt het ook risicodeling, waardoor de EU beter bestand is tegen schokken. Uit de literatuur blijkt dat het niveau van risicodeling tussen de EU-landen aanzienlijk lager is, niet alleen dan in de Verenigde Staten, maar ook dan tussen regio's binnen EU-landen zoals Duitsland, Frankrijk, Italië en, in mindere mate, Spanje. Tegelijkertijd is het absoluut noodzakelijk dat de verlening van financiële diensten op de interne markt onderworpen is aan dezelfde solide regels en toezicht, ook over de grenzen heen, om de opbouw

van destabiliserende risico's en de verspreiding ervan in het bredere financiële stelsel te voorkomen en snel te detecteren.

De EU heeft sinds de wereldwijde financiële crisis aanzienlijke vooruitgang geboekt bij het waarborgen van de soliditeit van het financiële stelsel, met name door de oprichting van de bankenunie. Het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme zorgt voor effectief toezicht op alle banken in de bankenunie, en de Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad heeft in nauwe samenwerking met de ECB als verantwoordelijke banktoezichthouder snel banken kunnen afwikkelen. Bij gebrek aan een voltooid bankenunie met een Europees depositoverzekeringstelsel blijft de Europese bankensector echter gefragmenteerd langs nationale lijnen en wordt de kredietverlening door banken nog steeds sterk beïnvloed door lokale economische ontwikkelingen. Hoewel dit buiten het prudentiële mandaat van het banktoezicht van de ECB valt, kunnen grensoverschrijdende fusies helpen bij het diversifiëren van de risicoposities van banken en zo de kredietverstrekking door banken aan gezonde kredietnemers ondersteunen bij een lokale verslechtering. Ze kunnen ook de concurrentie tussen Europese banken vergroten, kostenreductie stimuleren en overcapaciteit verminderen, waardoor Europese banken over het algemeen concurrerender worden.

De kapitaalmarktenunie vormt een grote aanvulling op deze inspanningen. Door de regels voor niet-bancaire financiële actoren verder te harmoniseren en aan te scherpen, verruimt zij de financieringsmogelijkheden voor bedrijven, vergroot zij de mogelijkheden voor particuliere grensoverschrijdende risicodeling en bevordert zij de integratie en diversificatie van het financiële stelsel van de EU, wat de algemene financiële stabiliteit ten goede komt. Door particuliere investeringen te mobiliseren en de toegang van Europese bedrijven tot marktfinanciering te vergemakkelijken, ook voor kmo's en innovatieve bedrijven, draagt de kapitaalmarktenunie ook bij aan de financiering van EU-doelstellingen, zoals de groene en de digitale transitie. Beleid om de kapitaalmarktenunie tot stand te brengen, bijvoorbeeld om securitisatie te bevorderen en de insolventieregels voor bedrijven te harmoniseren, is ook gunstig voor banken.

Hoewel we enige vooruitgang hebben geboekt, is het belangrijk om de maatregelen die zijn aangenomen met het KMU-actieplan voor 2020 volledig uit te voeren. Een zeer positieve stap is het voorstel van de Europese Commissie om een Europese databank van bedrijfsinformatie (ESAP, European Single Access Point) op te zetten, waarin op vrijwillige basis ook de gegevens van niet-beursgenoteerde kleine en middelgrote ondernemingen worden opgenomen, die een referentie zal zijn voor investeerders. Een andere zeer relevante maatregel die momenteel wordt besproken, is gericht op het belastingneutraal maken van eigen en vreemd vermogen, waarbij het vooroordeel ten gunste van vreemd vermogen wordt gecorrigeerd (vergelijkbaar met wat in Italië is gedaan met de maatregel *Aiuto per la crescita economica*, ACE). Bovenal moeten we ambitieuze doelen nastreven, waaronder meer convergentie op het gebied van toezicht en meer harmonisatie op het gebied van insolventiewetgeving, vennootschapsrecht en belastingwetgeving.

43. *Wat vindt u van de te grote afhankelijkheid van euro-gebaseerde derivaten in*

clearinginstellingen in het Verenigd Koninkrijk? Ziet u een buitensporige risicoconcentratie in de City of London waar we niet effectief toezicht op houden? Wat zijn uw aanbevelingen op dit gebied?

Centrale tegenpartijen (CTP's) zijn kritieke marktinfrastructuren die bijdragen aan het verminderen en inperken van het tegenpartijkredietrisico in derivatenmarkten. Voor systeemrelevante CTP's is dus een essentiële rol weggelegd voor financiële stabiliteit, en belangrijke derivatenmarkten in EU-valuta's moeten hoofdzakelijk bij CTP's in de EU worden geclarend om te zorgen voor passend toezicht door de EU-autoriteiten, ook in crisissituaties.

Daarom ben ik het eens met de beoordeling die wordt gedeeld door de Commissie, de ECB, het ESMA en het ESRB dat een te groot beroep op CTP's uit derde landen voor clearingdiensten die voor de EU van systemisch belang zijn, risico's voor de financiële stabiliteit kan opleveren.

Ik zie het voorstel van de Commissie om voor EU-clearingleden en -cliënten een actieve rekening verplicht te stellen om een deel van deze derivaten te clearen bij geautoriseerde CTP's in de EU als een verstandige en doeltreffende manier om buitensporige blootstellingen aan CTP's in derde landen te beperken. Belangrijk is dat dit vereiste vergezeld gaat van kwantitatieve drempels om te zorgen voor een geleidelijke maar effectieve opbouw van de clearingcapaciteit van de EU op deze derivatenmarkten.

D. Functioneren van de ECB en democratische verantwoording en transparantie

44. Wat is uw standpunt ten aanzien van het recente ECB-beleid ter voorkoming van belangenconflicten binnen de ECB? Acht u wijzigingen noodzakelijk?

De ECB dient zich te blijven inzetten voor het handhaven van integriteit, het bevorderen van deugdelijk corporate governance en het naleven van de strengste ethische normen bij elk facet van haar activiteiten. Van deze ethische principes is het juiste beheer van belangenconflicten aantoonbaar het meest kritiek. Het voorkomen van belangenconflicten dient als een fundamentele pijler die talloze andere aspecten van een goed functionerend ethisch kader ondersteunt en versterkt. Ik ben daarom ingenomen met de stappen die de ECB de afgelopen jaren heeft genomen om haar kader voor de preventie van belangenconflicten te versterken.

Ik waardeer in het bijzonder de robuuste regels die zijn opgesteld en periodiek worden bijgewerkt – ook in reactie op uitnodigingen van het Europees Parlement – voor het regelen van interacties met externe partijen. Het uitwisselen van standpunten met alle belanghebbenden is belangrijk voor het uitvoeren van het mandaat van de ECB. Tegelijkertijd is het belangrijk om een solide governancekader te hebben voor dergelijke interacties, vooral als het gaat om interacties met financiële marktdeelnemers. De Gedragscode voor hoge ambtenaren vormt een belangrijk element van het kader voor goed bestuur van de ECB en ik juich het ten zeerste toe

dat in principe dezelfde beginselen van toepassing zijn op ECB-medewerkers, zoals weerspiegeld in het Business Rule Book van de ECB. Tegelijkertijd gaat ethisch handelen verder dan alleen het naleven van wet- en regelgeving en beleidsmaatregelen. Het is een verbintenis die het gedrag van mensen stuurt en hen ertoe aanzet de juiste keuze te maken, zelfs als we voor uitdagingen staan of onder druk worden gezet. Daarom geloof ik in het belang van speciale trainingen over ethische kwesties, die begeleiding kunnen bieden bij het nemen van ethische beslissingen in de dagelijkse professionele activiteiten en interacties van mensen.

Ik denk dat de ECB in de toekomst consequent moet evalueren of haar kader voorop blijft lopen wat betreft de beste praktijken. Zij heeft dit begin dit jaar gedaan door strengere regels in te voeren voor financiële privétransacties van hoge ambtenaren en dient dit te blijven doen. Bovendien dient de ECB actief deel te nemen aan de lopende interinstitutionele besprekingen over de oprichting van een gezamenlijk ethisch orgaan van de EU. Hoewel de ECB in de loop der jaren een sterk ethisch kader heeft opgebouwd dat aansluit bij haar specifieke behoeften en gedragsrisico's, is het belangrijk dat dit kader afgestemd blijft op dat van andere EU-instellingen.

45. Hoe beoordeelt u het verantwoordingskader van de ECB ten opzichte van het Europees Parlement, in het bijzonder rekening houdend met de recente afspraken in de vorm van een briefwisseling over de verantwoordingsplicht op het gebied van centraal bankieren?

Ik ben van mening dat de verantwoordingsplicht van de ECB de noodzakelijke tegenhanger is van haar onafhankelijkheid. Het Europees Parlement fungeert als een brug tussen de ECB en de burgers van de Unie, en de ECB profiteert van haar interactie met het Parlement.

Ik begrijp dat de verantwoordingsrelatie tussen beide instellingen is geëvolueerd in lijn met de grotere vraag naar toezicht. De frequentie van interacties is bijvoorbeeld toegenomen, er zijn nieuwe dialoogvormen gecreëerd en bestaande vormen zijn verbeterd. Ik ben van mening dat de recente afspraken tussen de ECB en het Europees Parlement in de vorm van een briefwisseling opnieuw getuigen van de sterke relatie tussen beide instellingen. Door de verantwoordingspraktijken te formaliseren, bevorderen de recente regelingen een effectieve samenwerking tussen de ECB en het Europees Parlement, die ik wil bevorderen. De briefwisseling dient ook als een waardevol instrument voor het verbeteren van de communicatie over de verantwoordingspraktijken van de ECB, en bevordert een groter bewustzijn van de ECB als een instelling die handelt ten behoeve van alle EU-burgers en regelmatig luistert naar en reageert op hun vertegenwoordigers. Dit laatste is een cruciaal aspect, vooral in periodes van hoge inflatie zoals op dit moment.

Tot slot wil ik benadrukken dat ik, als ik word benoemd tot lid van de directie van de ECB, graag in contact zou treden met de ECON-leden als onderdeel van de verantwoordingskanalen, met name door middel van ad-hocuitwisselingen over zaken waarvoor ik bij de ECB verantwoordelijk zou zijn.

46. Welke rol moet het Europees Parlement volgens u spelen bij de volgende herziening van de ECB-strategie in 2025?

Regelmatige evaluaties van de monetaire-beleidsstrategie van de ECB zijn uiterst belangrijk om ervoor te zorgen dat de strategie geschikt blijft voor het beoogde doel, gelet op de veranderende economische omgeving. Daarom kijk ik uit naar de volgende herziening, die momenteel gepland staat voor 2025 (zie mijn antwoord op vraag 16).

Ik ben van mening dat het Europees Parlement een belangrijke tegenpartij is om naar te luisteren en te raadplegen in het kader van de herziening van de strategie van de ECB. De reden hiervoor is dat haar standpunten, die ook die van de EU-burgers weerspiegelen, zeer waardevol zijn voor het uitvoeren van de herziening en er voldoende rekening mee moet worden gehouden.

Daarom zou ik het zeer toejuichen als de aanpak die bij de laatste herziening is gevolgd, wordt voortgezet, waarbij leden van het Europees Parlement hun prioriteiten en bijdragen gedurende het gehele herzieningsproces met de ECB kunnen delen, zodat er voldoende rekening mee kan worden gehouden. De regelmatige interactiekanalen tussen de ECB en het Parlement, met name de monetaire dialogen en het initiatiefverslag van het Parlement over het jaarverslag van de ECB, lijken een natuurlijke weg waarlangs standpunten zouden kunnen worden gecommuniceerd. Ik zou er ook voorstander van zijn als de ECB in Frankfurt een speciale sessie met ECON-leden zou organiseren om de herziening van de strategie te bespreken en ik zou persoonlijk bereid zijn om ECON-coördinatoren en -leden bilateraal te ontmoeten om verder van gedachten te wisselen. Over het algemeen kon u erop rekenen dat ik aandachtig naar uw suggesties zou luisteren en deze zou verwerken in mijn persoonlijke bijdragen aan de evaluatie van de strategie.

47. Hoe kijkt u aan tegen het feit dat de Raad in het verleden één keer geen rekening heeft gehouden met het advies van het Europees Parlement betreffende de benoeming van een lid van de directie van de ECB? Zou u uw benoeming als directielid aanvaarden indien het Europees Parlement tegen die benoeming stemt?

Het Europees Parlement speelt een fundamentele rol bij het waarborgen van de legitimiteit van de ECB. Zoals ik in mijn vorige antwoorden al zei, is het afleggen van verantwoording aan het Europees Parlement de noodzakelijke tegenhanger van de onafhankelijkheid van de ECB. Uw mening over mijn benoeming is een essentieel onderdeel van het benoemingsproces en ik respecteer uw mening ten eerste. Ik hoop dat u mijn bekwaamheden, ervaring en standpunten zoals gepresenteerd in deze vragenlijst en de komende hoorzitting, waar ik erg naar uitkijk, eerlijk zult beoordelen.

Wat de benoemingsprocedure betreft, worden de procedure en de respectieve taken en bevoegdheden van de betrokken instellingen beschreven in de Verdragen. Het is niet aan mij

als kandidaat om een standpunt in te nemen over hoe de Verdragen de benoemingsprocedure zelf of de interactie tussen de betrokken instellingen regelen. Ik hoop dat alle betrokken instellingen in het belang van de EU tot overeenstemming zullen komen.

48. Welke concrete stappen zal de ECB nemen om in de toekomst voor genderevenwichtige kandidatenlijsten voor topfuncties bij de ECB en meer algemeen voor meer genderdiversiteit bij de ECB te zorgen, gelet op het feit dat thans slechts twee van de 26 leden van de raad van bestuur van de ECB vrouwen zijn? Hoe wilt u persoonlijk de genderbalans binnen de ECB verbeteren? Wanneer verwacht u in dit verband de eerste resultaten van uw acties?

Een divers personeelsbestand bevordert diverse perspectieven, stimuleert een rechtvaardigere besluitvorming en draagt bij aan een eerlijke en inclusieve instelling waar alle stemmen worden gehoord en gewaardeerd. Diversiteit en inclusiviteit komen ook het beleid van centrale banken ten goede, omdat ze zorgen voor robuustere monetaire-beleidsbeslissingen door rekening te houden met alle perspectieven. Als instelling die ten dienste staat van alle burgers van Europa, is het bereiken van genderevenwicht in de ECB daarom van vitaal belang, en ik sta volledig achter de inspanningen die de ECB tot nu toe in deze richting heeft ondernomen.

In mijn vorige functies heb ik me ingezet om transformatieve veranderingen teweeg te brengen in de instelling waar ik werkte. De Bank van Italië is jaren geleden begonnen met het aanpakken van genderdiversiteit, door meerjarige strategische plannen aan te nemen en een diversiteitsmanager aan te stellen die verantwoordelijk is voor het bevorderen van het inclusiebeleid en de professionele groei van vrouwen.

Er is echter geen snelle oplossing om het evenwicht tussen mannen en vrouwen te verbeteren; onevenwichtigheden komen vaak voor bij centrale banken, in de economie en in de bredere sector. Om deze onevenwichtigheid aan te pakken, is een aanpak nodig die genderevenwicht in alle geledingen van de bank en op alle ervaringsniveaus ondersteunt, en uiteindelijk een pijplijn van maatregelen opbouwt om evenwicht in de hele instelling te bereiken. De studiebeurs voor vrouwen van de ECB is in dat opzicht een uitstekend initiatief, dat de ECB dichter bij getalenteerde studenten brengt en een pool van potentiële toekomstige vrouwelijke centrale bankiers opbouwt. We moeten er ook voor zorgen dat we voortdurend zoeken naar onbewuste vooroordelen, vooral in onze communicatie. Bij de Bank van Italië hebben we bijvoorbeeld onze vacatureteksten onderzocht op dergelijke vooroordelen die de kans verkleinen dat vrouwen solliciteren. Een evenwichtige gendersamenstelling in selectiecomités is een verdere stap in die richting.

We moeten vrouwen ook steunen als ze eenmaal binnen onze instelling werken, van stagiairs tot senior managers. Flexibele werkregelingen en kinderopvangstructuren zijn voorbeelden van voordelen die bijdragen tot het garanderen van een evenwicht tussen werk en privéleven voor alle medewerkers, met name voor het combineren van privé- en gezinsleven met een

veeleisende werkomgeving. Een netwerk voor vrouwelijke leiders, dat naar ik begrijp al bestaat bij de ECB, ondersteunt ook het bereiken van evenwicht in hogere functies.

Bij de Bank van Italië waren de resultaten van onze inspanningen tastbaar: het percentage vrouwen met een leidinggevende functie weerspiegelt het percentage vrouwen in het totale personeelsbestand. Meer dan 31 % van de managers is nu vrouw, in lijn met onze doelstelling voor 2022.

In de raad van bestuur van de ECB heeft de ECB het gebrek aan evenwicht tussen mannen en vrouwen grotendeels niet zelf in de hand. Hoewel de ECB publiekelijk moet pleiten voor evenwicht in de raad van bestuur, ligt de verantwoordelijkheid bij de regeringen om meer vrouwelijke kandidaten voor te dragen. Persoonlijk zou ik meer nominaties van gekwalificeerde vrouwelijke kandidaten voor alle topposities in instellingen en bij de overheid zeer toejuichen.

Diversiteit ligt me ook na aan het hart in bredere zin. Ik ben ervan overtuigd dat een verscheidenheid aan perspectieven de beste resultaten oplevert. Hiervoor is het niet alleen nodig om een diversiteit aan nationaliteiten, vaardigheden, achtergronden, etniciteiten, geslacht, genderidentiteiten en seksuele gerichtheden te verwelkomen. Zonder inclusie worden deze verschillende meningen niet gehoord. Om alle mensen in Europa te dienen, moet de ECB niet alleen luisteren naar alle belanghebbenden in de samenleving. Ze moet ook binnen de organisatie goed luisteren en alle ECB-medewerkers een podium geven om met hun individuele perspectief en talenten bij te dragen aan haar beleid. Dit stelt ons in staat om inclusief beleid te ontwikkelen, een focus die we hebben benadrukt in de taskforce op hoog niveau voor de digitale euro om een betaalinstrument te ontwerpen dat niemand achterlaat.

Bij de Bank van Italië hebben we ons resoluut ingezet voor het welzijn en de inclusiviteit van al onze medewerkers, in het bijzonder van degenen die tot een minderheids-, achterstands- of ondervertegenwoordigde groep behoren. Ik ben me ervan bewust dat het bestuur en het topmanagement een sleutelrol spelen in deze uitdaging, zowel in de beslissingen waarbij ze betrokken zijn als persoonlijk; in deze geest heb ik de verantwoordelijkheid genomen om dove collega's bij de Bank van Italië een stem te geven als uitvoerend sponsor van hun resourcegroep.

49. Hoe ziet u mogelijke verbeteringen van de verantwoordingsplicht van de ECB ten aanzien van de Europese Rekenkamer (ERK) voor wat betreft de operationele efficiëntie ervan? Waar ligt volgens u de grens voor het mandaat van de ERK?

Onderzoeken en controles door de Europese Rekenkamer (ERK) leveren een belangrijke bijdrage aan de verbetering van Europees bestuur, beleid en de uitvoering ervan.

Met betrekking tot de ECB is het belangrijk om te weten dat, hoewel de ERK een alomvattend mandaat heeft om Europese instellingen volledig te controleren, het Verdrag het mandaat van de Europese Rekenkamer beperkt tot een "doelmatigheidscontrole" van de ECB. De doelmatigheid van de ECB is van essentieel belang om ervoor te zorgen dat zij haar mandaat

zo goed mogelijk kan uitvoeren, en het is daarom prijzenswaardig dat dit door de Europese Rekenkamer wordt onderzocht.

Zoals ik al zei in mijn antwoord op vraag 1 heb ik, in mijn hoedanigheid van vicepresident, leiding gegeven aan de invoering van meerjarenbudgettering in de Bank en van systemen voor kostenprognoses en voor het berekenen van de eenheidskosten van de outputs en activiteiten van de Bank. Ik heb ook de activiteiten van de Bank opgeschaald door de traditionele administratieve rol, gericht op onkostendeclaraties en nalevingscontroles, uit te breiden met een scherpere focus op het analyseren en voorspellen van kosten. Ik heb een nieuw risicogebaseerd controlesysteem ontworpen en ingevoerd dat vooral gericht is op het leren van de organisatie. Tot slot heb ik nieuwe instrumenten geïntroduceerd voor het analyseren en controleren van reiskosten en bijbehorende vergoedingen, evenals voor het beheer van overplaatsingen van personeel naar de filialen van de Bank door de dienst te standaardiseren en uit te besteden, waardoor de transparantie werd vergroot en de kosten werden verlaagd.

Als ik in deze functie zou worden benoemd, zou ik mij inzetten voor het onderhouden van een goede samenwerkingsrelatie met de Europese Rekenkamer en hun mandaat respecteren om de ECB te controleren op kwesties van doelmatigheid. Ik zou ook verdere interactie met het Europees Parlement verwelkomen over de bevindingen van dergelijke controles van de Europese Rekenkamer in de context van de verantwoordingsrelatie.

50. Waaruit zal bij de ECB uw persoonlijke aanpak van de sociale dialoog bestaan?

Als instelling met een belangrijke missie voor het welzijn van burgers en als instelling die Europese waarden vertegenwoordigt, moet de ECB in staat zijn om voortdurend te transformeren. Zoals ik al heb uiteengezet, ben ik van mening dat om het beste beleid voor alle Europese burgers te creëren, diversiteit en inclusie binnen een beleidsvormende instelling van cruciaal belang zijn, omdat ze zorgen voor een breed scala aan perspectieven en robuust beleid. Laat me een voorbeeld geven van het belang van het luisteren naar alle standpunten. Academics waarschuwen al tientallen jaren voor de ernst van de klimaatverandering. Beleidsmakers negeerden deze minder prominente stemmen echter grotendeels. Als we meer aandacht hadden besteed aan hun vooruitziende waarschuwingen, zouden we nu veel verder zijn in de strijd tegen klimaatverandering.

Daarom heb ik altijd geloofd in het bevorderen van een omgeving waar uitdagende meningen welkom zijn en niet worden gevreesd. Mijn gediversifieerde werkervaring heeft me geleerd dat dit bijzonder belangrijk is om door onzekere tijden te navigeren. Om te luisteren naar de verschillende standpunten binnen de ECB en daarmee rekening te houden, moet er voldoende gelegenheid zijn voor een open en constructieve dialoog met personeelsvertegenwoordigers. Door via verschillende kanalen te praten over hun zorgen en behoeften – niet alleen via gesprekken met individuele personen, maar ook via gerichte enquêtes en de dialoog met personeelsvertegenwoordigers – moet een instelling ruimte geven om alle meningen te horen

en ernaar streven om uiteindelijk de best mogelijke werkomgeving te bieden, zodat het personeel zijn talenten optimaal kan benutten.

Het werk bij de ECB is ongetwijfeld veeleisend. En om hun beste werk te kunnen leveren, heeft elk personeelslid eigen behoeften, die we zoveel en zo flexibel mogelijk moeten proberen in te vullen. Een voldoende mate van flexibiliteit van werktijd en locatie zijn belangrijke dimensies, en ik begrijp dat de ECB al een dergelijk beleid heeft ingevoerd, dat ik van harte ondersteun. Deze stellen medewerkers bijvoorbeeld in staat om gezin en carrière beter te combineren, maar houden ook rekening met de transformerende verandering in werkgewoonten die we allemaal hebben ervaren tijdens de pandemie.

Een bevredigende en gezonde balans tussen werk en privé vereist verder een gesprek over een breder scala aan welzijnsonderwerpen. Tot slot moeten we onze medewerkers aantrekkelijke carrièreperspectieven kunnen bieden, met gelijke kansen voor alle achtergronden en carrièrestadia. Ik heb deze inspanningen in al mijn eerdere functies persoonlijk gesteund en zou ze ook bij de ECB steunen.

Als lid van de raad van bestuur van de Bank van Italië heb ik altijd een constante dialoog gevoerd met de vakbonden over alle zaken die met werknemers te maken hebben, waaronder het welzijn van werknemers en carrièrevooruitzichten. Zo leidde deze dialoog in december 2021 tot de invoering van een hybride manier van werken, waarbij medewerkers zowel op kantoor als op afstand kunnen werken, met het oog op een betere balans tussen werk en gezin.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	9.10.2023
Uitslag eindstemming	+ : 30 - : 3 0 : 2
Bij de eindstemming aanwezige leden	Rasmus Andresen, Stefan Berger, Gilles Boyer, Markus Ferber, Jonás Fernández, José Gusmão, Michiel Hoogeveen, Danuta Maria Hübner, Stasys Jakeliūnas, Othmar Karas, Billy Kelleher, Philippe Lamberts, Aušra Maldeikienė, Pedro Marques, Siegfried Mureşan, Denis Nesci, Piernicola Pedicini, Eva Maria Poptcheva, Evelyn Regner, Antonio Maria Rinaldi, Dorien Rookmaker, Irene Tinagli, Johan Van Overtveldt
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Gianna Gancia, Eider Gardiazabal Rubial, Eugen Jurzyca, Margarida Marques, Fulvio Martusciello, René Repasi
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Alessandra Basso, Marco Campomenosi, Carlos Coelho, Gabriel Mato, Sándor Rónai, Željana Zovko